... او ګولۍ وچلیدې

ننګیال

Ketabton.com

(c) ketabton.com: The Digital Library

... او ګولۍ وچلېدې

PROPERTY OF
ACKU
5657

ننګيال

(c) ketabton.com: The Digital Library

... اوګوئی وچلیدی

لیکوال	شهرت ننګیال
خپروونکی	فرهنګ جهاد
شمیر	۱۰۰۰
نیټه	۱۳۷۱ هـ ش حمل
مهتمم	پیر نور علی شاه

ACKU

(c) ketabton.com: The Digital Library

اهداء

خدای بخښلی علاقدار عبدالکبیرخان ته چی دخپل اسلامی بصیرت او ملی درایت له مخی یی دغه قیام دقوام په لوررهبری کړ او دخپل ولس دیوالی او جهادی عظمت په لارکی یی دسیاسی گوندیوله سیاسی اغراضو او عمالو سره قهرمانانه مبارزه وکړه .

په گور یی نور شه

ننگیال

... او گولی وچلیدې

ننګیال

(c) ketabton.com: The Digital Library

(c) ketabton.com: The Digital Library

بسم الله الرحمن الرحيم

سریزه

په هیواد دکمونستي مزدور رژیم پرضد پاځونونه په بیلابیلو سیمو کې بیلابیلي بڼې لري که څه هم په هره سیمه کې دقیام بنستیزمحرک او چورلیځ عقیده او د ملحد او ګوډاګي رژیم پرخلاف دجهاد دفرضیت اصل تشکیلوي خو ددغو پاڅوبونوعیت ، پیلامه ، دوام او مشخصات له ځینو داسي ځانګړتیاووڅخه برخمن دي چي په بیلا بیلو ګټه - ګوریو کي ویشلي ښکاري .

دملحد او مزدور رژیم پر ضد چي موږ دلته دکوم پاڅون خبري کوو هغه دیو لړ داسي ځانګړنو لرونکي دي چي دهیواد په نورو سیموکي یې ساري نه لیدل کیږي.

موږ دلته دیو داسي پاڅو ن خبري کوو چي ولس دیوه بریالي تاکتیك له مخي ددښمن په خپلو وسلو دیوه ملي قیام او یوه داسي قیام له لاري چي دسیاسي ګوندونو او تنظیمونو له هر ډول اغیز او نفوذ څخه لوړ ؤ، کابل ته ډیر نژدي دیوه ستر او ولسي خوځښت بهیر توږاني کړ .

که څوك په بیطرفانه توګه دغه قیام او دهغي تاریخي پس منظرته یو ځغلنده نظرواچوي نو داستاد رباني داخبره به له یوي مخي ورسره تائید کړي چي:«ولسونه له سیاستمدارانو ډیر هوښیار او دتاوجنو حالاتو په وړاندي خورا قاطع او ځیرك دي».

موږ نه غواړو ددغه قیام په مشخصاتو اوږدي خبري وکړو خو په لنډه توګه ځینو ټکوته اشاره کوو او هغه داچي دغه قیام له پیله دچریکي جګړي په بڼه نه ؤ راولاړشوي بلکي له هماغه لومړي ورځي یې دیوه ولسي خوځښت او ملي قیام په بڼه دټول ولس دملاتړ له مخي دیوي

(c) ketabton.com: The Digital Library

بشپړي جبهه يي جګړي اوعمومي پاڅون بنه لرله ، تردي چې دمجاهدينو ترتسلط لاندي سيمو حدودهم معلوم وو- بله داچې په دغه قيام کي دهيڅ يوه سياسي جريان دخالت نه ليدل کيده بلکي ديوه خود- جوشه حرکت په توګه دسيمي دقومي مشرانو ترقيادت لاندي هغه ته زمينه برابره شوه په لارواچول شو ، اوج ته ورسيد او دوام يي وموند- له همدي ځايه وه چې دقيام اداره دولسي قيادت په واک کي وه او يوه داسي متحده اداره يي رامنځ ته کړي وه چې په باورسره ويلي شو چې دحکومتونو په نسبت په حالاتو ډيره حاکمه او يوه مثالي امنيت يي ټينګ کړي وو .

خو کله هم چې دپيښور دګوندو نو سيوري په سيمه وغوړځيده او دسياسي اقتدار لوبي پيل شوي نو ددغه پاڅون اصيل اهداف ، لاسته- راوړني ، پروګرامونه او اميدونه هم ورسره تاله ترغه شول او يو پاڅيدلي مقاوم ، متحد او يوه موټي قوم په ګوندونواو ګونديو وويشل شو.

بنکاره خبره ده چې دغه ليکنه دارقامو او موادو له مخي ددغه قيام بشپړتاريخ او پيښليک نشي ګڼل کيدي او نه هم دولس دجهادي قهرمانيو، حماسو او قربانيو انځورګري کولي شي بلکي يواځي ددغه قيام په رابطه پرحقايقو او واقعيتونو ولاړديوه شاعرانه او پرهر ژلي احساس يوتت تصوير او نيمګړي محصول دي-دومره چې ليکوال خپل تأثرات په ادبي رنګ کي غوټه کړيدي . داهم بايد ووايو چې دغه ليکنه دقلم مجلي په بيلابيلو ګڼو کي تر ځانګړو عنوانو لاندي خپره شويده او اوس همغه په «قلم» کي خپورشوي متن بيله دي چې دوخت دبدلون او نور و تغيراتو له مخي څه لاسوهنه پکي وشي کټ- مټ خپريږي- ځکه زه غواړم دااليکنه په يوه ,معينه زماني مقطع کي زما دجذباتواو انګيزنود محصول په توګه لاس نه خوړلي پاتي شي .

مينه او درنښت
ننګيال

... اوګولې وچليدې !!!

د افغانستان دجهاد تاريخ که له يوې خوا غملرلی تاريخ دی او ويړ لرلی خونه له بلې خوا وياړلی تاريخ دی او سرلوړی . د روسي وحشي ښکېلاک او د دوی د بريځوپه وړاندې دافغانستان د مسلمان او اتل اولس پاڅون يو حيرانوونکی پاڅون دی او هيښ کوونکی . د باطل د يوه وسله وال ځواکمن او په ځان مغرور وحشي ښکېلاک په مخه کې د تش لاسو خو د حق په مينه مستومؤمنانو راولاړيدنه او ودريدنه او بيا په دې وحشي ځواک د هغه بريالی کيدنه نه د ټولی دنيا د تعجب او حيرانتيا وړ ده .

رښتيا هم دهيواد په هره برخه کې ددې پاڅېدنې پيل او ابتدا حالبه ده، د ايمان او ارادې په پخه بنا ولاړه ده او د حق د نه فنا کيدونکي نور په رڼا کې پر مختللې او په دې وسيله زموږ محلی پاڅونونه ملی او ههيواد وال شوي او د باطل په مقابل کې يې يو ټينګ صف او " بنيان مرصوص " جوړ کړی دی .

(c) ketabton.com: The Digital Library

بشپړي جبهه يې جګړې اوعمومي پاڅون بڼه لرله ، تردې چې دمجاهدينو ترتسلط لاندې سيمو حدودهم معلوم وو- بله داچې په دغه قيام کې دهيڅ يوه سياسي جريان دخالت نه ليدل کيده بلکې ديوه خود-جوشه حرکت په توګه دسيمې دقومي مشرانو ترقيادت لاندې هغه ته زمينه برابره شوه په لارواچول شو ، اوج ته ورسيد او دوام يې وموند- له همدې ځايه وه چې دقيام اداره دولسي قيادت په واک کې وه او يوه داسې متحده اداره يې رامنځ ته کړې وه چې په باورسره ويلې شو چې دحکومتونو په نسبت په حالاتو ډېره حاکمه او يوه مثالي امنيت يې ټينګ کړې وو .

خو کله هم چې دپېښور دګوندو نو سيورې په سيمه وغوړځيده او دسياسي اقتدار لوبې پيل شوې نو ددغه پاڅون اصيل اهداف ، لاسته-راوړني ، پروګرامونه او اميدونه هم ورسره تاله ترغه شول او يو پاڅيدلي مقاوم ، متحد او يوه موټې قوم په ګوندونواو ګونديو وويشل شو.

بڼکاره خبره ده چې دغه ليکنه دارقامو او موادو له مخې ددغه قيام بشپړتاريخ او پيښليک نشي ګڼل کيدې او نه هم دولس دجهادي قهرمانيو، حماسو او قربانيو انځورګري کولي شي بلکې يواځې ددغه قيام په رابطه پرحقايقو او واقعيتونو ولاړديوه شاعرانه او پرهر ژلي احساس يوتت تصوير او نيمګړي محصول دي-دومره چې ليکوال خپل تأثرات په ادبي رنګ کې غوټه کړيدي . داهم بايد ووايو چې دغه ليکنه دقلم مجلې په بيلابيلو ګڼو کې تر ځانګړو عنوانو لاندې خپره شويده او اوس همغه په «قلم» کې خپورشوي متن بيله دې چې دوخت دبدلون او نور و تغيراتو له مخې څه لاسوهنه پکې وشي کټ-مټ خپرېږي- ځکه زه غواړم داليکنه په يوه .معينه زماني مقطع کې زما دجذباتواو انګيرنود محصول په توګه لاس نه خوړلې پاتې شي .

مينه او درنښت

ننګيال

... اوګولې وچليدې !!!

د افغانستان دجهاد تاريخ که له يوې خوا غمرلړلی تاريخ دی او وير لړلی خو له بلې خوا وياړلی تاريخ دی او سرلوړی . د روسي وحشي ښکېلاک او د دوی د بريځوپه وړاندې د افغانستان د مسلمان او اتل اولس پاڅون يو حيرانوونکی پاڅون دی او هيښ کوونکی . د باطل د يوه وسله وال ځواکمن او په ځان مغرور وحشي ښکېلاک په ځنګ کې د تش لاسو خود حق په مينه مستو مؤمنانو راولاړېدنه او ودريدنه او بيا په دې وحشي ځواک د هغه بريالې کيدنه د ټولې دنيا د تعجب او حيرانتيا وړ ده .

رښتيا هم دهيواد په هره برخه کې ددې پاڅېدنې پيل او ابتدا حالبه ده ، د ايمان او ارادې په ځنګ بنا ولاړه ده او د حق د نه فنا کيدونکي نور په رڼا کې پر مختللې او په دې وسيله زموږ محلي پاڅونونه ملي او دهېواد وال شوي او د باطل په مقابل کې يې يو ټينګ صف او " بنيان مرصوص " جوړ کړی دی .

دقلم مجله به هغه کوي چې دافغانستان دجهاد ، قیام او انقلاب
بېلابېل ارخونه ، بېلابېلې سیمې او بېلابېلې څنډې او ګوښې وڅېړي
او د دربنو لوستونکو له پاره یې روښانه کړي .

دادی په دې ګڼه کې هم د هیواد په یوه څنډه کې د اسلامي
پاڅون او اسلامي اوښتون د شروع او پیل یو رښتینی او
واقعي تصویر وړاندې کوي او په همدې سیمه کې به قیام دقوام او
پراختیا په لور څېړي چې پر له پسې به څېړیږي لیکوال په خپل پیاوړي
قلم او خوږه ادبي ژبه دا تاریخ خوږ کړی او بڼخوړنکی کړی چې
کله کله لوستونکي ته سودا ورولاړه کړي چې ګني ده به دا فعیتونه
افسانوی کړی وي خو داسې نه ده هرڅه واقعي دي فقط دلیکوال
ژبه یې ادبي او جذابه ده او محتوایې د واقعیتونو
او پېښو شوو پېښو انځوردی .

موږ یې تاسو درانه لوستونکي لوستلو ته رابولو
او ځکه لیکوال یې بشپړ ولو او قدم په قدم په وړینمینه
ادبي لاره باندې وړاندې تللوته !

په مینه

" اداره "

د ګرمۍ پیل و خو دلمرشغلې د سرې په تندې د اسې تېزې
لګېدې لکه تېرې ستنې ، له دېرې تودوخې له څمکې تېږنه ختل ، د
آسمان مخ سپین او خړوځکو دونو پوښلی و د درې په منځ کې سیند
مرام روان و ، دنګ دنګ چنارونه دشمال له څپو سره داند یښنو په تال
یوه او بله خوا زنګېدل ، د پاختې سوې کوکې له بل هر وخت نه زیاتې
سوځنده او ویرمنې شوې وې ، چوغکــــــــــوبه داسې شورجوړ
کړی و لکه چې د سیمې د لسګونو حواناتو او مشرانو په نیونه
تری تم کیدو او شکنجو د ماتم ساندې غږوي .

بز ګران په مات زړه په پټیو او کروندو کې په کار لګیا وو ،
دخپلې خوښې د بیګار له لاسه مجبور وو چې د دوو دریو ورځو
کار په یوه ورځ کې سرته ورسوي ، دغسې به له بلې خوا په هفته کې
یو دوه ځله د جبري مارشونو ګډون هغوی له کاراو مزدورۍ

دقلم مجله به هڅه کوي چې د افغانستان د جهاد ، قیام او انقلاب بېلابېل اړخونه ، بېلا بېلې سیمې او بېلا بېلې څنډې او ګوښې ګوټې او د درنو لوستونکو له پاره یې روښانه کړي .

دا دی په دې ګڼه کې هم د هیواد په یوه څنډه کې د اسلامي پاڅون او اسلامي اوښتون د شروع او پیل یو رښتینی او واقعي تصویر وړاندې کوي او په همدې سیمه کې به قیام د قوام او پراختیا په لور څېړي چې پر له پسې به خپرېږي لیکوال په خپل پیاوړي قلم او خوږه ادبي ژبه د تاریخ خوږ کړی او بڅرونکې کړي چې کله کله لوستونکي ته سودا ورولاړه کړي چې ګنې ده به واقعیتونه افسانوي کړي وي خو داسې نه ده هرڅه واقعي دي فقط د لیکوال ژبه یې ادبي او جذابه ده او محتوی یې د واقعیتونو او پېښو شوو پېښو انځور دی .

موږ یې تاسو درانه لوستونکي لوستلو ته رابولو او ګران لیکوال یې بشپړولو او قدم په قدم په ورسینیمنه ادبي لاره باندې وړاندې تللو ته !

په مینه

« اداره »

د ګرمۍ پیل ؤ خو د لمر شغلې د سرې په تندې د اسې تیزې لګېدې لکه تیرې ستنې ، له ډیرې تودوخې لـه ځمکې تپونه ختل ، د آسمان مخ سپین او خړو ګردونو پوښلی ؤ د درې په منځ کې سیند مرام روان ؤ ، د نګ د نګ چنارونه د شمال له څپو سره د اند یښنو په تال یوه او بله خوا زنګیدل ، د پاختې سوې کوکې له بل هر وخت نه زیاتې سوځنده او ویرمنې شوې وې ، چوغکـــــــــوبه داسې شورجوړ کړی ؤ لکه چې د سیمې د لس ـکونو ځوانانو او مشرانو په نیونه تری تم کیدو او شکنجو د ماتم ساندې غږوي .

بزګران په مات زړه په پټیو او کروندو کې په کار لګیا وو ، د خپلې خونې د بیګار له لاسه مجبور وو چې د دوو دریو ورځو کار په یوه ورځ کې سرته ورسوي ، د غسې به له بلې خوا په هفته کې یو دوه ځله د جبري مارشونو ګډون هغوی له کار او مزدورۍ

ایستل دګردي ورځې سختۍ او مزدورۍ هغوی دومره نه کړول لکه چې په
مارشل تر اولسوالۍ او ... پورې تګ او د تشو چیغو بدرګې .

د کال له پیله لا د بزګرانو کار او د دهقانانو ته دومره دده نه لګیده
للمي خوړې له سره کرلي نه وو ، د بشتې او د غوندیو لمنې چې پخوا به للمه
غنمو پوښلي وی سپیرې او بې سبنته پاته وې .

زده کوونکي به له ښوونځي نه د رخصتۍ په وخت په لاروغلي
او آرام روان وو ، پخوانۍ منډې ساتیرې او شوخۍ ګردې تږې پاتې
وې ، د هر یوه سر به د ولیو په منځ کې د ځمکې لوټه داسې ټیټ ؤ لکه
چې خپل قدمونه شمیري او یا د لارې کاڼي او خځلې ؛ کورونو ته
به چې ورسیدل په ترهیدلې بڼه او نارامۍ ویرې سره به یې دغه خبرې
راغبرګې کړې . زموږ د حساب معلم یې هم وبیو ، پلانی خو یې
بروں بیولی ؤ ، د بر کلي ملا یې هم بیولی ، د پلاني کورد یې بیګا
تلاشي کړې هغه .. پلانی هم ورک دی . . . . .

دغه ورخبرې او اندیښنې د ټولو پر فکرونو او خولو پورې
کلکې نښتې وې . د کلیو د جوماتونو د طالبانو کډې له یوې خوا
بار شوې وې ، ګڼ جوماتونه له ملایانو تش وو ، او له یو نیم جومات
نه به د اذان غږ ترغوږ کیده .

د ولسوالۍ بازار هم سوړ ؤ ، پخوانۍ بیروبار ، د دکانو او
سماوارونو جم او جوش هیڅ نه و پاته ، خوتنه په ښکاره یو ځای

نه شوی راټولیدی ، ځکه خو نه د دکانونو ترمخ او نه په سماوارونو کې
غه ګڼه ګونه لیده کیده .

د پنجشنبې ورځې هم چې سیمې ته د مسافرو ماموریتو کار-
ګرانو او زده کړه والو د تګ د تلوسو او ولولو ورځ وه هغه پخوانۍ بڼه
او رونق نه درلود - د کوټه سنګي د اډې بیا د سرویس تر درې ساعته
سفره پورې یوه مطلق سکوت او اضطراب حکم چلاوه ، چې د لارې
په اوږدو کې به د پرله پسې تلاشیو توقف د دغه اضطراب او سکوت سره
یو نامعلوم وحشت هم غبرګ کړ .

په سیمه کې لکه د توپان ترمخ یو مهیب سکوت او چوپتیا خپره
وه ، پخوا به چې بزګرانو د شپې له خوا د خوړلسمې سپوږمۍ [illegible] اته
لو او د دهقانانو نورې چارې پرمخ بیولې او س سر له ماښامه له خپلو
کورونو نه نه شوی وتلی ، د ولسوالۍ د کوڅه د بوخلقیانو د بې جلبه
لندغرو د سورلۍ موټر به د ګزمې په نامه لکه وږی لیوان یوه او بله خوا
ځغاستل او د شپې هم کلکې پیرې دریدې .

د خلقیانو له خوا دا ډندوري غږیدې چې له پاکستان او ایران
نه داړه مار او غله راغلي ستاسې پر کورونو داړې او چاپې اچوي ځکه به
د شپې د خپل کلي او محلې کلکه پیره کوئ . او د اولسوالۍ موظفین
به په ګزمه ګرځي که څه هم خلک پوهیدل چې د شپې له خوا د تالاشۍ په
نامه د خلکو په کورونو داړه او چاپه څوک غورځوی خو بیا هم

(c) ketabton.com: The Digital Library

ایستل د ګردې ورځې سختۍ او مزدورۍ (هڅوي) دومره نه کړول لکه چې په
مارشکاټ او اولسوالۍ او ... پورې تګ او د تشو چیغو بدرګې .

د کال له پیله لا د بزګرانو کار او دهقانانو ته دومره د وږه نه لګېده للمي حوبې له سره کرلې نه وې ، دښتې او د غونډیو لمنې چې پخوا به لله غنمو پوښلې وې سپېرې او بې کښته پاته وې .

زده کوونکي به له ښوونځي نه د رخصتۍ په وخت په لاره غلي او آرام روان وو ، پخوانۍ مستۍ ساتېرۍ او شوخۍ ګردې ترې پاتې وې ، د هر یوه سر به د ولیو په منځ کې د څمکې لوټه داسې ټیټ وُ لکه چې خپل قدمونه شمېري او یا د لارې کاڼي او خښتې ؛ کوروڼو ته به چې ورسېدل په ترهېدلي بڼه او نامرګ ویرې سره به یې د غه خبرې را غبرګې کړې . زموږ د حساب معلم یې هم وبیو ، پلانی خوږې پرون بیولی وُ ، د برکلي ملایې هم بیولی ، د پلانی کور یې بېګا تلاشي کړی هغه .. پلانی هم ورک دی .....

د غه ورځېږې او اندېښنې د ټولو پر فکرونو او خولو پورې کلکې نښتې وې . د کلیو د جوماتونو د طالبانو کډې له یوې خوا بار شوې وې ، ګڼ جوماتونه له ملایانو تش وو او له یو نیم جومات نه به د اذان غږ ترغوږ کېده .

د ولسوالۍ بازار هم سوړ ، پخوانۍ بیروبار ، د دکانونو او سماوارونو جم او جوش هیڅ نه و پاته ، څوتنه په شکاره یو ځای

نه شوې راټولیدی ، څکه چې نه د دکانونو ترمخ او نه په سماوارونو کې خه ګڼه ګوڼه لیده کیده .

د پنجشنبې ورځې هم چې سیمې ته د مسافرو ماموړینو کار-کوانو او زده کړه والو د ټګ د تلوسو او ولولو ورځ وه هغه پخوانۍ بڼه او رونق نه درلود - د کوټه سنګي د اډې بیا د سرویس تر دری ساعته سفره پورې یوه مطلق سکوت او اضطراب حکم چلاوه ، چې د لارې په اوږدو کې به د پرله پسې تلاشیو توقف د دغه اضطراب او سکوت سره یو نامعلوم وحشت هم غبرګ کړ .

په سیمه کې لکه د توپان ترمخ یو مهیب سکوت او چوپتیا خپره وه . پخوا به چې بزګرانو د شپې له خوا د څورلسمې سپوږمۍ راته لو او د هقانانو نوري چارې پرمخ بیولې اوس سړی له ماښامه له خپلو کوروڼو نه نه شوی وتلی ، د ولسوالۍ د کوڅو د بوخلقیانو د بې جلبه لندغړیو د سورلۍ موټر به د ګزمې په نامه لکه وږي لیوان بوه او بله خوا ګرځېدل او د شپې هم کلکې پیرې دریدې .

د خلقیانو له خوا د اوند و ورې غږ یدې چې له پاکستان او ایران نه دا وه مار او غله راغلي ستاسې پر کوروڼو دارې او چاپې اچوي څکه به د شپې د خپل کلي او محلې کلکه پیره کوئ . او د اولسوالۍ موظفین به په ګزمه ګرځي که څه هم خلک پوهېدل چې د شپې له خوا د تالاشۍ په نامه د خلکو په کوروڼو دارې او چاپه څوک غورځوی خو بیا هم

هغوی مجبور وو.

* * *

د څو ورځو راسې اولسوالۍ ته د نوي حکومتي کسانو تګ راتګ زیات شوی ؤ، له کابل نه به د لاد لا جیپان راتلل او بیرته به تلل. دا او اضطراب، امیدونه، او دردونه، اندېښنې او ناکرارۍ خپل اوج ته رسیدلې وې. له چاسره د خلق او برچه د وحشي دار مارانو د تالا کولو ویره او له چاسره دیوه اسلامي پاڅون د قوام امیدونه. له چاسره د دغه پاڅون د پیلامې او جریان په هکله اندیښنې او له څېنو سره د دغه لاري دستوزو او ربړو ناکرارې. دغــــــــــه اضطراب ورځ تر ورځې پیاوړی کېده، د خلقیانو له خوا د دغه آوازه هرځای خپره شوه چې هزارګان غواړي د وردګو په سیمه او کوروبو حمله وکړي، ځکه او کورونه یې لاندې کړي او دغه حکومت ورته خمکي اوشته ترې واخلي. دغه آوازه ورو ورو د خلقیانو له خوا په مارشونو او میتنګونو کې هم غبرګېده او په جدي بنه یې په غوندو کې مطرح کوله.

خو خلک پوهېدل، هغوی باوري وو چې هزارګان د دوی دیني او ملي ورونه دي او پېړی پېړی یې د اسلامي اخوت په رڼا کې د ورورۍ او ینه کاوند یتوب مثالي ژوند تېر کړی دی.

د سیمې سپین ږیرو او مشرانو هم یو ځای او بل ځای غونډې غونډېدل کله پټ او کله ښکاره په یوه او بل کلي کې یوه او بله درې کې سر را ټولېدل کله کله به له ولسوال او نورو حکومتي کارداري سره په ساعتونو

ساعتونو په خبرو لګیا وو. له څو شپو ورځو راسې د غه ورلیدني کتنې روانې وې. د نژدې ورځو له لیدنو کتنو هغوي راضي معلومېدل له دردمنو او سپین ږیرو یې دیو د ول د ښیز داد او خوښۍ رڼا ځلیده داسې ښکارېدل لکه چې لویه سوبه یې په برخه شوې وي.

داسې لکه چې دغویي له ناوړین او د کمونیزم له وحشت نه یې ژغورنده لوری موندلی وي او هم داوین یې د استبداو کفري نظام ایرځولی وي.

خو بیا هم څه نسبي نا آرامي او اندیښنه به کله ناکله د هغوی له حرکاتو کړنو او خبرو څرګندېده. د همدغه حالاتو په جریان کې په یوه ورځ کې له کابل نه شل دیرش عسکري لارۍ ترل شوی تر پالونه ولسوالۍ ته را ورسیدې چه په مخ کې یې خوجیپ موټر او دوه ټانکونه روان وو.

حکومت یوځل بیا سپین ږیري راغونډ کړل، داځل هرڅه په واګه شول هغه داچې له حکومت سره د سیمې مشرانو دا منلې وه چې له دوی نه به ټوپک او جنګي مهمات اخلي او د هزاره ګانو مقابله به کوي. حکومت دا هم زیاته کړې وه چې د هزاره ګانو سر زمونږ او مال او شته یې ستاسو. د سپین ږیرو او حکومت پر دغه موافقه ډېر خلک خواشیني وو، مختلفو اندیښنو او چرتونو په سر اخیستې وو، ډېرو د کرکې په سترګه ورته کتل او داې د ګرد قام سپکه ګڼله او اولس ته تاریخي ننګ او عار.

خلقیان ډېر خوشاله وو، هغوی په خپل نیرنګ او استعماري

هغوی مجبور وو .

* * *

د څو ورځو راهسې اولسوالۍ ته د نوي حکومتي کسانو تګ راتګ زيات شوی و ، له کابل نه به د لا دلا جيپان راتلل او بيرته به تلل . دا س او اضطراب ، اميدونه ، او دردونه انديښنې او ناکرارۍ خپل اوج ته رسيدلي وې . له چاپېره د خلق او پرچم د وحشي دارمارانو د - تاړاکونو ويره او له چاپېره ديوه اسلامي پاڅون د قوام اميدونه له چاپېره د دغه پاڅون د پېلامي او جريان په هکله انديښنې او له څېنو سره د دغه لاري دستو تزوا و رېږو ناکرارې . د غــــــــــه اضطراب ورځ تر ورځې پياوړی کيده ، د خلقيانو له خوا د غه آوازه هرځای خپره شوه چې هزارګان غواړي د وردګو په سيمه او کوروونو حملې وکړي ، ځکه او کوروونه يې لاندې کړي او د غـه حکړدې ځمکې او شته تر يې واخلي . د غه آوازه ورو ورو د خلقيانو له خوا په مارشونو او ميتنګونو کې هم غبرګيده او په جدي بڼه يې په غوندو کې مطرح کوله .

خو خلک پوهيدل ، هغوی باوري وو چې هزارګان د دوی ديني او ملي ورونه دي او پيړی پيړی يې د اسلامي اخوت په رڼا کې د ورورۍ او ينه ګاونډ يتوب مثالي ژوند تېر کړي دی .

د سيمې سپين ږيرې او مشران هم پوهيدل او بل ځای غونډ غونډ کيدل ، کله پټ او کله ښکاره په يوه او بل کلي کې يوه او بله دره کې سره راټوليدل کله کله به له ولسوال او نورو حکومتي کارداراتو سره په ساعتونو

ساعتونو به خبرو لګيا وو . له څو شپو ورځو راهسې د غه ولسوالۍ کښې روانې وې . د نژدې ورځو له ليدنو کتنو هغوی راضي معلوميدل له دردمنو او سپين ږيرو يې د يو د ول د ننګ دادا او خوبۍ ربا ځليده دا سې ښکاريدل لکه چې لويه سوبه يې په برخه شوې وي .

دا سې لکه چې د غوبي له ناوړين او د کمونيزم له وحشت نه يې ژغورنده لوری موندلی وي او همدا وبن يې د غمستبدا و کفري نظام راپرځولی وي .

خو بيا هم څه نسبي نا آرامي او انديښنه به کله ناکله د هغوی له هر کاتو کړ نو او خبرو څر ګنديده . د همد غه حالاتو په جريان کې په يوه ورځ کې له کابل نه شل ديرش عسکری لاری تر لی شوی تر پالونه ولسوالۍ ته راورسيدې چه په مخ کې يې څو جيپ موټرا ودوه ټانکونه روان وو .

حکومت يوځل بيا سپين ږيري راغونډ کړل ، د اځل هر څه په واګه شول هغه داچې له حکومت سره د سيمې مشرانو دا منلې وه چې له دوی نه به توپک او جنګي مهمات اخلي او د هزاره ګانو مقابله به کوي . حکومت دا هم زياته کړې وه چې د هزاره ګانو سر زمون او مال او شته يې ستاسو د سپين ږيرو او حکومت پر د غه موافقه ډير خلک خواشيني وو ، مختلفو انديښنو او چرتونو په سر اخيستي وو ، ډېر و دکر کې په سترګه ورته کتل او داي د ګرد قام سپکه کله او اولس ته تاريخي ننګ او عار .

خلقيان ډير خوشاله وو ، هغوی به خپل نيرنګ او استعماری

لومړۍ دغه دوازه قومونه نسبتي تصور کړی وو ، هغوی داسې دغه زړه حربه چې بېل یې کړه ایل یې کړه یو ځل بیا عملی اوله بشپړې بری سره پلې لیده .

د ټوپکو ویش ته دوه ورځې پاته وې چې ځینې مشران په خلکو وګرځېدل او د ټوپکو اخیستو ته یې تشویق او وهڅول . اولس حیران وو ، له یوې خوا یې د کفر او کمونیزم غیراسلامي کړنې او اقدامات لیدل او بلې خواته یې له هم دغه کفري حکومت نه د وسلې په اخیستو کې د خپلو مشرانو ټینګار . څو د خپلو مشرانو له خبرو یې سر نه شوې غړولی - ځینې چې لږ څه ځیرک وو هغوی د خپلو مشرانو له حرکاتو ، خبرو او رمزیه کړنو د هر څه پته لګولې وه هغوی هم نورو وګړي تشویقول او د ټاکلې ورځې راتلو ته یې د انتظار ګړۍ شمېرلې.

په ټاکلې ورځ یو ځل بیا د ولسوالۍ بازار او دکانونه یو عظیم جم او جوش په سر واخیستل د خلکو ګڼه ګونه دومره زیاته وه چې هیڅ تصور یې نه کېده.

په هغه ورځ د ولسوالۍ بازار یو ځل بیا د یوه عظیم خوځښت د ېیلامي شاهد وو داسې خوځښت چې د آزادۍ رڼا او د حق د برې د زېرۍ ترانې یې غږولې ، سرې فکر کاوه چې څنګه تول خوځېږي .

په ډېره بېړه وار په وار د درو او کلیو او سیدونکو ټوپک واخیستل د سترګو په رپ کې یې پالګ کړل او کمربندونه یې وتړل .

پلان دومره دقیق طرح شوی وو چې د عمل ترشیبي پورې د خلق

او پرچم ګوډاګیانو هیڅ ډول شک او ماقي تصور نه وو کړی ، بره په علاقدارۍ کې هم د هم دغه ورپروګرام له مخې د ټوپکو ویش جریان درلود .

هغوچې وسلې اخیستې وې دیر نا ګراره وو ، د انتظار ګړۍ ورته ډېرې ترخې او سختې پرې تېرېدې ، زړونه یې په سینو کې داسې درزېدل لکه چې بهر ته راوځي ، هغوی نور د انتظار ترخه او سختې نشوی زغملی ، او هر څه د یوه انفلاق پولې ته رسیدلی وو ، د خلکو احساسات د انتظار په دیوالونو ورو ختل ، جذبات طغیاني شول او ولولې توپانې .

د ټوپکو ویش لا پای ته نه وو رسیدلی چې خلکو اسلامي بیرغونه راواېستل او د الله اکبر او یا چاریار په نارو سره یې د ولسوالۍ شاوخوا سنګرونه ونیول ، او پر ولسوالۍ یې برید پیل کړ .

سخت جنګ ونښت ، خلقیانو چې له یوې غیرمترقبه اونا اټکل شوې پیښې سره ځانونه مخامخ ولیدل په وارخطایي او لېونتوب یې د ولسوالۍ او هوټل دننه هر لورته د درنو ماشینګنو ډزې پیل کړې ، شاوخوا نژدې کورونو او کلیو ته یې د ټانکونو او درنو ماشیندارو خولې سمې کړې او بې دریغه ګولۍ یې پرې وچلولې خو په دې یې هیڅ دزړه درد غلی نشو .

له بهرنه د مجاهدینو د ټوپکو **باروت چلېدل.**

څو تنو لوړ (سوګند) وکړه چې د ولسوالۍ شمال ته د ماشیندار و پر موضع ور وخېژي له « یا الله » سره یې پرې ورهله کړل د یوګیلن پټرولوله او ر سره یې پرې وروختل او موضع یې لاندې کړه .

لومړۍ دغه دوازه قومونه نسبتي تصور کړی وو ، هغوی د استعمار دغه زړه حربه چې بېل بېل کړه ایل یې کړه یو ځل بیا عملي اوله بشپړې بری سره پلې لیده .

د توپکو ویش ته دوه ورځې پاتې وې چې ځینې مشران په خلکو ورګډ شول او د توپکو اخیستو ته یې تشویق او وهڅول . اولس حیران وو ، له یوې خوا یې د کفر او کمونیزم غیراسلامي کړنې او اقدامات لیدل او بلې خواته یې له همدغه کفري حکومت نه د وسلې په اخیستو کې د خپلو مشرانو ټینګار . څو د خپلو مشرانو له خبرو یې سر نه شو ګرځولی . ځکه چې لږ څه ځیرک وو هغوی د خپلو مشرانو له حرکاتو ، خبرو او رمزیه کړنو د هر څه پته لګولې وه هغوی هم نور ورکړی تشویقول او د تاکلې ورځې راتلو ته یې د انتظار ګړۍ شمېرلې.

په ټاکلې ورځ یو ځل بیا د ولسوالۍ بازار او دکانونه یو عظیم جم او جوش په سر واخیستل د خلکو ګڼه ګونه دومره زیاته وه چې هیڅ تصور یې نه کېده.

په هغه ورځ د ولسوالۍ بازار یو ځل بیا د یوه عظیم خوځښت د پېلامې شاهد و ، داسې خوځښت چې د آزادۍ رڼا او د حق د برۍ د زیری ترانې یې غږولې ، سړی فکر کاوه چې څمکه تول خوځیږي .

په ډېره بېړه وار په وار د درو او کلیو او سیدونکو توپک واخیستل د سترګکو په رپ کې یې پاک کړل او کمربندونه یې وتړل .

پلان دومره دقیق طرح شوی و چې د عمل تر شیبې پورې د خلق

او پرچم ګوډاګیانو د هیڅ ډول شک او ماتې تصور نه و کړی ، بره په علاقدارۍ کې م د همدغه ورپروګرام له مخې د توپکو ویش جریان درلود .

هغوی چې وسلې اخیستې وې ډېر ناکراره وو ، د انتظار ګړۍ ډېرې ترخې او سختې پرې تېرېدې ، زړونه یې په سینو کې داسې درزېدل لکه چې بهر ته راوځي ، هغوی نور د انتظار ترخه او سختې نشوی زغملی ، او هر څه د یوه انفلاق پولې ته رسېدلی وو ، د خلکو احساسات د انتظار په دیوالونو وروختل ، جذبات طغیاني شول او ولولې توپانې .

د توپکو ویش لا پای ته نه و رسېدلی چې خلکو اسلامي بیرغونه راوایستل او د الله اکبر او یا چاریار په نارو سره یې د ولسوالۍ شاوخوا سنګرونه ونیول ، او پر ولسوالۍ یې برید پیل کړ .

سخت جنګ ونښت ، خلقیانو چې له یوې غیر مترقبه او نا اټکل شوې پېښې سره ځانونه مخامخ ولیدل په وارخطایي او لیونتوب یې د ولسوالۍ او هوټل د ننه هرلوري ته د درنو ماشینګڼو ډزې پیل کړې ، شاوخوا نږدې کورونو او کلیو ته یې د ټانکونو او درنو ماشیندارو خولې سمې کړې او بې دریغه ګولۍ یې پرې وچلولې خو په دې یې هیڅ د زړه درد غلی نشو .

له بهرنه د مجاهدینو د توپکو باران چلېدل.

څو تنو لوړ (سوګند) وکړه چې د ولسوالۍ شمال ته د ماشیندارو پر موضع وروخیژي له " یا الله " سره یې پرې ورحمله کړل د یوګیلن پټرولو لړه او رسړی پرې وروختل او موضع یې لاندې کړه .

ولسوال له غوسی او واره. لکه مار تاو تاو کیده. دوه ځله یې ډزې
عسکرو د کلاشنکوف حجوری نشي کړی، دا ځل هغه بیا له کنځلو او بدو
ردو سره پر عسکرو د کلاشنکوف خوله راوګرځوله، خو بیرته یې ژړلاس
وتیو خپلې پولیسو شونډې یې په غاښونو چیچلې، یوه او بله خوا
یې بې هدفه ګرځندي او لیونی غوندې اخیستل.

یو ځل بیا یې په شاوخوا کوونو د ډزو امر وکړ
خو زړه یې بیا هم کرار ونه موند. دوربین یې وغوښت چې وګوري
د باندې څه حال دی او څومره مجاهدین له کوم خوا ورته د ولسوالۍ
کوي، د دوربین سترګۍ ته یې ربړ دیدلو لاسونو په خپلو سرو خونکارو
سترګو سمې کړی د دوربین آینه د لمر دوروستیو وړانګو له تکو سره ویرقیدل
له دغه ځرکیدو سره دیو مجاهد د توپک ګولۍ سیخه د دوربین سر
سترګې راسمه شوه او له مغزو یې ووته. له یوې سختې چیغې سره په
ځمکه راولوید او له خولغتو وهلو سره یې ساه ووته.

مجاهدین وار په وار د ولسوالۍ دیوالونو ته نژدې کیدل د
ولسوال له مرګ سره د کمونستانو مقاومت نور هم کمزوری شو او شیبه وروسته
دکمونستانو د تسلیم تسلیم چیغې پورته شوې مجاهدین پر ولسوالۍ ورننوتل او غوښې
د یوې تیاره شپې په توره کې د کمونیزم د وحشتونو بې جلبه واکمنۍ ته خاتمه
ورکړه شوه، او د سهار د لمر ځرک له زرینو وړانګو سره پر ولسوالۍ د اسلام
پرتمین بیرغ رپیدو وو.

... او ټانکونه وغوړیدل!

د تیام پر دوهمه ورځ (د ۱۳۵۸ لمریز د جوزا - ۱۲-) د دفاع
وزارت د سیاسی تشکیلاتو د دفتر له خوا د شپې پر یوولسو بجو امین ته د
پیښې په هکله چې پلان د هغه تر نظر لاندې جوړ شوی و، تیلفونی خبر
ورکړ شو. د سیاسی تشکیلاتو دفتر په ډیره وارخطایۍ د عاجل جریان
په نوم د امین د استوګنځي د تلفون نومره ووهله. له هغه خوا د محافظینو
د ګارد له خوا ورته بیا هم له امین سره د تلفونی تماس د نه ټینګیدو
وویل شول. خو د دفتر موظف اصرار او ټینګار دومره زیات شو چې ګارد
مجبور شو، امین د نشو او تماشو له خیالونو او خوبونو راپورته کاندی.

امین په خپل د د غږ د خپلې استبدادی کړکېچ پر یوه وحشیانه او
مخمورانه بڼه د تلفون غوږی را سمه کړه په پاسته کوچ سپه دوه
وارونه. پینی یې پر مخامخ پروت میز کیښودی؛ خولې یې سره یې په شیبه
کې داسې زور بدلون راغی چې دیوه بې ساری وحشت او ویرې ګډه

ولسوال له غوسی او واره نکه مارتاو تاوکیده دوه څله یې ټچلو عسکرو دکلاشنکوف حجوری نشي کړی ، دا ځل هغه بیاله کنځلو او بدو ردوسره پرعسکرو دکلاشنکوف خوله راوګرځوله ، خو بیرته یې ژرلاس ونیو، خپلی پولیسو شوی شونډی یې په غاښونو چیچلی ، یوه او بله خوا یې بې هدفه ګرځندي اولیونۍ قد مونه اخیستل .

یو ځل بیا یې په شاوخوا کوروتو د دفتر امرورکړ : خونړه یې بیا هم کرار ونه موند . دوربین یې وغوښت چې وګوری دباندې څه حال دی اوخوړ مجاهدین له کوموخواوو څه دول ورته کوی ، د دوربین ستر ګې لیه ریږ دیدلو لاسونو په خپلو سوروخونکارو ستر ګو سمې کړی د دوربین آینه دلمر دوروستیو وړانګو له تکوس ویرقیده له دغه څرکیدوسره دیو مجاهد توپک ګولۍ سیخه دده د دوربین سر ستر ګې راسمه شوه او له مغزونې ووته . له یوې سختی رهبارۍ سره په ځمکه راولوید اوله خولغتو وهلو سره یې ساه ووته .

مجاهدین وارپه وار دولسوالۍ دیوالونو ته نژدی کیدل د ولسوال له مرګ سره دکمونستانو مقاومت نوره کمزوری شو ، شیبه وروسته دکمونستانو د تسلیم تسلیم چیغی پورته شوی مجاهدین پر ولسوالۍ ور ننوتل او څو دیوی تیاره شپې په توره زړګی دکمونیزم دوحشتونو بې جلبه واکمنۍ ته خاتمه ورکړه لاندې شوه ، او دسهار د لمرځرک له زرینو وړانګو سره پر ولسوالۍ د اسلام پرتمین بیرغ رپیدو ونیو

... او تانکونه وغورځیدل !

د تیام پر دوهمه ورځ (د ۱۳۵۸ لمریز د جوزا - ۱۲ -) د دفاع وزارت د سیاسی تشکیلاتو د دفتر له خوا د شپې پر یوولسو بجو امین ته د ببینی په هکله چې پلان د هغه ترنظر لاندی جوړ شوی و ، تیلیفونی خبر ورکړ شو د سیاسی تشکیلاتو دفتر په ډیره وارخطایی د عاجل جریان په نوم د امین د استوګنځي د تلفون نومره ووهله - له هغه خوا د محافظینو د ګارډ له خوا ورته بیا هم له امین سره د تلفونی تماس د نه ټینګیدو وویل شول - خو د دفتر موظف اصرار او ټینګار دومره زیات شو چې ګارډ مجبور شو ، امین د نشو او تماشو له خیالونو او خوبونو را بهر کاندی .

امین په خپل د دغو دخپلی استبدادی کړکیچن پریوه وحشیانه او مخمورانه بڼه د تلفون غوږی راسمه کړه په پاسته کوچ سپه ووه وارپښت - پښی یې پر مخامخ پروت میز کیښودی ؛ خولې دې سره یې په شیبه کې د اسې ژور بدلون راغی چې ډیره بې ساری وحشت او ویرې ګډه

امتزاج یې تمثیلاوه . غزولی ښنی یې راټولی او په کوچ کې راسم شو ــ امین هیڅکله هم له داسې حالت سره نه ؤ مخامخ شوی د هغه دوحشیانه طبیعت دخونړی تور ژبغړاندہ لمبو د هغه پرتندی دویری او شکست خولی راماتی کړی وی .

د امین غږ تور هم د ده او غوسه ناک شو . هغه یې کوله چې دتهر دشدت له امله داسې وښیې چې تور او پیدلو ته تیار ندی اونه غواړی تور د غه دول د ماتې او ویرې سپیرې خبرې واورې . ژر یې دمقابل لوری خبره ورپری کړه او له دی خبری سره یې غوږۍ په دیر زور سره پر تلفون ور وغورځوله چې سبا به دبهرنیو چارو په وزارت کې د ښینو په هکله خبری کوو او لازم تصمیم به نیول کیږي :

او چې مخ یې راوګرځاوه نو د مخ پریړی غوښی یې داسې تکی سرې اوښتی وی لکه د آهنګر په کوره کې سره شوی اوسپنه د مری رګونه یې پرسیدلی وو . هغه نور د دغې شپې د نشو او تماشو نه ؤ ـ د عیش او نوش کوم محفل چې هغه نن راغوښتی ؤ ناتمام پاتې شو ـ به مستو ګډ ونکو نکڼو او نڅاګرو د وضعې پر دغه ناڅاپی بدلون پوهیدلو نه پکه او خپ خپ وکتل ـ او یو په بل پسې له مجلس نه ووتل . . . که څه هم په حقیقت میخوک پوه نشول ، خو دومره یې ضرور وانګیرل له چې څه ناوړه پیښه رامنځ ته شوی . . .

امین داندیښنو او چرتونو په سمندرکې د ډوبو په کومی کې دوب

کیده ، خپلی ملی ځلی او مځی په سینه لاهو ورته بر ییښیدی ـ یو وار یې خونړی جذبات راولړزیدل او داسې یې وپتیپیله چې له یوی مخې به بمباری کوی ، یو مخینه وژنی ته به لاس اچوی ـ څوک دي چې د هغه د روسی ټانکونو الوتکو او . . . مقابله وکړی . . . .

اندیښنو او وسوسو خوب ته نه پرینوده ـ د میز پر سر یې د ودکا له بوتل نه یو ډک ګیلاس په سر واړاوه ، بیا یې هم د وحشیانه طبیعت خونړی او بې جلبه واکمن طغیان تکرار نشو ـ له مغزو یې د اندیښنو او وسوسو زولنی بیرته نه شوی ، بل ګیلاس ته یې لاس کړ ، ستونی ستغ په کټ وغزید او سترګې یې پټې کړی .

* * * * *

سبا رښتیا امین د بهرنیو چارو وزارت د ستوری په ماڼی کې حاضر ؤ ، د تالار له یوسر نه تر بله یې قدم واهه ، مؤظفین او محافظین د مغه ښنی غیر مترقبه وضعی او حرکاتو ته هک حیران وو ، او د یوی ویری ناوړی پیښی اټکل یې کاوه .

امین په ډیره بې صبری ډ انتظار ګړی شمیرلی ـ ښی لاس یې د پتلون په جیب کې اچولی ؤ او په پوره زره تنګی یې په کین لاس ترل شوی ګړی ته کتل ـ د رنګ ساعت ته (۸) تنه عسکری صاحبمنصبان او څلور تنه ملکی خلقیان تالار ته راننوتل ـ امین د

(c) ketabton.com: The Digital Library

(c) ketabton.com: The Digital Library

استزاج یې تمثیلاوه ـ غزولې ښنې یې راتولې او په کوڅ کې راسم شو ـ امین هیڅکله هم داسې حالت سره نه ؤ مخامخ شوی د هغه دوحشیانه طبیعت دخونړی تور ژبغړنده لمبو د هغه پرتندی دویری او شکست خولې راماتی کړې وې .

د امین غږ نور هم ډېر او غوسه ناک شو ـ هغه یې کوله چې د تهر دشدت له امله داسې وښیې چې نور او رېدلو ته تیار ندی او نه غواړی نور د غه دول د ماتې او ویرې سپیرې خبرې واوري . ژر یې د مقابل لوری خبره وربړی کړه او له دی خبری سره یې غوږ په ډېر زور سره پر تلفون ورو غورځوله چې سبا به د جمهوریت چارو په وزارت کې د پېښو په هکله خبری کوو او لازم تصمیم به نیول کېږي :

او چې مخ یې راوګرځاوه نو د مخ پرېړی غوښې یې داسې تکی سرې اوښتې وی لکه د آهنګر په کوره کې سره شوی اوسپنه د مرګه رګونه یې پړسېدلي وو ـ هغه نور د دغې شپې د نشو او تماشو نه ؤ ـ د عیش او نوش کوم محفل چې هغه نن راغوښتی ؤ نا تمام پاتې شو ـ یو مستو ګډ ونکو نکو او نڅاګرو د وضعې پر دغه ناڅاپي بدلون یوبل ته پټه او خپ خپ وکتل ـ او یو په بل پسې له مجلس نه ووتل . . . که څه هم په حقیقت میخوک پوه نشول ، خو دومره یې ضرور وانګیرل چې څه ناوړه پېښه رامنځ ته شوی . . .

امین داندیښنو او چرتونو په سمندرکې د ډوبو په کومې کې ډوب ډوب

کیده ، خپلې هلې ځلې او هڅې په سیند لاهو ورته برېښېدې ـ یو وار بې حنونړی جذبات راولمبېدل او داسې یې وپتېیله چې له یوی مخې په بمبارې کوی ، یو مخېزه وژنې ته به لاس اچوی ـ څوک دي چې د هغه د روسي تانکو نو الو تکو او . . . مقابله وکړی . . . .

اندیښنو او وسوسو خوب ته نه پرېښوده ـ د میز پر سر یې د ودکا له بوتل نه یو ډک ګیلاس په سر واړاوه ، بیا یې هم د وحشیانه طبیعت د خونړۍ او بې جلبه واکمنۍ طغیان تکرار نشو ـ له مغزو یې د اندیښنو او وسوسو زولنې بیرته نه شوی ، بل ګیلاس ته یې لاس کړ ، ستونی ـ ستغ په کټ وغزېد او سترګې یې پټې کړی .

* * * * *

سبا رښتی امین د جمهوریت چارو وزارت د ستوری په ماڼۍ کې حاضر ؤ ، د تالار له یو سر نه تر بله یې قدم واهه ، مؤظفین او محافظین د مغه ښتی غیر مترقبه وضعې او حرکاتو ته هک حیران وو ، او دیوی ویری ناوړی پېښې اتکل یې کاوه .

امین په ډیره بې صبرۍ د انتظار ګړۍ شمیرلې ـ ښی لاس یې د پتلون په جیب کې اچولی ؤ او په پوره زړه تنګۍ یې په کین لاس ترل شوی ګړۍ ته کتل ـ د رنګ ساعت ته (۸) تنه عسکری صاحبمنصبان او څلور تنه ملکی خلقیان تالار ته راننوتل ـ امین د

پخوا پر خلاف هغوی ته کومه خاصه پاملرنه ونه کړه - هغوی هم خپل ځانونه داسې عیار کړی وو چې د عسکری انضباط ترڅنګ یوڅو د خپګان او تأثر تری خوتکیده - څیر وې د یوې غیر منتظره خواشینې غږ ګندونه کوله، چې حق په جانب بڼه یې نیولې وه - خو له دې سره یې داسې ښکارول له چې د پیښې او ستونزې د مقابلې او حل لپاره د جدی او بریالی اقدام لپاره بشپړ تیاری لري، او د خپل دننیز وار او عار د پټولو په لټه کې وو.

له معمولی او عادی پوښتنې وروسته د ستر میز شاوخوا کیناستل - د مرکزی قوا و قومندان محمد دوست چې د پلان مهمه مهره وه د امین په عادی اشاره د راپور وړاندې کولو لپاره وبلویږ. - د ویرې بیرې او وارخطایی په حالت کې یې کاغذونه راویستل، د کاغذونو د ترتیبولو پر وخت یې لاسونه لکه د مستې پاڼې رپیدل، له ډیرې وارخطایی نه یې د راپور پاڼې ګډې وډې شوې وې، د شرم او ویرې په فضا کې به یې پټ پټ او غلا غلا د امین خواته کتل - په سالون کې چوپه چوپتیا وه - یواځې د محمد دوست په رپیدونکو لاسونو کې د کاغذ د کړپهار آواز پورته کیده چې د پاڼې د ترتیبولو کوښښ یې کاوه.

هغه د راپور په لوستلو پیل وکړ:

... خلکو د توپکو د ویش پر وخت د ځینو ناعاقبت اندیشه مسئولینو د عجولانه اقداماتو او د ولسوال د بې کفایتی له امله او هم

لدې کبله چې د پلان په ترتیب او د هیئت په دله کې ځینې اشخاص په پټه کې له اشرارو سره مله وو پلان له ناکامۍ سره مخامخ شو - خلکو وسلې شینتولې او نژدې یو ولس نژه توپک یې تر لاسه کړی دی - د چک پر ولسوالۍ او د دایمیرداد په علاقه دارۍ یې برید کړی د علاقه دار او ولسوال په ګډون زمونږ زیاتره خلقی ملګری له منځه تللی ... مفصل راپور لا تر اوسه مونږ ته ندی رارسیدلی ...

امین میز په سوک ووهه وې ویل: ما نه وویلی چې د وسلې د ویش د هیئت په ټاکنه کې باید ښه غور وشي.

محمد دوست: صاحب مونږ څه خبر وو. د ګروال غلام-دستګیر خوشبین کاله په روسیه کې تیر کړي ارکان حربي یې هلته اخیستی. مونږ ځکه پرې باور او ډاډه وو، خو اوس ابتدایی راپور داسې ښیي چې د پلان په ناکامۍ او د خلکو په پاروته او ولاړیدنه کې هغه د اغیزمن رول لوبولی دی. امین بیا هم پخپل سوک له میز ته پښې تیر کړ تاستاسو کسان داسې وښوریدل لکه چې څوک د چاله نابیره غږ سره وریږدلی وي زیاته یې کړه: نه نه، تاسې له دقت نه کار ندی اخیستی، سهل انګاری مو کړی انقلابی!! دید او درک مو کمزوری دی. مسئولو کسانو ته باید سخته جزا ورکړه شي. حزبی انضباط او درایت!! مو له یاده غورځولی دی ...

په اوریدونکو کې دا جرئت نه و، چې د پیښې په اړه د-

(c) ketabton.com: The Digital Library

ځنوا پر خلاف هغوی ته کومه خاصه پاملرنه ونه کړه - هغوی هم خپل ماڼونه داسې عيار کړي وو چې د عسکري انضباط تر څنګ يوڅو د خپګان او تأثر ترې څرګندیده - څير ويې ديو غير منتظره خواشينې څرګندونه کوله، چې حق په جانب بنه يې نيولې وه - خو لدی سره یې داسې ښکارو له چې د پيښې او ستونزې د مقابلې او حل لپاره د جدي او بريالي اقدام لپاره بشپړ تياری لري، او د خپل د ننيز وار او عار د پټولو په لټه کې وو.

له معمولي او عادي پوښتنې وروسته د ستر ميز شاوخوا کيناستل - د مرکزي قواو قومندان محمد دوست چې د پلان مهمه مهره وه د امين په عادي اشاره د راپور وړاندې کولو لپاره وښوريده - د ديرې بيړې او وارخطايۍ په حالت کې يې کاغذونه راوايستل، د کاغذونو د ترتيبولو پر وخت يې لاسونه لکه د مستې پاڼې رېږديدل، له ډيرې وارخطايي ترې د راپور پاڼې ګډې وډې شوې وې، د شرم او ويرې په فضا کې به يې پټ پټ او غلا غلا د امين خواته کتل - په سالون کې چوپه چوپتيا وه - يوازې د محمد دوست په رېږديدلو لاسونو کې د کاغذ د کړپهار آواز پورته کيده چې د پاڼو د ترتيبولو کوښښ يې کاوه.

هغه د راپور په لوستلو پيل وکړ:

... خلکو د توپکو د ویش پر وخت د ځينو ناعاقبت انديشه مسئولينو د عجولانه اقداماتو او د ولسوال د بې کفايتۍ له امله او هم

لدې کبله چې د پلان په ترتيب او د هيئت په دله کې ځينې اشخاص په پټه کې له اشرارو سره مله وو پلان له ناکامۍ سره مخامخ شو - خلکو وسلې تښتولې او نژدې يو ولس زره توپک يې تر لاسه کړي دي - د چک پر ولسوالۍ او د دايميرداد په علاقدارۍ يې بريد کړی د علاقدار او ولسوال په ګډون زموږ زيات شمېر خلقي ملګری له منځه تللي - ... مفصل راپور لا تر اوسه موږ ته ندی رارسيدلی ...

امين ميز په سوك ووا هه وې ويل: مانه وويلي چې د وسلې د ويش د هيئت په ټاکنه کې بايد ښه غور وشي.

محمد دوست: صاحب موږ څه خبر وو. د ځکروال غلام دستګير خوشبين کاله په روسيه کې تېر کړي ارکان حربي يې هلته اخيستي. موږ څکه پرې باوري او داډه وو، خو اوس ابتدايي راپور داسې ښيي چې د پلان په ناکامۍ او د خلکو په پاروته او ولاړيدنه کې مغه د ر اغيزمن رول لوبولی دی، امين بيا هم په خپل سوك له ميز نه پوتلې تېر کړ تاسو کسان داسې وښوريدل لکه چې څوک د چاله نابيره غږ سره ويريدلي وي زياته يې کړه: نه نه، تاسې له دقت نه کار نه دی اخيستی، سهل انګاری مو کړې انقلابي !! ديد او درك مو کمزوری دی. مسئولو کسانو ته بايد سخته جزا ورکړه شي. حزبي انضباط او درايت !! مو له پامه غورځولی دی ...

په اوريدو نکو کې دا جرئت نه و، چې د پيښې په اړه د-

امین د خالت ته په رمزي او کنايي بڼه اشاره وکړه، له خیرو او ځوړندو سرونو یې داسې برېښېده لکه چې د پېښې مسئولیت پرې ډېر درونده والی کوي - د ټولو سترګې په میز کې ښخې وې ...

د ګواښونو، تهدیدونو او اخطارونو په ګیر و دار کې وروستۍ پرېکړه داسې وشوه چې په دوو ورځو کې دننه به د کوماندو ډلې، هوايي قوا، زغروالې څلورمې قوا، بالاحصار او قرغې نه موګډ لوړ رتبه پوځي هیئت په سیمه د برید پروګرام او نقشه تیاروي - نقشه به په څلورم نمبر زغروالو قوا کې د موظفو روسي مشاورینو له نظره تېروي - منظوري به یې اخلي او په عملیاتو به پیل کوي - داسې دقیق او هراړخیز عملیات چې یو اشرار هم ترې ژوندي پاتې نشي .

امین پرېکړه یو ځل بیا د غوسې او تهدید په یوه وحشتناک انداز کې تکرار کړه او لدې سره د همدغه وړ جابرانه پېوز په نیولو سره له ځایه پاځېده، ناست کسان لکه فنري انسانان په ډېره بېړه پورته وغورځېدل. د ټولو پر وخت یې د توقع پرخلاف په نسبتاً ورو او نرمه لهجه زیاته کړه: زه تره کي صاحب ته ځم تاسې به په ډېره دقیقه او مؤثره توګه خپل کار پرمخ بیایئ او ماته به مفصل معلومات راسوئ ...

هغوی په مړو سترګو یوازې دومره ورغبرګه کړه

چې ډېر ښه صاحب !

* * * * *

دوه ورځې وروسته د ځمکنیو او هوايي قواو د ګډو عملیاتو پروګرام بشپړ شو او د کابل په زړه کې د زغروالو ټانکونو یو اوږد کتار وخوځېده، په پاخه سړک یې خپل پولادي غابنونه ښخول او د سړک زړه یې څیراوه .

هو ! د کابل دوښو، بوټو پیاني چې څومره تازه ګرمي زموږ لې وې - له هغه نه زیات یې د استوګنو زړونه د کمونیزم ناوړین مروړلي وو - له خیرو یې ډېره ژوره خزن او اندیښنو د وړک پورته کېده ...

د شیر دروازې او اسمايي غره لمنې بیا د یوې بلې خونړۍ فاجعې او ناتار شاهدې وې شاوخوا غرونو له ښاره خپله غېږ تنګه راټوله کړې وه - او داسې یې په خپله غېږ کې نیولی و لکه مور چې خپل اولاد له چپا دښمن او وحشي نه پټوي، د شیر پور کلا یو ځل بیا د وطن د آزادۍ د دښمن ځپلو ته ننینه کېده بالاحصار بیا هم د یوه بل نوي ناتار او وېرلي مقاومت ننداره ته سترګې په لار و، چې چېرته بیا کوم بل نوي "کمونارې" راوپرځوي او کوم بل "شا شجاع" د خلکو د قهر په لمبو کې ونغاړي ...

امين د خالت ته په رمزي او کنايي بڼه اشاره وکړه، له خيرو او خوږمندو سرونو يې داسې بريښېده لکه چې د پېښې مسئوليت پرې ډېر درونده والى کوي - د سترګو سترګې په ميز کې ښخې وې ...

د ګواښونو، تهديدونو او اخطارونو په ګيږ و دار کې د روسيې پريکړه داسې وشوه چې په دوو ورځو کې دننه به د کوماندو ټولګي هوايي قوا، زغرواله ځواکونو قوا، بالاحصار او قرغې نه مرکز لوړ رتبه پوځي هيئت په سيمه د بريد پروګرام او نقشه تياروي - نقشه به په ځلونو شمير زغرواله قوا کې د مؤظفو روسي مشاورينو له نظره تېرېږي - منظوري به يې اخلي او په عملياتو به پيل کوي - داسې دقيق او مراخيز عمليات چې يو اشرار هم تري ژوندي پاتې نشي .

امين پرېکړه يو ځل بيا د غوسې او تهديد په يوه وحشتناك انداز کې تکرار کړه او لدې سره د همدغه ورځ جابرانه پوز په شيوليو سره له ځايه پاڅېده، ناست کسان لکه فنري انسانان په وېره ببره پورته وغورځېدل. د وتلو پروخت يې د توقع پرخلاف په نسبتاً ورو او نرمه لهجه زياته کړه : زه تره کي صاحب ته ځم تاسې به په ډېره دقيقه او مؤثره توګه خپل کار پرمخ بيايئ او ماته به مفصل معلومات راسوئ ...

هغوی په مړو سترګو ميوا ځی دومره ورغبرګ کړه

چې ډېر ښه صاحب !

* * * * *

دوه ورځې وروسته د ځمکنيو او هوايي قواو د ګډو عملياتو پروګرام بشپړ شو او د کابل په زړه کې د زغرواله تانکونو يو اوږد کتار وخوځېده، په پاخه سړک يې خپل پولادي غاښونه ښخول او د سړک زړه يې څيراوه .

هو ! د کابل دوښو، بوټونو پياني چې څو مره تازه ګرمې زمولولې وې - له هغه نه زيات يې د استوګنو زړونه د کمونيزم ناوړين مروړلي وو - له خيرو يې ډيوه ثور خزن او اند يښنو د ولك پورته کېده ...

د شين دروازې او اسمايي غره لمنې بيا ډيوې بلې خونړۍ فاجعې او ناتار شاهدې وې. شاوخوا غرونو له ښاره خپله غېږ تنګه او تا او کړې وه - او داسې يې په خپله غېږ کې نيولی و لکه مور چې خپل اولاد له چيا د ښمن او وحشي نه پټوي ، د شير پور کلا يو ځل بيا د وطن د آزادۍ د دښمن ځپلو ته نينه نينه کېده بالاحصار بيا هم د يوه بل نوي ناتار او ويارلي مقاومت ننداري ته سترګې په لار و ، چې چيرته بيا کوم بل نوی " کيونارې " راو پرځوي او کوم بل " شاشجاع " د خلکو د قهر په لمبو کې ونغاړي ...

زاړه ښار بیا د خپلو تیرو ویاړونو په یاد ولو سره د یوبل „مکناتن„ د ځیگرخیرولو ته نوي « اکبران » راوړاندې کول ...

تنگیو دوړی هم خپلې زامی تمینگولی چې ځوک بل « برانیډن » ترې نیم ژواندی ونه وځی ...

د زرنگار پارک غونډی بیا د هیواد د اسلامی نهضت د سرتیرو د تکبیر ملکوتی آوازته غوږ نیولی و ... او د استعمار - کمونیزم فساد او استبداد پرخلاف یې د مبارزی تیر پلونه دیوه نوی قیام اوځوځښت مخی ته په خپله سینه کې راتازه کول .

کابل پوهنتون بیا د اسلامی نهضت د مبارزو یادونه راسپړل لارو او واټونو دیوه نوی ویاړمن او بې سیاله خوځښت په مینه د هیواد د تیرو ویاړونو او ارمینتونو ځرکنې په ښنه کولی .

په همدغه ورځ یوه زړه بوږنوونکی او دوح ټکاروونکی حالت کې د کابل له زړه نه ، د ایمان پرتکیه د پاخیدلی ولس د انقلابی هود ، اتلو الوحماسو او ویاړونو د تکوین لپاره د تا نکونو او توپونو یو اوږد کتار خپله لار وهله او هلته ....

... او هلته چې دالله اکبر نارو
د تیارو زړونه څیرل

د سپوږمۍ په تته رڼاکې د ستورو له سترگکو نو سره د زړوباړونو لکه دیوه بختور زیری انگازې خپرولی - د کوليو په پلوشو کې دیوه نیکمرغه او ژغورونده سباوون ښې ځلیدلې - او په هغه تیاره کې د مړ ځکیو د رڼاکرښې د کفر او کمونیزم د توری تروږمۍ د زړه څیرلو ته بیخي ورته ښکاریدې .

هغه ولسوالي فتح شوې ده ، هغه دویرې او وحشت مرکزونه پروت ویروونکی بنه نلري . د زندان زنځیرې ماتې شویدې او وحشتونو

PROPERTY OF ACKU 5657

(c) ketabton.com: The Digital Library

زاړه ښار بیا د خپلو تیرو ویاړونو په یاد ولو سره د یوبل "مکناتن"

د څیګر څیرولو ته نوی "اکبران" راولاړ سندي

کول ...

تنګیو مزری هم خپل زامی تیمنګولی چې څوک بل "برائیډن"

تری نیم ژواندی ونه وځی ...

د زرنګار پارک غونډی بیا د هیواد د اسلامی نهضت د سرتیرو

د تکبیر ملکوتی آوازته غوږ نیولی و . . او د استعمار - کمونیزم

فساد او استبداد پرخلاف یې د مبارزی تیر پلونه دیره نوی قیام او خوځښت

مخی ته په خپله سینه کې راتازه کول .

کابل پوهنتون بیا د اسلامی نهضت د مبارزو یادونه راسپړل

لاری او واټونو دیره نوی ویارمن او بې سیاله خوځښت په مینه د هیواد

د تیرو ویاړونو او ارمینتونو ځکرینې په شبنه کولی .

په همدغه ورځ یوه زړه بوږنوونکی او دوچ ویاړونکی حالت کې

د کابل له زړه نه ، د ایمان پرتکیه د پاچید لی ولس د انقلابی هود ، اتلو

الوحماسو او ویاړونو د تکوین لپاره د تاکونو او توپونو پر اوږد ځکتار

خپله لار وهله او هلته .....

... او هلته چې والله اکبر نارو د تیارو زړونه شیل

د سپوږمۍ په تته رڼاکې دستورو له سترګکو نو سره د زړو ټارونو

لکه د یوه بختور زیری انګازې خپرولی - د کولیو په پلوشو کې دیو نیکمرغه

او ژغورونده سباوون نښې ځلیدلې - او په هغه تیاره کې د مردکیو د

رڼا کرښې د کفر او کمونیزم د توري تروږمۍ د زړه څیرلو ته بیخي

ورته ښکاریدې .

هغه ولسوالي فتح شوې ده ، هغه دوېرې او وحشت مرکزونه

پروت ویروونکی بنه نلرې . د زندان زنځیرې ماتې شویدې او وحشتونو

PROPERTY OF ACKU 5657

(c) ketabton.com: The Digital Library

او څوروتو خپله کډه بار کړیده .

دغه سهار مرغانو ډېر وختي د ونو په څانګوکي د خوشالۍ د اتڼ نغمې پورته کړې وې - په ډېر سرور او وجد یې له یوه ښاخ نه بل ته توپ کړ - د اسې شور او زوږ یې جوړ کړی و لکه چې د ټول عمر له پاره همدا نن ترانې غږوي او د زړه غوټې پرانیزي .

د دغه ګهیځ سپیده چاود بل ډول و - درونډ و او هیبتناک خوځون و او اروا پالونکی .

نن سهار د (الله اکبر) غږ او لړزوونکی غږ د اسې خوندور لګیده لکه چې د سړي په زړه او رګونو ننوځي ، ویښ زړونه یې لا بیداروله - جذبې او ولولې یې نورې هم راپاروله او ویده زړونه یې کولې .

د هغه سهار د لمر ځرک ځلنده او طلایي پلوشې له بل هر وخت نه بریښنده او ورنګینې وې - د لمر ځیړې د دښمن تور زړونه ځیرلي وو او د آزادۍ او بریمیال مقاومت د پیل او دوام کړښې یې انځور کړې وې .

دغه سهار له بل هر سهار نه په خورا زیات توپیر سره پیل شو - ښارګوټي بل ته د ویلو ډېر ځلانده او ډېر ناویلي رازونه سپړلو ته لیکه کړي وو ؛ په شوندو او ژبو د ځرګندولو ډېرې نوې او مینه ناکې خبرې ګرځیدې .

ACIKU

سیند نن آرام یون نه کاوه ځکه څو څپې یې په ډېره تیزۍ او بې صبرۍ له یو بل سره تندي جنګول .

د سیند دواړو غاړو ته دنګ دنګ چنارونه لکه وسله وال سپاهیان د دفاع او مقابلې لپاره تیار سځ ولاړ وو .

د بریښنا د فابریکې په نهر کې کبانو د اوبو له تل نه د نن ورځې د یادونې ننداري ته پرله پسې غوټې راوهلې .

د خلکو له خبرو یو ډول مینه ناک هیبت او صلا بت ځلیده - لیرې نه د اپرون و آبله ورځ موچي همدغه وکړي لیدل او نن مو له نظره تیرول ډېر زیات تغییر ترې بریښیده .

پرون چې د یوه بزګر اوږه بیل او کلنګ و او وچو شونډو او سپیرو مخ یې د بدې ورځې تصویر وړاندې کاوه ، نن یې پر اوږه یوه توره بړې د ایماني پرتم او ځواک ننداره ښیله او له ځیرې یې له یو اوږده غمونو نکي انتظار وروسته د یوه فاتح وصال وړانګې ځلیدې .

نړه وړونکې ننداره وه - پاروونکې ننداره او مینه ماتوونکې . زړونه باغ باغ وو او بدنونه له خوښۍ او ولولو په جامو کې نه ځاییدل تا به ویل په کاشانو کې له یوې مخې ساه او روح پوکلی شوی - له هرې تیږې هر کمر - هرې څانګې او هرې پاڼې د آزادۍ او خوځښت ترانې زمزمه کیدې او چې د سیند د څپو آواز به د زړکو له غاړو

او ځوږو نو خپله کډه بار کړېده .

دغه سهار مرغانو د پسرلي وختي د ونو په څانګو کې د خوشالۍ د اتڼ نغمې پورته کړې وې - په دې سرو، اوږدو شپو کې له یوه ښاخه بل ته ټوپ کړ - د اسې شور او زوږ یې جوړ کړی وو لکه چې د ټول عمر له پاره همدا نن ترانې غږوي او د زړه غوټې پرانیزي .

د دغه ګهیځ سپېده چاوده بل ډول وه - دروند، او هیبتناك، خوخوږ، او اروا پالونکی .

نن سهار د (الله اکبر) خوږ او لړزوونکی غږ داسې خوندور لګېده لکه چې د سړي په زړه او رګونو ننوځي ، ویښ زړونه یې لا بیداروله - جذبې او ولولې یې نورې هم راپارولې او ټوندې کولې .

د هغه سهار د لمرځرك ځلنده او طلایي پلوشې له بل هر وخت نه برېښنده او ورنګینې وې - د لمرځېرې د د ښمن تور زړونه څېرلي وو او د آزادۍ او بریالي مقاومت د پیل او دوام ګرښې یې انځور کړې وې .

دغه سهار له بل هر سهار نه په خورا زیات تو پیر سره پیل شو - ستر ګو یو بل ته د ویلو دپرخ لرل او زړونو د پر ناویلي راز ونه سپړلو ته لیکه کړي وو ، په شوندو او ژبو د ځرګندولو د پر نوې او مینه ناکې خبرې کړ ځېدې .

ACKU

سیند نن مړاوی نه کاوه ځکه نو خپوشپې یې په دوړه تیرې او بې صبره له یو بل سره تندي جنګول .

د سیند د اوږو غاړو ته د لک د لک چنار و ته لکه وسله وال سپاهیان د دفاع او مقابلې لپاره تیار سی ولاړ وو .

د برېښنا د نا بریکې په نهر کې کبانو د اوبو له تل نه د نن ورځې د یادوني ننداري ته پرله پسې غوټې راوهلې .

د خلکو له خبرو یو دول مینه ناك هیبت او صلابت ځلېده - لیرې نه دا ښکاره او آبله ورځ موږ چې همدغه وګړي لیدل او نن مو له نظره تیرول د پر زیات تغییر ترې برېښېده .

پرون چې دیوه بزګر پر اوږه بیل او کلنګ وُ او وچو شونډو او سپېره مخ یې د بدې ورځې تصویر وړاندې کاوه ، نن یې پر اوږه یوه توره بړې د ایماني پرتم او ځواك ننداره ښیېله او له څیرې یې له یوه اوږده غمونو نکي انتظار وروسته د یوه فاتح وصال وړانګې ځلیدې .

نړه ورو نکې ننداره وه - پاروونکې ننداره او مینه ماتوونکې. زړونه باغ باغ وُو او بدنونه له خوښۍ او ولولو په جامو کې نه ځاییدل تا به ویل په کاشانو کې له یوې مځې ساه او روح پو کلی شوی - له هرې تیږې هر کمر - هرې څانګې او هرې پاڼې د آزادۍ او خوځښت ترانې زمزمه کیدې او چې د سیند د ځپو آواز به د زړه کو له غاړو

او د کوم مجاهد د خوښې له شلیک سره غبرګې شوې نو د غولې
د خونړۍ کودتا د یوه یونیم کال په نړه پروت زنګ یې له یوې مخې
لیرې کاوه .

مجاهدینو په نیول شویو موټرونو کې د سیمې یوې او بلې
برخې ته د وسلو او وسلوالو د لیږد راز د تکبیر له ملکوتي او کفر ځپوونکو
نارو سره داسې یو هیجان جوړ کړی و ، چې سړي فکر کاوه
ځمکه - غرونه او کمرونه لړزیږي او خوځیږي .

د مجاهدینو له سترګو نه د امیدونو - خوښیو - تحرک
او نشاط ډیوې درونه امحاء ګلیدې له سترګو مینه - له زړونو امیدونه
او له زړونو نه او له متو قوت او مهابت ورېده .

مجاهدین په خپل ایماني او روحي ځواک او بیا و ر تیا
و یار پېدل او د خپلو سوبو او برلاسیو په هنداره کې یې د یوه ملي غوره
لاري پر نښه کولې .

د مجاهدینو مشران د سیمې د امنیت او کنټرول له پاره
راغونډ شوي تا به دیل جاې یې په وسپنو پټې دي - ټوپک به یې پر
ټنګون ایښی و او له کارتوسو ډک کتاړونو یې د ملي له وړانګو سره
یې ینسایزه شغلي شیندلې ، خېروړې د ایماني پرتم او عظمت غمازي
کوله - د تیرو یادونو زاړه او کل پلوته یې رانازه کول - د تیر و یاړمن تاریخ
تلپاتې ویاړونه یې راسپړل او د خپل ولس د تورې او سرلوړي د ننګ

د ننګ شلې یې ودانول .

د قهرمانانو شملې پورته وې - د ننګ څادرونه خواره وو
د پټ پټکي په سرونو ول ول پرانه وو - او له عقابي سره سترګو
یې د یوه ژور او شاهیني لید جولان بریښیده تا به ویل چې په هر سرې کې د محمد جانخان
روح غوړېدلی هغه راژوندی شوی او د ازادۍ د قافلې په مخکې د خپلو ویښو ډیوې بلوي .
دلته مشران په خپلو کې سره جرګه وو - په پوره داد او باور
یې د پېښو په هکله د یو بل خبرې او نظریات اوریدل او د خپل اسلامي
بصیرت ، ولسي تجربو او پوهې په رڼا کې یې غوڅې پریکړې او څرګندونې
وړاندې کولې .

ده ، د دې کړوپونه په بېلا بېلو برخو کې د تنبتېدلو
خلقیانو او جاسوسانو په لټه کې وو - نږدې له کاه دانې نه را ایستلی - بل
به یې د وچې رشتې د دلیو له منځه راولاړ کړی و ، هغه دریم یې له
کلاشینکوف سره د تیښتې پروخت نیولی و - او همدا رنګه نور یې هم
یو یو له پټنو ځایونو راوان کړي وو .

مشران ناست وو - لږ اخوا ورته وسله وال سرتیاري
ولاړ وو او په انقلابي وینتابه سمبال . - او د جهادي بیدارۍ او
لید په روحیه ځلاکمن .

مشرانو د یو بل خبرې واوریدې ، سلا مشورې یې سره
وکړې او په ګډه یې لومړني تدابیر ونیول او د اسلامي انقلابي
شورا تشکیل اعلان کړ :

(c) ketabton.com: The Digital Library

اود کوم مجاهد دخوښې له شلیک سره غبرګې شوې نو د غوليې دخونړۍ کودتا د یوه یونیم کال په نړه پروت زنګ یې له یوې مخې لیرې کاوه .

مجاهدینو په نیول شویو موټرونو کې د سیمې یوې او بلې برخې ته دورکړې د داد له پاره د تکبیر له ملکوتي او کفر ځپوونکو نارو سره داسې یو هیجان جوړ کړی و ، چې سړي فکر کاوه ځمکه - غرونه او کمرونه لړزیږي او خوځیږي .

د مجاهدینو له سترګو نه د امیدونو - خوښیو - تحرک او نشاط ډیوې د روند احتراق ګلیدې . له سترګو مینه - له زړونو امیدونه او له زړونه او له متو قوت او مهابت وریده .

مجاهدین په خپل ایماني او روحي ځواک او بیا وروسته د یارپدل او دخپلو سوبو او بریالیتوبو په هنداره کې یې دیوه ملي غوره لاري په نښه کولې .

د مجاهدینو مشران د سیمې د امنیت او کنټرول له پاره راغونډ شول تر څو تا به د یل جاې یې په وسپنو پټې دي - ټوپک به یې پر اوږو نکون ایښی وي او له کارتوسو ډک کتاروونه یې دلس له ورانګو سره یې یو ځای ښکلې شیندلې ، خیرونې د ایماني پرتم او عظمت ښکارندګي کوله - د تیرو یادونو زاړه او کل یلوته یې را تازه کول - د تیرو ویاړمن تاریخ تلپاتنه ویاړونه یې راسپړل او د خپل ولس د تورې او سرلوړۍ د ننګ

د ننګ شلې یې ودانول .

د تهرمانانو شملې پورته وې - د ننګ شادرونه خواره وو د پت پټکي په سرونو مل ول پراته وو - او له عقابي سترګو سترګو یې دیوه زور او شاهیني لید جولان بریښیده تا به ویل چې ټول افغان ملت د اسلامي غورځنګ په خوا کې روح غوښتنه ده او نن له خپلو دیوو بلوي .
دلته مشران په خپلو کې سره جرګه وو - په پوره داد او باور یې د پېښو په هکله د یو بل خبرې او نظریات اوریدل او د خپل اسلامي بصیرت ، ولسي تجربو او پوهې په رڼا کې یې غوښې پریکړې او خرګندونې وړاندې کولې .

د وه ، د دې ګروپونه په بېلا بېلو برخو کې د تنبتیدلو خلقیانو او جاسوسانو په لټه کې وو - ځینو له کاه دانې نه را ایستلي - بل به یې د وچې رشتې د دلیو له منځه راوباسل کړي و ، هغه د ډیر یې له کلاشینکوف سره د تیښتې پرېخت نیولی و - او همدارنګه نور یې هم یو یو له پټو ځایونو را روان کړي وو .

مشران ناست وو - لږ اخوا ورته وسله وال سرتیاري ولاړ وو او په انقلابي ویښتیا به سمبال . - او د جهادي بیدارۍ او لید په روحیه ځواکمن .

مشرانو د یو بل خبرې واوریدې ، سلا مشورې یې سره وکړې او په ګډه یې لومړني تدابیر ونیول او د اسلامي انقلابي شورا تشکیل اعلان کړ :

عبدالکبیر د اسلامي انقلابي شورا مشر .
محمد منیر اخندزاده د اسلامي انقلابي شورا مرستیال .
ډګروال ارکانحرب غلام دستګیر نظامي قوماندان .
حاجي محمد امان - ملك امیرخان - ملك خانصاحب - ملک غلام حید ر
او . . . . د غبرګي په توګه پــــــــــــــــــــــــــــــــــــه
پـــــد غه اسلامي او انقلابي شورا کې راغونډ او د سیمي او مجاهدینو
قیادت ورسپارل شو .

که ووایم چې د یوه مقتدر حکومت بنسټ یې کېښود مبالغه
به نه وي .

قضایي څانګه - د امنیت څانګه - د وعظ او تبلیغ له پاره د
علماوو څانګه او د غسې د نورو څانګو هستي کېښودل شوې .
د غلته سرې ته تابېرې چې د ولس له منځه را ولاړېږي قوت

کولی شی د د پېرو مشهورو سیاستپوهانو - او هغو کسانو نه چې په
سیاست او سیاسي مانورو کې یې د پېرې خولې بهولې وې بوبیالي
وخېژي او پرېمن . او د اسې کړنې وکاري او په نښه کړي چې د د پېرو
سیاسیونو د عمرونو هلې ځلې نشي ورېسي رسېدای . په رښتیا
هم چې « ملتونه له سیاستمدارانو نه هوښیار دي اود حالاتو
په نبض پوه . »

هلته د عصر د مدني تکنالوژۍ او عصري تخنیک په نشه
مستواو د جهاني سیاست د د پلو ماسي متخصصین ، د کې جي بي
د شیطنت او سیاسي تزویر په بتي کې پخوشوو کار پوهانو - جنرالانو
سیاسیونو او دیپلوماټانو د خپلي غلامانه بقا او د خپل مستکبر باداره په
لاربنوونه د ولسونو د له منځه وړلو او د خپل ناروا تسلط د دوام په خاطر
د کمپیوټر د عصر په سیوری کې پلانونه جوړول
او دلته یو بېوزلي - ځپل شوي - او استکبار ولس او مشرانو
یې د خپل ایماني بصیرت او ولسي تجربې او اسلامي پوهې په رڼا کې
د حق د سنګرونو د لا پوخوالي او ټینګښت دلارو چارو یون کاوه
هلته د ټانک - توپ - او بمونو د قوت په څنګ کې د منظم
عسکري انضباط - یونیفورم - لباس - تاکتیك - ستراتیژۍ او فن
ماهران لګیا وو .
او دلته په ولسي جامو کې د خادن او درانه پتکي او لوړې شملې
خاوندان .
هلته ټانك ؤ - برق او اور .
دلته ایمان ، جذبه او احساس .
د خلقیانو او جاسوسانو بندیان یو یو راوستل شول پوښتنې
او کړ ویزنې ترې وشوې او هر یوه ته د هغه د ګناه مطابق جزا کانې
وټاکل شوې .

عبدالکبیر د اسلامي انقلابي شورا مشر .
محمد منیر اخندزاده د اسلامي انقلابي شورا مرستیال .
ډګروال ارکانحرب غلام دستګیر نظامي قوماندان .
حاجي محمد امان - ملک امیرخان - ملک خانصاحب - ملک غلام حید ر
او . . . . د غبرګه توکسبه
پسدغه اسلامي او انقلابي شورا کې راغونډ او دسیمې او مجاهدینو
تیادت ورته سپارل شو .

که ووایم چې د یوه مقتدر حکومت بنسټ یې کېښود مبالغه
به نه وي .

قضایي څانګه - د امنیت څانګه - د وعظ او تبلیغ له پاره د
علماوو څانګه او د غښې د ښوونځانګې هستې کېښودل شوې .
د غلته سرې ته تابتیرې چې د ولس له منځه راولاړشوی قوت

کوم شی د ډېرو مشهورو سیاست پوهانو - او هغو کسانو نه چې په
سیاست او سیاسي مانورو کې یې ډېرې خولې بهولې وې بوسیالی
وخېژي او ورېږي . او داسې کړنې وکاړې او په نښه کړې چې د ډېرو
سیاسیونو د عمرونو هلې ځلې ښې ونه رسیدای . په رښتیا
هم چې « ملتونه له سیاستمدارانو نه هوښیار دي او د حالاتو
په نبض پوه . »

هلته د عصر د مدني تکنالوژۍ او عصري تخنیک په نشه
مستو او د جهاني سیاست د ډېر ماسره متخصصین ، د کې جي بي
د شیطنت او سیاسي تزویر په بټه کې پخو شوو کارپوهانو جنرالانو
سیاسیونو او ډیپلوماتانو دخپلې غلامانه بقا او د خپل مستکبر باداره په
لاربنوونه د ولسونو له منځه وړلو او دخپل ناروا تسلط د دوام په خاطر
د کمپیوټر د عصر په سیوری کې پلانونه جوړول

او دلته یوه یوه زلمي - ځپل شوي - او استګړي ولس او مشرانو
یې دخپل ایماني بصیرت او ولسي تجربې او اسلامي پوهې په رڼا کې
د حق د دښمنګرونو د لا پوخوالي او ورې د لاره یو ن کاوه

هلته د ټانک - توپ - او بمونو د قوت په خمار کې د منظم
عسکري انضباط - یونیفورم - لباس - تاکتیک - ستراتیژۍ او فن
ماهران لګیا وو .

او دلته په ولسي جامو کې د خادر او د رانه پټکي او لوړې شملې
خاوندان .

هلته ټانک ؤ - برق او اور .
دلته ایمان ، جذبه او احساس .

د خلقیانو او جاسوسانو بندیان یو یو راووستل شول پوښتنې
او کره وبرنې ترې وشوې او هر یوه ته د هغه د ګناه مطابق جزا کانې
وټاکل شوې .

د مجاهدینو ګروپونه د سیمې د دفاع او ساتنې لپاره غوره کړې شول - د ایماني ولولو او انتقامي جذبو په تن یا ن کې د تکبیر د اروا پالونکو نارو په پیلامه وخوځېدل - د لارې په اوږدو کې د خلکو له خوا د زنده باد او تکبیر په نارو بدرګه کېدل - د کلو ماشومانو به وریېسې د تکبیر نارې غبرګې کړې - سپین سرو ښځو به ځای پر ځای د شکران او دعاګانو په نثارولو پالل - بوداګانو به د تشجیع او حمیت په درنو کلماتو ستایل .

دغو ګروپونو د سیمې د ساتنې په لارکې د سنګرونو د جوړولو له پاره لازم ځایونه او ستراتیژیکي برخې لټولې او د سنګرنیولو کوښښ یې په نښه کولې .

د هیواد هر وبرو او هره کته د افغانانو له پاره طبیعي سنګر دی - ګرنګونه د دښمن دځپلو کندې دي - هر کمر یو پوخ سنګر دی او هره تیږه یو نه ښریدونکی مورچل - هره تره د غلیم د وینو تږې ده او هر خوړ د دښمنو د ککریو د رغړیدو لیوال - څومره زړه وړونکی او بین-نوونکی منظر دی چې د ایماني جذبو او ولولو ښندارې د خدای د سرتیرو بندګانو له شیرو وبریښي - له زړونو د ایمان د عشق او شور هنګامې پورته شي - له ستونو یې د پیاوړتوب او ځواک دولت سرهسک کړی - له سترګو یې د ایماني پرتم بریښنا وپړقیږي د فکر په ساحه کې یې یرغل د خدای (ج) په لارکې د قربانۍ تلوسه ولړزیږي او په مغزو

کې یې د جهاد کفر ځپونکی او آزادي ښونکی روح راپاریږي او په حرکت یې راولي - نو ژوند او مرګ دواړه ورته یو معنا غوره کړي په دغه لار کې مرګ هم د ژوند مفهوم او دوهم نوم وګڼي - ځکه شهادت د ولسونو ژوند دی .

او څومره هیښونکی دی هغه منظر چې پښتلاس د دښمن او برجونو بارکونو او پخو تأسیساتو وروخېژي - د ګولیو باران او د اور لمبې ناوړولي او د خپلې توري د عظمت نوغ اوچت کړي او ور یې ړوي - څومره دادمنده هغه صحنې چې یو ولس - یو بیوزلی ولس یو بې اسرې ولس د یوه داسې په ځان مغرور او له مادي اړخه ځواکمن طاقت پر وړاندې وسله راپورته کا چې تر شا یې د نړۍ دیرستر او دېر لوی شیطاني اقتدرت ولاړ دی - خو دغه مستضعف ولس راولاړ شي - یون پیل کړي - د خوځښت لار خپله کړي - وړدانګي - غورځنګونه شروع کړي - فتح او سوبې یې په برخه شي - حماسې وزیږوي - کارنامې رامنځ ته کړي په نړۍ کې پر استکبار د استضعاف د بري او پر مستکبرینو د مستضعفینو د بري لاسې ژوندی بیلګې وځلوي او په تولنیز یې تاریخ جوړونکی دوران رهبري کړي.

ځکه شهادت د ولسونو ژوند دی - او مسلمان شهادت ابدي او سرلوړی ژوند ګڼي - هغه ته ژوند او مرګ یو معنا لري - د حق په لارکې مرګ د ژوند دوهم نوم بولي ځکه چې د مسلمان ژوند عقیده دی او جهاد .

د مجاهدینو کروپونه دیکې د دفاع او ساتنې لپاره غوره کړی شول - د ایماني ولولو او انتقامي جذبو په تو پانو د تکبیر د اروا پالونکو نارو په پیلامه وخوځیدل - د لارې په اوږدو کې د خلکو له خوا د زنده باد او تکبیر په نارو بدرګه کیدل - د کلو ماشومانو به وړیسې د تکبیر نارې غبرګې کړې - سپین ږیرو ښځو به ځای پرځای د شکران او دعاګانو په نشارولو پالل - بورداګانو به د تشجیع او حمیت په ډرنو کلماتو ستایل .

دغو کروپونو د سیمې د ساتنې په لارکې د سنګرونو د جوړولو له پاره لازمه ځاینه او ستراتیژیکي برخې لټولې او د سنګرونو کوښې یې په نښه کولې .

د هیواد هر ګوټ او هره کنډه د افغانانو له پاره طبیعي سنګر دی - کرنګونه د دښمن د ځپلو کندې دي - هر کمس برپوخ سنګری او هره تیږه یو نه ښریدونکی مورچل - هره تره د غلیم د وینو تږه ده او هر خوږ د دښمنو د کسکریو د رغریدو لیوال . خومره زړه وړونکی او ښونکی منظر دی چې د ایماني جذبو او ولولو ښندلرو د خدای د سرتیرو بندګانو له ځیرو وبرینیې - له زړونو د ایمان د عشق او شور هنګامې پورته شي - له ستوني یې د پیاوړتوب او ځواک دولت سرهسک کړي - له سترګو یې د ایماني پرتم بریښنا وپرقیږي د فکر په ساحه کې یې یواځې د خدای (ج) په لارکې د قربانۍ تلوسه ولړزیږي او په مغزو

کې یې د جهاد کفن خپور نکي او آزادي بښونکي روح راپارېږي او په حرکت یې راولي - نو ژوند او مرګ دواړه ورته یو معنا غوره کړي پدغه لارکې مرګ هم د ژوند مفهوم او دوهم نوم وګڼي - ځکه شهادت د ولسونو ژوند دی .

اوخومره هیښ کوونکی دی هغه منظر چې پنځلس د دښمن
پروسپیزو
او برجوړو بارکونو او پخو تأسیساتو وروځیږي - د کولیو باران او د اور لمبې د ګمځی ناوړولې او د خپلې تورې د عظمت توغ او چت کړي او و یې ربوي - خومره د دامنه ده هغه صحنه چې یو ولس - یو بیوزلی ولس یو بې اسره ولس دیو داسې پرځان مغرور او له مادي اځه ځواکمن طاقت پر وړاندې وسله راپورته کا چې تر شا یې د نړۍ دوه ستراوډیږ لوی شیطاني
استعماري
قدرت ولاړ دی - خو دغه مستضعف ولس راولاړ شي - یون پیل کړي - د خوځښت لار خپله کړي - ودانګي - غورځنګونه شروکړي - فتح او سوبې یې په برخه شي - حماسې وزیږوي - کارنامې رامنځ ته کړي په نړۍ کې پر استکبار د استضعاف د برې او پر مستکبرینو د مستضعفینو د برلاسي ژوندی بیلګې وځلوي او په ټولنیزه کې تاریخ جوړوونکی دوران رهبري کړي .

ځکه شهادت د ولسونو ژوند دی - او مسلمان شهادت ابدي او سرلوړي ژوند ګڼي، هغه ته ژوند او مرګ یو معنا لري - د حق په لارکې مرګ د ژوند دوهم [illegible] نوم بولي ځکه چې د مسلمان ژوند عقیده دی او جهاد .

... او یوځل بیا ترټوپان ورانډې چوپتیا خوره شوه!

د هلیکوپترونو په بدرگه ټانکونو په ډېره تېزۍ پرمخ سرک خپلې پولادي ځانې ښخولې. د مخابرې د ماشین موظف په ډېر اضطراب او هیجاني حالت کې له مرکز سره د شفرونو په ژبه خبرې کولې؛ پس تندې یې د حالاتو د مقابلې هیبت د خولو کربې وربې لیکې ایستلې وې چې د ورو په خیرو کې یې لاړې جوړولې.

د زغره والو شوبلو عسکر د مقابلې ویرې له بل هرخیال او سوچ نه بېغمه کړي وو. د مغو د مغزو په دایره کې د توپک د ډزو او د گولۍ د لمبو کرښو یکنواخته او ستومانوونکې زلزله جوړه کړې وه.

د یوه مجاهد د غښتلي، د کارتوسو ډک کمربند او د ټوپک خونړۍ شپېلۍ په هغه خپل ځیگرته ځېرمه لیدله. او پر ماشه ایښې گوتې یې هره لحظه د هغه د زړه مزي راسستول، د ډزو د خوب احساس او دورو، کړولو یې خولې لکه د زهرو ترخې کړې وې.

د توپ د وېرې او سپېرې دښتې د دوه لارې پرسر چې پخوا به للمه غنمو یکرنگ پوښلې وه او د شمال له وږمو سره به د غنمو ختې لکه دیوه مستانه اتڼ چې بیوه سبله خوا خوځېدلې خوترخلقي وحشت ورووسته دا دښته تراوسه شاړه پرته ده.

دلته د ټانکونو او توپونو ابرېد کتار پنډ شو او هلیکوپترو پرې دپاسه وزر وزر غوړول.

اوس نو د مقابلې میدان رانودې و - پل په پل دیوې خونړۍ جگړې مرکونې ننداره ترسترگو سترگو کېده.

اوس نو ښایېده له چې د ټانکونو او الوتکو تراورلاندې هرڅه نینه شوي وای - هغوی باید خپلې وسلې راټولې کړې او ولسوالۍ یې بېرته فعاله کړې وای د خپلو وژل شوو کمونستو ملگرو په بدل کې یې ډېر سرونه د ټانکونو په پښو کې رغړولي وای.

دلته یوځل بیا لوی رتبه صاحبمنصبانو نظامي میتنگ جوړ کړ - ځوړنو ته یې د سیمې نقشې رغړولې - خوځاینه په گوته کړای شول - دوه درې ځایونه نورهم په نښه شول - یوځل بیا هرڅه له سره وکتل شول

... او یوځل بیا ترتوپان وړاندې چوپتیا خوره شوه !

د هلیکوپترونو په بدرګه تانکونو په ډېره تېزۍ پر ثاخه سرک خپلې پولادي ځانګې بشخولې . د مخابرې د ماشین مؤظف په ډېر اضطراب او هیجاني حالت کې له مرکز سره د شفرونو په ژبه خبرې کولې ؛ پس تندي یې د حالاتو د مقابلې هیبت د خولو کېږې وږې لیکي ایستلي وې چې د ډېرو په خیرو کې یې لاړې جوړولې .

د زغره والو شوبلو عسکر د مقابلې وېرې له بل هر خیال او سوچ نه بېغمه کړي وو . د مغو د مغزو په دایره کې د توپك د ډز او د ګولۍ د لمبو کړېښو یکنواخته او ستومانوونکي زلزله جوړه کړې وه .

د یوه مجاهد د غټ پټکي ، د کارتوسو د ک کمربند او د ټوپك خوږې شپېلۍ به هغه خپل ځیګرته ځپرمه لیدله - او پر ماشه ایښې ګوتې یه هره لحظه هغه د زړه مزي راسستول ، د ډز د خوب احساس او دوړو ، ګرد وبو یې خولې لکه د زهرو ترخې کړې وې .

د توپ د وېږې او سپېرې د بنتې د دوه لارې پر سر چې پخوا به للمه غنمو یکرنګ پوښلې وه او د شمال له وږمو سره به د غنمو ځنې لکه دیوه مستانه اتڼ چې یوه ښله خوا خوځېدې خو تر خلقي وحشت وروسته دا دښته تر اوسه شاړه پرته ده .

دلته د تانکونو او توپونو اوږد کتار پند شو او هلیکوپترو پرې د پاسه وزرونه وغوړول .

اوس نو د مقابلې میدان رانږدې و - پل په پل د یوې خونړۍ جګړې مرکونې ننداره تر سترګو سترګو کېده .

اوس نو ښایېدله چې د تانکونو او توپکو تر اورلاندې هرڅه نینه شوي وای - هغوی باید خپلې وسلې راټولې کړې او ولسوالي یې بېرته نعاله کړې وای د خپلو وژل شوو کمونستو ملګرو په بدل کې یې ډېر سرونه د تانکونو په پښو کې رغړولي وای .

دلته یوځل بیا لوړ رتبه صاحبمنصبانو نظامي میټنګ جوړ کړ - مخونو ته یې د سیمې نقشې رغړېدې - څوځایونه په ګوته کړای شول - دوه درې ځایونه نوره هم په نښه شول - یوځل بیا هرڅه له سره وکتل شول .

د هرځینځاج راخیستل شو- د غځایو غرونو بیا پورته شول ، د خیټ راپورته
تبادله شول ، د ورانډې تک خبرتیرشو او د تیارۍ او حرکت موسسته
اطلاع ورکړه شوه .

هلیکوپټرو له پاخه سرک نه د خام سرک لوري وینو- ټانکونو هم له خام
سرک نه د دوړو بربوکي راپورته اوپړ د نړوۍ پیل وکړ، گرده لارې یوې او
بلې خواته دزې کولې - د صاحب منصبانو پرځوندو برېتونو د تورو دوړو پرډې
پیپربل پسې غوړیدې او د خولو لیکو پرې له یوې او بلې خوا لکه وروسره
نقشې لیکې ایستلې داسې لکه چې پرخپرو بې د سیمې د نقشې کرښې
کښل شوې وي او یاپې د دوی د رسوایۍ او ماتې لارې په نښه کړې
وي

د پولادو اوسپنو مقابله پیل شوه دایمان او اوسپنې دغره
ونښته .

گولۍ وچلیدې - ټانکونه وغورېدل - الوتکې وغرمبیدې
او اورونه **ولوریدل** .

د یوې خوا وسله پراخې توپک ؤ او د بلې خوا درانه اتومات توپونه
ټانکونه، بمونه، الوتکې او...

جنگ ونښت اوښه تود روان ؤ، مجاهدینو د کمرو شاته
سنگرونه نیولي ؤ ، په ډېر احتیاط او بار بې دزې کولې ، داسې چې کارتوس
یې باید بېځایه ونه لگیږي - دوی دقت به یې کاوه او داسې ځای به یې

کوټ لکه چې په گولیو نږه نه کیږي - ځکه له هرې یو سره پراخې دوه سوه گولۍ
وې او اوس یې له یو مجهز او ترغاښو پورې مسلح پوځ سره مقابله روانه
وه .

کوم کارتوس به یې چې په نښه سم ونه لگیده د زړه تفس به یې
داسې تنگ شو چې زړه به یې ورته سم وبریښیده .

د کلاشنکوفونو د ضربه دزو په نه شلیدونکي تسلسل کې د مجاهدینو
د برېتو تنهار داسې انگازه خوروله لکه چې د کلاشنکوف تولی مرمۍ یې په شا
شړلې وې .

* * *

درې ورځې کېدې چې د سیمې د شاوخوا استوگنو بوډا گانو- ماشومانو
او تورسرو کړې ورځ په غرونو کې تېروله - سهار به چې لا لمر خپره نه وه
وهلې نو د غرونو خواته به د وړو او تور سرو بیوه نستوره لیکه
خوځېده .

تراوچي کلي ته را رسیده تو لوړی یې د « بمبئ » په کلي کې د حاجي
محمدمنیر اخندزاده د کلا پرخوا ټانکونه راوگرځول - له کلا بېگا ټول
کسان وتلي وو - ځنې هغوی پراخې خپل سره نه ایستلي وو کورونه ټول
ولک پاته وو - تردې چې په تنارو کې د خوراك دیگونه او کټوی هم سلامتي
اینبي وې .

(c) ketabton.com: The Digital Library

د هرځين جاج راخيستل شو- د خاين غرونه بيا پورته شول ، د خيټ راپورته تبادله شول ، د ورانډي تک خبر تېر شو او د تيارۍ او حرکت وخت هم وسته اطلاع ورکړه شوه .

هليکوپترو له پاخه سرك نه د خام سرك لوري ونيو- تانکونو هم له خام سرك نه د دوړو بربوکي راپورته او پر دوږي پيل وکړ ، گرده لارې يوې او بلې خواته دزې کولې - د صاحب منصبانو پرځوندو برېتونو د تورو دوړو پرتې يې پر بل پسې غوړېدې او د خولو ليکو پرې له يوې او بلې خوا لکه د سره نقشې ليکې ايستلې داسې لکه چې پرځېرو يې د سيمې د نقشې کرښې کښل شوي وي او يا يې د دوی د رسوايي او ماتې لارې په نښه کړې وي

د پولادو او وينو مقابله پيل شوه د ايمان او اوسپنې جگړه ونښته .

گولۍ وچليدې - تانکونه وغورېدل - الوتکې وغرمېدې او اورونه ووريدل .

د يوې خوا وسله والو ټوپک ؤ او د بلې خوا درانه اتومات توپونه تانکونه ، بمونه ، الوتکې او . . .

جنګ ونښت اوښه تود روان ؤ مجاهدينو د کمرو شاته سنگرونه نيولي ؤ ، په ډېر احتياط او باوري دزې کولې ، داسې چې کارتوس يې بايد بېځايه ونه لگيږي - دوی هم دقت به يې کاوه او داسې ځای به يې

کوت لکه چې په گولۍ يې زړه نه کيږي - ځکه له هر يوه سره يوازې دوه سوه گولۍ وې او اوس يې له يوه مجهز او تر غاښو پورې مسلح پوځ سره مقابله روانه وه .

کوم کارتوس به يې چې په نښه سم ونه لگيده د زړه تفس به يې داسې تنگ شو چې زړه به يې ورسره سم وبرېښيده .

د کلاشنکوفونو د ضربه دزو په نه شليدونکي تسلسل کې به د مجاهدينو د برې تنهار داسې انگازه خوروله لکه چې د کلاشنکوف تولې مرمۍ يې په شا شړلې وي .

* * *

د رې ورځې کېدې چې د سيمې شاوخوا استوگنو بورا گانو- ماشومانو او تور سرو کړې وو په غرونو کې تېرولې - سهار به چې لا لمر ختړه نه وه وهلې نو د غرونو خواته به د وړو او تور سرو بيوه نتوره ليکه خوځېده .

تر اوچې کلي ته راورسيده تر لوړې يې د « بمبئ » په کلي کې د حاجي محمد منير اخند زاده د کلا پرخوا تانکونه راوگرځول - له کلا بېگا نتول کسان وتلي وو - خو هغوی يواځې خپل سرونه ايستلي وو کورونه تول ولك پاته وو - تر دې چې په تنارو کې د خوراك د يگونه او کټوی هم سلامتې اينبې وې .

خلقي صاحبمنصبان او عسکر د لارې په اوږدو کې د مجاهدینو مقابلې او بریدونو له اخ او توخ نه غورځولي وو. د عسکرو مړي څو زیاتره ترې پاته وو څو د ټوپلو ځړکېدو یې نور هم پر اعصابو تېرې چړې نیستې.

کلي ته په رارسېدو تانکونو مخ د کلا خواته وګرځوله خلقیان په یوه ساختګي ناڅاپه انداز پر کلا ور ننوتل لکه وحشي ځناور په یوه او بل کوټه ورایله شول، ګرانبیه شیانو یې په خوړو وحشت رااېستل او موټرونو ته یې اچول - او دغسې یې د کلا ستری دروازې ته دینامیټ کېښودل او اور یې ورته کړ - کلا یې وسوځوله.

له نورو کورونو یې هم ډېر شیانونه ولوټل حتی د بېوزله کورنیو د یوې غوا ژېړ غوړي یې هم ورسره پښنبودل.

د خلکو د تیاره په تړخ کې چې کوم خلقیان وژل شوي وو په ډېر وحشت د مغوی د غچ اخیستلو له پاره بېګناه وژنو ته لاس وااچول شو - و بېکسان ژوندي ونیول شول چې بیا یې هیڅ درک ونه لګېد.

له کورونو چې تېر سړي - او ماشومان غرونو ته ختلي وو دک دک کوروته ترې پاته وو، کوم یوه یې چې څه وخت مېندلی و څو ټیل قیمتي شیانونه یې بېخ کړي چې صغرم په څو ورځو کې ټول خراب او له منځه تللی وو.

څاروي په شپو شپو په اخوروونو نهس ولاړ وو د توپونو او تانکونو له ډزو. ژوبه هم پرې شلولي بو او یو بل ځای ته تښتېدل څو روسته چې له ډزو او جګړو سره اموخته شول بیا به ډېرو سختو

ډزو او بمبارۍ پر وخت هم پر اخور کراره ولاړ وو.

عسکري قوا د چک په هوټل کې ځای پر ځای شوه - مجاهدین په شا وخوا غرونو کې وو او د حملې لپاره یې تیاري نیوله چې یو ځل بیا د کفر او الحاد بې ننګه بریځ ته د شهیدانو انجام ننداره وښیي. نو هغه وو چې په سیمه کې یو ځل بیا تر توپان وړاندې چوپتیا خوره شوه!

خلقي صاحبمنصبان او عسکر د لارې په اوږدو کې د مجاهدینو مقابلې او بریدونو له اخ او توخ نه غوږ څولي وو. د عسکرو مړي څو زیاتره ترې پاته وو څو د ژوبلو زخمیانو یې نور هم پر اعصابو تېرې چړې نیستې.

کلي ته په راڼسیدو تانکونو څخه د کلا خواته ورګرځوله خلقیان په یوه ساختګي ناڅاپه اندان پر کلا ور ننوتل لکه وحشي ځناور په یوه او بل کوټه ورایله شول، ګرانبیه څیزونه یې په خوړا وحشت رااېستل او مېترونو ته یې اچول - او دغسې یې د کلا ستري دروازې ته دینامیټ کېښودل او اور یې ورته کړ - کلا یې وسوځوله.

له نورو کورونو یې هم دیرڅیزونه واخیستل حتی د بېوزله کورنیو د یوې غوا ژیړ غوړي یې هم ورپسې ښېښودل.

د خلکو دتیار په تږځ کې چې کوم خلقیان وژل شوی وو په ډېر وحشت د مغوی د غچ اخیستلو له پاره بېګناه وژنو ته لاس واچول شو - د ډېر کسان ژوندي ونیول شول چې بیا یې هیڅ درک ونه لګېد.

له کورونو چې تېر سرې - او ماشومان غرونو ته ختلي وو دک دک کوټې ترې پاته وو، کوم یوه یې چې څه وخت مینډلي وه خپل قیمتي څیزونه یې بنخ کړي چې هغه هم په څو ورځو کې ټول خراب او له منځه تللي وو.

خاروي په شپو شپو په اخوروونو نهس ولاړ وو د ټو پوستي او ټانکونو له ډزو. ژوبو هم پرې شلولي وو او یو بل ځای ته تښتېدل څو ورسته چې له ډزو او جګړو سره اموخته شول بیا به د ډېرو سختو

ډزو او بمباریو پر وخت هم پراخور کراره ولاړ وو.

عسکري قوا د چټک په هوتل کې ځای پرځای شوه - مجاهدین په شاوخوا غرونو کې وو او د حملې لپاره یې تیاری نیوله چې یوځل بیا د کفر او الحاد بې ننګه بریځو ته د شهیدلی انجام ننداره وښیي. نو هغه روچې په سیمه کې یوځل بیا ترټوپان وراندې چوپتیا خوره شوه!

... او د سهار لمونځ یې د فتحې پر میدان ادا کړ!

ماز یګرنی لمر له درې ... څخه په تیزۍ سره ځپله لمن ټولوله - پل په پل یې د غرونو له لوړو نه لمنو ته ځغلوله سره ځپلي وروستني وړانګې او لاوړو غونډیو سره یې ځنیله سره بخونه رڼا په مخه ښه کوله.

د درې د دواړو خواوو غرونه د تل په شان په باعظمته او ښایسته انداز د نګې غاړې ولاړ وو او په ډېر غرور یې د ځپل هېواد دوېرونو او ویاړونو ننداره کوله او چې څومره لمر ډوبېدو ته نژدې کېده او ژېړېده دومره په سیمه کې د یوه بریمن خوځښت ازانګې خپرېدې.

د مجاهدینو یوه ډله له یوې لیکې د غونډیو له پاسه جګېدله او کوزېدله شاوخوا دلې دلې ټوپک پر اوږو ځوانانو د انتقام او غورځنګ د جذبو او ولولو په توپان کې د یو غیر عادي هیجان او اضطراب حشر ګډوونه

(c) ketabton.com: The Digital Library

کوله

له سترګو یې داسې برېښېده چې د دې پر ځای چې ځان ته یې پام وي کوم بل لېرې ځای په نظر کې لري او ځان ترې هېردی.

د خلکو اوږده کتارونه خوځېدل - مخونه یې د پګړیو پېښ شملو پر پښلی وو چې یراخې تېږې او عقابي سترګې یې له ورا ځلېدې.

د وګړو یو جوړک او بهیر له ګرېږو بېولارو د یوې نقطې شاو خوا راغونډېده.

د خلکو بهیر چوپ روان و چې د پښتو له ښکالو سره دلاړې په اوږدو کې د کوروټو له بامونو د سپین سرو ښځو د دعاګانو انګازه ور سره غبرګېده. د کلیو ځنې ته د ماشومانو وړې وړې ډلې د دغه خوځښت ننداړې ته ولاړې وې - داسې ښکېدې کتل چې په سترګو کې یې د یوې معصومانه مینې هیبت او وجد ځلکوټو برېښنا یېزه تور برېښ تمثیلاوه.

د ماښام دلماخه وروسته د کوروټو سپین سرې ٔلا له خپلو اوږدو دعاګانو نه وې ولاړې شوې چې د تیږکو د ډزو تندرېزو باروټو د تیارو په زړه کې د نور کرښې وایستلې، لحظه په لحظه د ډزو تسلسل - زیاتېده او د امیدونو او هیجانونو سمندر ستوپاني کېده.

ستوري یو یو د آسمان پر تندي وځلېده - سپوږمۍ په ډېره تلوسه د غرونو له کندوونو نه د حق او باطل د دغه ویارېښې معرکې ننداړې ته سر راپورته کړ، مجاهدینو له څلورو خواوو نه د ملحدینو

مرکز چې د چک په ښکلې هوټل کې یې ځای نیولی ؤ ترمحاصرې او اورلاندې ونیو.

د چک هوټل د مرمرینو دهلیزونو رنګین ماحول هغه ښوانۍ دلکشي نه درلوده، د وېرې او مرګ غوغا له هر یوه کوټ نه پورته کېده.

عسکرو په ډېره ستومانۍ خپلې کوټې د کلاشنکوف پر ماشه خوځولې هغه هم د خپلو کمونستو منصبدارانو له وېرې چې په ډېر لیونتوب به یې پر عسکرو د غوسې او تهدید خوله راخلاصه کړه او د جنګ شدت ته به یې هڅول.

د هوټل د شیشو تر تود عسکرو او منصبدارو پر مخ خپلې منګولې ښخې کړې وې - او له هر لوري د مرډکیو پلوشې د تیارې په سینه کې یوه او بله خوا ښغلېدې.

مجاهدینو دریو خواو ته خپل پرمختګ ته دوام ورکاوه او د سیوه دامن بري په تلوسه یې د دښمن د زړه سټنې لړزولې..

او چې شپه څو مره پخېده دومره د مجاهدینو بریدونه د بري درشل ته نژدې کېدل - د شپې تیاره چې څو مره ټینګېده له دښمن لوري اولسون ورکېده.

د هوټل دننه د خلقیانو او صاحب منصبانو ترمنځ د مجاهدینو د بریدونو د مخنیوي او تګلو په تاکتیکونو باندې سخت کشمکش روان ؤ - د مرګ او نابودۍ وېرې ترې لاس ورک کړې وه - ځینو به یوه طرحه وړاندې

کوله

له سترګو یې داسې بریښیده چې د دې پرځای چې ځان ته یې پام وي کوم بل لیرې ځای په نظر کې لري او ځان ترې هیر دی .

د خلکو اوږده کتاروته خوځیدل - مخونه یې د بیګریو پر شمال پرېښلي وو چې یرانۍ تېزې او عقابي سترګې یې له ورا ځلیدې .

د وګړو یو جوړ او بهیر له ګړنګو او لارو د یوې نقطې شا او خوا راغونډیده .

د خلکو بهیر چوپ روان وُ چې د پښتو له ښکالو سره دلاړې په اوږدو کې د کوهونو له پاسونو د سپین سرو ښځو د دعا ګانو اسکاره ورسره غبرګیده . د کلیو ځنې ته د ماشومانو وړې وړې ډلې د دغه خوځښت ننداړې ته ولاړې وې - داسې ښکاریدل چې په سترګو کې یې د یوې معصومانه هیبت او وجد ځلکونو بریښنا پیژنه شوه چې یرته تمثیلاوه .

د ماښام دلماځه وروسته د کوهونو سپین سرې ګلا له خپلو اوږدو دعاګانو نه وې ولاړې شوې چې د توپکو د ډزو تند ږغونو باړیانو د تیارو په زړه کې د نور کرښې وایستلې ، لحظه په لحظه د ډزو تسلسل - زیاتیده او د امیدونو او هیجانونو سمندر توپاني کیده .

ستوري یو یو د آسمان په تندي وځلیده - سپوږمۍ په ورو تلوسه د غرونو له کنډوونه د حق او باطل د دغه ویاړمنې معرکې ننداړې ته سر را پورته کړ چې مجاهدینو له شلو روخوانه د ملحدینو

مرکزونو چې د چک په ښکلې هوتل کې یې ځای نیولی و تر محاصرې لاندې ونیو .

د چک هوتل د مرمرینو د هلینو رنګین ماحول هغه غږوانو دلکش نه در لوده ، د ویرې او مرګ غوغا له هر یوه کوټ نه پورته کیده .

عسکرو په ډېره سختۍ ماڼو خپلې کوټې د کلاشنکوف په ماشه خوځولې

هغه هم د خپلو کمونستو منصبدارانو له ویرې چې په ډیر لیونتوب به یې پر عسکرو د غوسې او تهدید خوله را خلاصه کړه او د جنګ شدت ته به یې هڅول .

د هوتل د شیشو تر څو د عسکرو او منصبدارو پر مخ خپلې منګولې ښخې کړې وې - او له هر لوري د مرګ کیږ ویلو شپې د تیارې په سینه کې یوه اوبله خوا ښخلیدې .

مجاهدینو د ریو خوا دته خپل پرمختګ ته دوام ورکاوه او د سیوه داومن بري په تلوسه یې د دښمن د زړه ستنې لړزولې ..

اوچې شپه خوړمره پخېده د ومره د مجاهدینو بریدونه د بري درشل ته نژدې کېدل - د شپې تیاره چې څومره تبینګیده له دښمن لوري او لوړن ورکیده .

د هوتل د ننه د خلقیانو او صاحب منصبانو ترمنځ د مجاهدینو د بریدونو د مخنیوي او تکولو په تاکتیکونو باندې سخت کشمکش روان و - د مرګ او نابودۍ ویرې ترې لار ورکه کړې وه - څینو به یوه طرحه وړاندې

کوله او څینو به د بلې لارې او بل تجویز عملي کول پیشنهادول او په یوه او بل به یې د سلامتۍ تورونه لګول . او په پای کې به یې ټول ذوګ او تاو سیا د خپلو عسکرو په وهلو - کنځلو - ترټلو او وژلو سړاوه او یا د شاوخوا په کلو او کورونو د هشکو او درنو ماشینډارو په بې دریغه ډزو؛ شپې د بېره مهیبه او درنه بنه نیولې وه .

سپوږمۍ د اسمان پر تندي خپلې پلوشې خپرې کړې وې - د اسې ښکارېده لکه چې د روسي غلامانو پر کونه دار بې غیرتۍ او شرمېدلې ماته په کړیکړی خاندي د مجاهدینو خوځنده سیوری چې پل په پل ورته د ورانديږي تګ هغه کوله د سپوږمۍ په تته رڼا کې یو له بله او بشتل را او ښتل .

سیند نن بیا سړاو یون کاوه تا به ویل چې د حق او باطل د معرکې شور او زوږ ته یې غوږ نیولی او د ډزو له خونده یې خپلې څپې ویدې کړې دي .

د هوټل د محاصرې کړۍ ساعت په ساعت تنګیده او ورسره د دښمن د مقاومت بوږجلونه سرېدل او ډزې یې ورو په ورو کرارېدې - د تېښتې ټولې لارې تړلې وې د مقابلې توان سرې د شپې په تیاره کې نا معلومو لورو ته کډه بار کړې وه - یوه مخه ورته بېرته وه او هغه د تسلیمېدو مخه وه - او د تسلیمېدو له تصور سره به د ولس د انتقام د جذبې ژبغړانده لمبې ترې چارپېر شوې ؛ که تسلیم شي او - ژوندي د دغه پاریدلي او تهریدلي ولس جګړو ته ورشي څه لوبې او

غرې به پرې وکړي ! خو پدې نپوهیدل چې په اسلام کې له دښمن سره هم د عدالت په اساس د چلند امر شوی دی . . .

سهار لا سپیدې نه وې چاودلې چې د دښمن له خوا خال خال ډزې هم بندې شوې - د مجاهدینو په ډزو کې هم لږ کمښت راغی خو د بېړه بېړه ته زیاتې او سختې شوې .

چرګانو پرله پسې په زوره زوره بانګونه ویل داسې ښکارېده چې د مجاهدینو د سوبې په استقبال کې د زړه له تل نه د خوښۍ زېرې کوي .

د پېرې کلي د جوماتو د اذان له (اللّٰه اکبر) سره د دښمن د - تسلیمیدو غږ پورته شو او سلهې پس څمکه کېښوده ، مجاهدین فاتح پرې ورو ورو ختل - او د سهار لمونځ یې د فتحې پر ځمکه میدان ادا کړ .

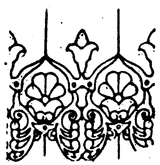

(c) ketabton.com: The Digital Library

کوله او څینو به د بلې لارې او بل تجویز عملي کول پیشنهادول او په یوه او بل به یې د ملامتیا تورونه لګول . او په پای کې به یې تول ډوکټ اوتاو سیا د خپلو عسکرو په وژلو - کنځلو - ترټلو او شړلو سړاوه او یا د شاوخوا په کلو او کورونو د مشکو او درنو ماشیندارو په بې دریغه ډزو : شپې د یرې مهیبه او درنه بڼه نیولې وه .

سپوږمۍ د اسمان پر تنتر خپلې پلوشې خپرې کړې وې - داسې ښکاریده لکه چې د روسي غلامانو پر کوڼه دار بې غیرتۍ او شرمیدلې ماتې په کړو کړو خاندي د مجاهدینو خوښنده سیوری چې پل په پل یې دورانده تګ هڅه کوله د سپوږمۍ په تته رڼا کې یې له بله او ښتل را او ښتل .

سیند نن بیا مړاو یون کاوه تا به ویل چې د حق او باطل د معرکې شور او زوږ ته یې غوږ نیولی او د زړوله خونده یې خپلې څپې ویدې کړې دي .

د هوټل د محاصرې کړۍ ساعت په ساعت تنګیده او ورسره د دښمن د مقاومت بورجلونه نړیدل او ډزې یې ورو په ورو کړاریدې - د ټینګښتې ټولې لارې تړلې وې د مقابلې توان تري د شپې په تیاره کې نا معلوم لوری ته کډه بار کړې وه - یوه مخه ورته بېرته وه او هغه د تسلیمیدو مخه وه - او د تسلیمیدو له تصور سره به د ولس د انتقام د جذبې ټېغراونده لمبې ترې چاپېر شوې ؛ که تسلیم شي او - ژوندی د دغه پاریدلي او تهیدلي ولس په لوتو ته ورشي څه به لوبې او

غزې به پرې وکړي ! خو پدې نپوهیدل چې په اسلام کې له دښمن سره هم د عدالت په اساس د چلند امر شوی دی . . .

سهار لا سپیدې نه وې چاودلې چې د دښمن له خوا خال خال ډزې هم بندې شوې - د مجاهدینو په ډزو کې هم لږ کمښت راغی خو د ډزو بېرته زیاتې او سختې شوې .

چرګانو پرله پسې په زوره زوره بانګونه ویل داسې ښکاریده چې د مجاهدینو د سولې په استقبال کې د زړه له تل نه د خوښۍ زیری کوي .

د پیرې کلي د جوماتو دادان له (اللّٰهُ اَکبَرُ) سره د دښمن د - تسلیمیدو غږ پورته شو او سله یې پر ځمکه کېښوده ، مجاهدین فاتح پرې ورو ورو ختل - او د سهار لمونځ یې د فتحې پر ځمکه میدان ادا کړ .

(c) ketabton.com: The Digital Library

... او تول ولس د ورور ولۍ په مزي سره راغونډ شوی و

خلکو خپلې ورځنۍ چارې په عادي توګه پر مخ بیولې او د خپلې خوارۍ او مزدورۍ په خولو کې ډوب وو. یوې خواته به چې سړي کتل نو یو داسې تحول او اوښتون به یې تر سترګو شو چې هر څه به ورته بدل او بل ور برېښېدل تر دې چې د خلکو په څېرو کې هم د یوه ژور بدلون نښې ځلېدې. خو د همدغه بدلون بلې خواته یو داسې آرام او مطمئن ماحول مسلط و چې وګړو به پوره ډاډ خپلې ژوندچارې ترسره کولې، داسې لکه چې هېڅ هم نه وي پېښ شوي، کراه کراري وه او د خلکو د اند ښېښو پر ژبغړانده او را او به توی شوي وي.

کله چې په افغانستان کې حکومتونه ټینګ و، ولایتونه، ولسوالۍ او علاقدارۍ فعالې وې او هم لا پدغسې یوا مناک او ډار من چارپېرچل کې چا ساه نه وه اخیستې سړی حیران شي چې پدغسې بحراني او خطرناکو حالاتو کې چې یو ولس په تش لاس له یوه

(c) ketabton.com: The Digital Library

مجهز غاصب پوځ سره په نابرابره جګړه کې وي خنګه دغسې یو آفاقي تنظیم پېيوستون
اود يوې خوځنده بولۍ دولسونو ترمنځ رېښې وغځوي.

داد افغاني ټولنې يوه ستره او بارزه ځانګرنه ده چې په لويو اوتاريخي حساسو شرايطو کې وکړي دملي کټو په جهت اود هېواد دپت اوآزادۍ د دفاع په لارکې پخپله سره تنظيم او پر يوه الهي رسۍ وترل شي.

کوم نظم چې افغاني ټولنې په غسې حساسو اوبحراني شرايطو کې خپل کړي د هغو بېلګه نورالبر مېندل شوې چې بيا په عادي شرايطو اوحکومتونو د ټينګښت پر وخت هم نده ليدل شوې او په عادي اوآرام چاپېرچل کې د همدغه ټولنې له کوټو هم وتلې ده.

* * *

د زرګونو وسله والو مجاهدينو چې هېڅ يې د سيمې پر دفاعي کرښو کې سنګرونه نيولي وو اوپالل او د هغوی دارتياوو پوره کول ټول دولس پرغاړه وو - هر سنګر ته خوراکي مواد رسول او د دغو موادو د رسولو له پاره د پروګرام پلان اونوبت ترتيب او تعميل هم دولس کار و. هره ورځ هرکلي په خپل وار بېله کوم شور اوکرکېچ څخه پخې ډوډۍ ټولولې او د سيمې لوی جومات ته به يې رارسولې هلته به د نوبت له مخې په ډېرنظم او اوډون سنګرونو ته رسول کېدې دا سې چې نه يوه ورځ پکې ځنډ راغی او نه کوم چا ترې ځان وغړاوه - سرې فکر کاوه چې دا کارونه پخپله کېږي دا هرڅه يوه معجزه غوندې برېښېده. ولسي قرارداد ونو هرڅه تنظيم او عيار کړي وو.

هرکلي ته سپين ږيري مشرتاکل شوی و خود ځواني «ملک» په بڼه نه بلکې يو ولسي مشر - دکلو دغو مشرانو بيا د سيمې په سطحه مشر درلود او هغه مشر بيا په شورا کې برخه درلوده - پدې ډول ځواني دخانۍ او ملکۍ وروست او مستبد نظام خپل ځای يوه ولسي نظام ته پرېښود.

زه دا نه وايم چې دغه سيستم بشپړ نيمګړتيا اوکمزورۍ نه لرلې او يا به يې د طراحانو اوکرغوونکو له خوا په چاڅه زور زياتي نه وي شوی بلکې زما هدف د عمومياتو لوري دی چې څه ورپه حساسو اوبحراني حالاتو کې خلک سره راټولېږي، راولاړېږي تنظيم کېږي او يوه ولسي اداره چلوي

* * *

د سيمې بريدونه تاکل شوي وو - له بريد سره سم د مجاهدينو بيرغو نه رېپېدل اود خپلې ريا په شپوکې يې دولس دآزادۍ او پرېتم تسرا پې غږ ولې - دلته د مجاهدينو وروستۍ ريا يکاوه چې سيمې ته د ننوتو او وتو دکنترول ترڅنګ يې د دفاع دلومړنۍ کرښې حيثيت هم درلود.

تلفون له همدغه پايکاه نه د شورا تردفتر او بيا د سيمې ترنورو مهمو ځو اومرکزونو پورې غزېدلی و، چې وخت پروخت د لازمو هدايا تو اوخبرتياوو په اره ترې کټوره، استفاده کېده.

د برېښنا فابريکه چالانه وه، کابل ته يې برېښنا قطع کړې وه خود سيمې د استوګنو له پاره يې برېښنا برابروله. امنيت دومره ټينګ وچې ځوا به ځوانوهلکانو د سا تېرۍ له پاره له باغونونه منې اونورې مېوې غلا کولې خو پدې وخت کې هغه دساتېرۍ

(c) ketabton.com: The Digital Library

مجهز غاصب پوځ سره په نابرابره جګړه کې وي ځنګه دغسې یو آفاقي تنظیم پیوستون او د یوې خولې بولۍ د ولسونو ترمنځ رېښې وغځوي.

دا د افغاني ټولنې یوه ستره او بارزه ځانګړنه ده چې په لویو او تاریخي حساسو شرایطو کې وګړي د ملي ګټو په جهت او د هېواد د پت او آزادۍ د دفاع په لاره کې پخپله سره تنظیم او پر یوه الهي رسۍ وترل شي.

کوم نظم چې افغاني ټولنې په غسې حساسو او بحراني شرایطو کې خپل کړی د هغو بېلګه خورا لږ میندل شوې چې بیا په عادي شرایطو او د حکومتونو د ټینګښت پر وخت هم نده لیدل شوې او په عادي او آرام. چاپېرچل کې د همدغه ټولنې له کوټو جم وتلې ده.

* * *

د زرګونو وسله والو مجاهدینو چې هېڅ یې د سیمې پر دفاعي کرښو کې سنګرونه نیولي وو پالل او د هغوی دارتیاوو پوره کول ټول د ولس پر غاړه وو. هر سنګر ته خوراکي مواد رسول او د دغو موادو د رسولو له پاره د پروګرام پلان او نوبت ترتیب او تعمیل هم د ولس کار و. هره ورځ هر کلي په خپل وار بېله کوم شور او کړکېچ څخه پخې ډوډۍ ټولولې او د سیمې لوی جوماتونو ته به یې رارسولې هلته به د نوبت له مخې په ډېر نظم او اوډون سنګرونو ته رسول کېدې دا سې چې نه یوه ورځ یکې ځنډ راغی او نه کوم چا ترې ځان وغړاوه. سړی فکر کاوه چې دا کارونه پخپله کېږي دا هر څه یوه معجزه غوندې برېښېده. ولسي قراردادونو هر څه تنظیم او عیار کړي وو.

هر کلي ته سپین ږیري مشر ټاکل شوی و، خود ښواني «ملک» په بڼه نه بلکې یو ولسي مشر. د کلو د غو مشرانو بیا د سیمې په سطحه بل مشر درلود او هغه مشر بیا په شورا کې برخه درلوده. پدې ډول ښواني د خانۍ او ملکۍ وروست او مستبد نظام خپل ځای یوه ولسي نظام ته پرېښود.

زه دا نه وایم چې دغه سیستم به څه نیمګړتیا او کمزورۍ نه لرلې او یا به یې د طراحانو او کړ ځوونکو له خوا په چا څه زور زیاتی نه وي شوی بلکې زما هدف د عمومیاتو لوري دی چې څه ورپه حساسو او بحراني حالاتو کې خلک سره راټولېږي. را ولاړېږي تنظیم کېږي او یوه ولسي اداره چلوي

* * *

د سیمې برېښنا ټاکل شوې وه. له برید سره سم د مجاهدینو بیرغو نه رپېدل او د خپلې رڼا په څپو کې یې د ولس د آزادۍ او پرېتم ترانې غږولې. دلته د مجاهدینو وروستۍ پایګاه وه چې سیمې ته د ننوتو او وتو د کنټرول ترڅنګ یې د دفاع د لومړنۍ کرښې حیثیت هم درلود.

تلفون له همدغه پایګاه نه د شورا تر دفتر او بیا د سیمې ترنورو مهمو برخو او مرکزونو پورې غزېدلی و، چې وخت پر وخت د لازمو هدایاتو او خبرتیاوو په اړه ترې ګټوره، استفاده کېده.

د برېښنا فابریکه چالانه وه، کابل ته یې برېښنا قطع کړې وه خود سیمې د استوګنو له پاره یې برېښنا برابروله. امنیت دومره ټینګ وچې ښوا به ځوانو هلکانو د ساتېرۍ له پاره له باغونو نه منې او نورې مېوې غلا کولې خو پدې وخت کې هغه د ساتېرۍ

دغلاغه هم ونیول شوه او هیڅ داسې پېښه ونه شوه چې په هغه کې دې دچا مال اوحیثیت ته صدمه رسېدلې وي عجیبه خبره خو دا ده چې پخوا به له حقوقي دعواګانو نه پرولسوالی او محکمه وار نه کېده خو پدې وخت کې دغه ګردې ربړې او ارې شوې ښکارېدې، پخوانۍ د ښمنۍ او بد بینۍ هم له منځه ولاړې - د پرسخت مخالفین هم دیوبل ترڅنګ و درېدل. خوله بده بخته چې وروسته د ځان غوښتنو او د قدرت د لیونتوب او د ګوند بازیو بزکشیو او منفي رقابتونو د سیمې دغه د امن، ورورۍ او اطمینان فضا تر ډېره ګردجنه کړه او هغه شورایي نظام یې د ګوندي مسابقو او ګوندیو اختلافاتو لورې ته ورساوه.

خو په سیمه کې اسلامي او ښتون دژوندانه دعادي حالت داستقرار او پا یښت تر څنګ د یوه بنیادي تحول او بدلون لار هم پرانستله دومره چې پدغو جنګونو کې د سیمې د ښوونځیو ودانۍ روغې رمټې پاتې وې او د برېښنا فابریکه داولس په کټه فعاله وساتله شوه.

... او سهار لمر لا خیره نه وه وهلې ...

یو ځل بیا پر سیمه دیوې نوې او سختې حملې خبر راورسېد- خبر له کابله رارسېدلی ؤ داسې چې له میرویس میدان څخه تر ارغندي پورې سړک تړول تانکونو او نورو پوځي وسیلو او لاریو نیولی وو چې مخ په وړاندې روان وو.

د روژې مبارکه میاشت وه زما په خیال چې ۱۳ مه روژه وه، ملایانو فتوی ورکړې وه چې مجاهدینو ته د روژې خوړل روا دي. خو یوه مجاهد هم د روژې خوړلو ته زړه نه شو ښه کولی - که څه هم په رواوالی کې یې څه شک نه درلود خو خوړل یې د ځان دپاره شرم او یو ډول بې مروتي ګڼله او بله دا چې دوی د اسلام په لار کې وسله راپورته کړې او اوس پخپله روژه وخوري دا ورته ډېره سخته ښکارېده له دښمن سره له جګړې هم سخته او دټانک او بم له مقابلې هم ګرانه، دا دولس اعتقاد ؤ او ولسي انګیرنه.

لمر لانه ؤ ختلی، خلک له جوماتونو نوی راګرځېدلي وو بزګرانو چې پرون دټوپ درانګ آوازه اورېدلي وه کارته د تلو په اړه دوه زړی وو. په تېره په کورونو کې د مېندو خویندو او میرمنو له خوا ډېره ټینګتیا کېده څو نن ورځ له کاره تېر شي. خو د

د غلاځه هم ونیول شوه او هیڅ داسې پېښه ونه شوه چې په هغه کې دې دچا مال او حیثیت ته صدمه رسېدلې وي عجیبه خبره خو دا ده چې پخوا به له حقوقي دعواکانو نه پرولسوالی او محکمه وار نه کېده خو پدې وخت کې دغه ګردې ربړې او اړې شوې بېکاربدې، پخوانۍ د ښمنۍ او بدبینۍ هم له منځه ولاړې - د پر سخت مخالفین هم دیوبل ترڅنګ ودرېدل . خوله بده بخته چې وروسته د ځان غوښتنو او د قدرت د لیونتوب او د کوند بازیو بزکشیو او منفي رقابتونو د سیمې دغه د امن ، ورورۍ او اطمینان فضا تر ډېره ګرد جنه کړه او هغه شورا یې نظام یې د کوندي مسابقو او کوندیو د اختلافاتو لورې ته ورساوه .

خو په سیمه کې اسلامي او ښتون دژوندانه دعادي حالت داستقرار او پایښت تر څنګ د یوه بنیادي تحول او بدلون لار هم پرانستله دومره چې په غوجنګونو کې د سیمې د ښوونځیو دانې روغې رمتې پاتې وې او د برېښنا فابریکه د اولس په کټه فعاله وساتله شوه .

. . . او سهار لمر لا څیره ته وه وهلې . . .

یوځل بیا پر سیمه دیوې نوې او سختې حملې خبر راورسېد - خبر لکا بلهٔ وار رسېدلی ؤ داسې چې له میرویس میدان څخه ترارغندي پورې سرک ټول ټانکونو او نورو پوځي وسیلو او لاریو نیولی وو چې مخ په وړاندې روان وو .

د روژې مبارکه میاشت وه زما په خیال چې ۱۳ مه روژه وه ، ملایانو فتوی ورکړې وه چې مجاهدینو ته د روژې خوړل روادي . خو یوه مجاهد هم د روژې خوړلو ته زړه نه شو ښه کولی - که څه هم په رواوالي کې یې هیڅ شک نه درلود خو خوړل یې د ځان دپاره شرم او یو ډول بې مروتي ګڼله او بله دا چې دوی داسلام په لارکې وسله راپورته کړې او اوس پخپله روژه وخوري داورته ډېره سخته ښکاربده له د ښمن سره له جګړې هم سخته او د ټانک او بم له مقابلې هم ګرانه ، دا د ولس اعتقاد ؤ او ولسي انګیرنه .

لمر لانه ؤ ختلی ، خلک له جوماتونو نوی راګرځېدلي وو بزګرانو چې پرون د قوې د رانګ آوازه اوریدلې وه کارته د تلو په اړه دوه زړي وو . په تېره په کورونو کې د مېندو خویندو او میرمنو له خوا ډېره ټینګتیا کېده څو نن ورځ له کاره تېر شي . خو د

هغوی همداڅرنګه وو که داسې هره ورځ د توپو له آوازې او راکټو سره هغوی کار پر پرېږدي زراعت به په ټپه ودرېږي ، ځمکې به شاړې پاتې شي . کېنتونه به وسوځېږي او ښکاره ده چې بیا به مجاهدین هم لدغه لارې د راولاړو شویو ستونزو او ربړو له لاسه آرام نه مومي او جهاد به هم له یوې اقتصادي تکیې او ملاتړ څخه بې برخې شي.

هغوی مجبور وُ. د خپل کار سامان او وسایل یې برابر او روان شول ، خو دومره هر یوه وویل ؛ چې که حالات خراب شول او قوه راورسېده څوک واره پدوی پسې مه لېږئ هسې نه چې بې باري پرې وشي هغوی په هېڅ اوخپله چاره کولی شي .

د شورا رئیس - مرستیال قومندان او غرو اضطراري غونډه جوړه کړې وه د شورا رئیس پخپل ګانګري درانده انداز د اولسوال په شعبه کې د هغه د میز تر شا ناست وُ له سترګو یې یو نوی او مخصوص هیبت ښکارېده او یو دول ترېخ او پاڅوونکی کیفیت ترې ځلېده . په غونډه کې د ټولو غړو په یوه خبره اتفاق وو او هغه دمقابلې او مقاومت خبره او تر وروستی سلګۍ پورې د جنګېدو هوډ .

دغونډې په پای کې هغه ژر ژر د تېلفون انډول وګرځاوه او د معمول خلاف یې په لنډو ټکو کې د مجاهدینو مرکزونو ته د تیارسۍ او حرکت امر وکړ . د تېلفون غوږي یې قومندان ته ورکړه او هغه په یوه ساده عسکري انضباط او نظم څو مختصري جملې ووېلې او د حرکت بولنه یې ورکړه .

د لږې شېبې له پاره یو معنا دار سکوت حکم وچلاوه چې د شورا د رئیس دنري اوترخې موسکا یوې لنډې شېبې مات کړ .

د شورا له دفتر نه د با ندې د ساتونکو په سترګو کې یو مهیب حرکت ترسترګو کېده د شورا دفتر چې څه موده مخکې د خلقیانو د بې جلبه واکمنۍ ، لنډغرۍ او د سیمې د مؤمنو او پتمنو استوګنو د ځورولو ویروونکی مرکز وُ ، دا څه وخت بلد بېه غوره کړې وه بېل نظم او نظام پکښې چلېده - بېلې خبرې پکښې لیدل کېدې او نورې خبرې او فیصلې پکښې اجرا کېدې .

نن دغه دفتر بیا څه بل دول ښکارېده خو هغه ورځ نه لکه د خلقیانو د ناروا واکمنۍ په وخت کې .

مؤظفین او محافظین ګړندي او په جدي څېره کې دفترونو ته تلل او راتلل او په بېړې سره به یو لوری ته روانېدل .

د قوماندې په رسېدو د حملې د مخنیوي او مقابلې له پاره په ټوله سیمه کې د تیارسۍ غږ خپور او دغزا دول وډنګېده د الله اکبر چیغه پورته شوه او د مجاهدینو منظمو ګروپونو حرکت وکړ .

له پاسه یو دوه ګروپه مجاهدین راورسېدل - خدای خبر چې څه وخت به یې حرکت راکړی وی او څومره لاره یې وهلې او څومره به ستومانه وو ، په مخونو یې د لارې د دوړو او ګردونو پیکه ښېښه ناسته وه - دوی بنه سترې وو خو د ستومانۍ نښې نه پکې لیدل کېدې - دوی یو نااانډوله جنګ ته روان وو خو د په شانګ او ماتۍ فکر نه وُ ورسره دوی له یو ټوپک او ۲۰۰ ګولیو سره د ټانکونو ، توپونو او الوتکو مقابلې ته ورننوتې کېدل خو ویرې او اندېښنې آثار نه پکې تر سترګو کېدل .

له هغې خوا ترغا سنونو پورې د ک وسله وال د ښمن دغرو الوتانکونو په بهیر کې روان وُ

هغوی همداڅرنګه ووکه داسې هره ورځ د توپو له آوازي او راکټونو سره هغوی کار پرېږدي زراعت به په ټپه ودرېږي، ځمکې به شاړې پاتې شي. کښتونه به وسوځېږي او ښکاره ده چې بیا به مجاهدین هم لدغه لارې د راولاړو شویو ستونزو او ربړو له لاسه آرام نه مومي او جهاد به هم له یوې اقتصادي تکیې او ملاتړ څخه بې برخې شي. هغوی مجبور دي. د خپل کار سامان او وسایل پې برابر او روان شول، خو دومره هر یوه وویل؛ چې که حالات خراب شول او قوه راورسېده ځوک وار پدوی پسې مه لېږئ هسې نه چې بمباري پرې وشي هغوی پوهېږي او خپله چاره کولی شي.

د شورا رئیس - مرستیال قومندان او غرو اضطراري غونډه جوړه کړې وه د شورا رئیس پخپل ګډانګری درانده انداز د اولسوال په شعبه کې د هغه د میز ترشا ناست و. له ستړکو یې یو نوی او مخصوص هیبت ښکارېده او یو ډول تریخ او پاڅوونکی کیفیت ترې ځلېده. په غونډه کې د ټولو غړو په یوه خبره اتفاق وو او هغه د مقابلې او مقاومت خبره او تر وروستي سلګۍ پورې د جنګېدو هوډ.

دغونډې په پای کې هغه ژر ژر د تیلفون اندول وګرځاوه او د معمول خلاف يې په لنډو ټکو کې د مجاهدینو مرکزونو ته د تیارسۍ او حرکت امر وکړ. د تیلفون غوږۍ يې قومندان ته ورکړه او هغه په یوه ساده عسکري انضباط او نظم څو مختصرې جملې وویلې او د حرکت بوله یې ورکړه.

د لږې شېبې له پاره یو معنا دار سکوت حکم وچلاوه چې د شورا د رئیس دنرۍ او ترخې موسکا یوې لنډې شېبې مات کړ.

د شورا له دفتر نه د باندې د سا تونکو په سترګو کې یو مهیب حرکت ترسترګو کېده د شورا دفتر چې څه موده مخکې د خلقیانو د پې جلبه واکمنۍ، لنډغرو او د سیمې د مؤمنو او پتمنو استوګنو د ځورولو و یرولو نکی مرکز و، دا څه وخت بله بڼه غوره کړې وه. بېل نظم او نظام پکښې چلېده - بېلې خبرې پکښې لیدل کېدې او نورې خبرې او فیصلې پکښې اجرا کېدې.

نن دغه دفتر بیا څه بل ډول ښکارېده خو هغه ورځ نه لکه د خلقیانو د ناروا واکمنۍ په وخت کې.

مؤظفین او محافظین ګړندي او په جدي څېره کې د دفترونو ته تلل او راتلل او په بېړې سره به یوه لوري ته روانېدل.

دقوماندې په رسېدو د حملې د مخنیوی او مقابلې له پاره په ټوله سیمه کې د تیارسی غږ خپور او د غزا ډول و ډنګېده د الله اکبر چیغه پورته شوه او د مجاهدینو منظمو ګروپونو حرکت وکړ.

له پاسه یو دوه ګروپه مجاهدین راورسېدل - خدای خبر چې څه وخت به یې حرکت راکړی وی او څومره لاره یې وهلې او څومره به ستومانه وو، په مخونو یې د لارې د دوړو او ګرد و نو پیکه ښه نه ناسته وه - دوی به سترې وو خو د ستومانۍ نښې نه پکې لیدل کېدې - دوی یوه نا ډوله جنګ ته روان وو خو د په شاټک او مانۍ فکر نه و. ورسره دوی له یو توپک او ۲۰۰ ګولیو سره د تیا نکونو، توپونو او الوتکو مقابلې ته ورنژدې کېدل خو ویرې او اندېښنې آثار نه پکې تر سترګو کېدل.

له هغې خوا تر غا سنونو پورې ډګ وسله وال د دښمن د زغرو الو تانکونو په بهیر کې روان و

چې کن شپ هلیکوپترونو بدرګه کاوه او لدې خوا پښنی اېبلې په نس ورېږی مجاهد په خپلو پښنو پلی یون کاوه.

له هغه لورې د ټانکونو او شوبلو درزا او غرار خوت او لدې خوا دحق دلارې بې وسلی او بې وسیلې مجاهدینو درانده، آرام متین او پاخه قدمونه اوچتول.

په یوه لیکه د حق او باطل د لښکرو مقابله پیل شوه ـ کولی وچلیدې ټانکونو ځمکه ولړزوله او الوتکو داورګولی واورولی.

سهار لمر لا څېره نه وه وهلی او د دنګو غرونو پر څوکو د لمر طلایی وړانګولا د نور کربنې نه وې ایستلې چې د غرونو پر امتداد د سرو ګولیو پلوشې خپرې شوې او وریسې د ټانکونو سختو ډزو ځمکه ولړزوله دالوتکو مهیب کرس د دښمن دنړېدلی او وارخطا موقف څرګندوی وکړه ـ لدغو لړزوونکو ډزو او کړسهار سره ماشومان دخپلو خوږ پر بسترو کې راکښېناستل ـ د پوښتنو په ډک انداز یې یوبل ته وکتل ـ زړو پوهېدل ـ په پټه خوله یې یوبل ته څرڅوواره وکتل او په سترګو سترګو کې یې د هرڅه سره وویل او د یوبل په زړه وپوهېدل ـ د سترګو دغه معصومانه جنګ یو عالم اسرار او سوالونه لرل. چې اوس به ټانکونه د هغوی پر کورونو ورخېژي داوبوس په ډزو به یې کورنړېږي، الوتکې به پرې بمونه غورځوي ـ په پلار، ورور او نورو خپلوانو به یې څه څه تېرېږي او په دوی به څه حال راځي....

بې وسلې خلک دغرونو په لور روان شول ځکه که قوه وراندې تېره شي د هغوی د سرخطر دی.

هلته جنګ بنه تود روان ؤ، مجاهدینو په دریو برخوکې د دښمن مقابلې ته

سنګرونه نیولی وو ـ لدې خوا به د مجاهد ډټوپک له یوه ډز سره له هغه خوا د درند و ماشینګنو او توپونو یو دوامدار باړ وچلېد ـ سړی به فکر کاوه چې په دغه مسلسل شلیک چې د مجاهد د ټوپک دیوه ډز په ځواب کې د هغه پر مورچل شوی هغه خو څه کوي کانې به هم اوړه شوی وی او ځمکه به پربل مخ اوښتی وي، خو چې کتل به دې بیا به له همهغه مورچې د مجاهد د ټوپک ډزونه شو داسی رسا ډز چې که په دوربین کې به دې وکتل نو ګولی به وختی د د دښمن پر بدن مښتی وه.

ښځو خپلې کانې چې د پخوانیو پاچاهانو دوخت کومه نیمه بندکړې روپۍ وه له ځینو نورو شیزونو سره یوځای بل ځای ښخولی ـ چې یو ځای کې به یې خښنې کړې نو زړه به بیا څه ورته وویل په هغه ځای به بې باوره شوې بل ځای ته به یې یووړې ځکه که قوه راتېره شي نو دا هیڅ به پرې نږدي نور خو څه کوي چې د کورونو د ښېرو غوږو په لوټلو هم دریغ نکوي.

قوه له وړاندې تګ څخه پاته شوه خو جګړه په بټول قوت سره روانه وه په یوه برخه کې په اوار ډاک کې مجاهدینو قوه محاصره کړې وه.

محمد نبي مجاهد به ویل: ما ته د د دښمن له ویشتلو څخه د ډزو په تسلسل کې د هغوی رغړېدل او له وحشت څخه ډکه تېښته خوند راکوي او همیشه به یې د دښمن د لیونی تېښتې لذت یاداوه، وبه یې خندل او بیا به یې پورته وغورځولې او په خنداکې په ووک غږ به یې ویل: ما ته یې د ګولیو په باران کې د دوی دا بې ایمانه تړیکې خوند راکوي.

هغه به کله ناکله د شوخی له مخې ویل: زه یې له تندي پرته بل ځای نه

چې کن شپې هلیکوپترونو بدرګه کاوه او لدې خوا پښنی اېبلې په نس ورې مجاهد په خپلو پښو پلې یون کاوه.

له هغه لورې د ټانکونو او شوبلو درزا او غرار خوت او لدې خوا دحق دلارې بې وسلې او بې وسیلې مجاهدینو درانده، آرام متین او پاخه قدمونه اوچتول.

په یوه لیکه دحق او باطل د لښکرو مقابله پیل شوه ـ کولی وچلېدې ټانکونو ځکه ولړزوله او الوتکو داور ګولی واورولې.

سهار لمرلا څېره نه وه وهلې او د دنګو غرونو پرڅوکو د لمر طلایي وړانګو لا د نور کربښې نه وې ایستلي چې دغرونو پر امتداد دسرو ګولیو پلوشې خپرې شوې او وریسې د ټانکونو سختو ډزو ځمکه ولړزوله دالوتکو مهیب کړس د دښمن دنړېدلی او وارخطا موقف څرګندوی وکړه ـ لدغو لړزوونکو ډزو او کړسهار سره ماشومان دخپلو پربستروکې راکښېناستل ـ دپوښتنو په ډول اندازې یو بل ته وکتل ـ زړو پوهېدل ـ په پټه خوله یې یو بل ته څورځوواره وکتل او په سترګو سترګوکې یې د هرڅه سره وویل او دیو بل په زړه وپوهېدل ـ دسترګو دغه معصومانه جنګ یو عالم اسرار او سوالونه لرل. چې اوس به ټانکونه دهغوی پزکورونو ورخېږي داو بوس په ډزو به یې کورنړېږي، الوتکې به پرې بمونه غورځوي ـ په پلار، ورور او نورو خپلوانو به یې څه څه تېرېږی او په دوی به څه حال راځي . . .

بې وسلې خلک دغرونو په لور روان شول ځکه که قوه وړاندې تېره شي د هغوی د سر خطر دی.

هلته جنګ بنه تود روان ؤ، مجاهدینو په دریو برخوکې د دښمن مقابلې ته

سنګرونه نیولي وو ـ لدې خوا به د مجاهد دټوپک له یوه ډز سره له هغه خوا ددرند و ماشینګڼو او توپونو یو دوامدار باړ وچلېد ـ سړی به فکر کاوه چې په دغه مسلسل شلیک چې دمجاهد دټوپک دیوه ډز په ځواب کې د هغه پرمورچل شوی هغه څوګه کوي کانې به هم اوره شوی وی. او ځمکه به پر بل مخ اوښتی وي، خو چې کتل به دې بیا به له همغه مورچې د مجاهد دټوپک ډز شو داسی رسا ډز چې که په دوربین کې به دې وکتل نوګولی به وختی د د ښمن پر بدن مبنتی وه.

بنځو خلې کانې چې د پښوانیو پاچاهانو دوخت کومه نیمه بندکړی روپۍ وه له ځینو نورو څیزونو سره یو ځای بل ځای نښخولی ـ چې یو ځای کې به یې خښنې کړې نو زړه به بیا څه ورته وویل په هغه ځای به بې باوره شوې بل ځای ته به یې یووړې ځکه که قوه راتېره شي نو دا هیڅ به پرې نږدي نورڅه کوي چې دکورونو دزېړو غوړو په لوټلو هم دریغ نکوي.

قوه له وړاندې تګ څخه پاته شوه خوجګړه په پټول قوت سره روانه وه په یوه برخه کې په اوار ډاګ کې مجاهدینو قوه محاصره کړې وه.

محمد نبي مجاهد به ویل: ما ته د دښمن له ویشتلو څخه د ډزو په تسلسل کې د هغوی رغرېدل او له وحشت څخه د که تېښته خوند راکوي او همېشه به یې د دښمن د لیونی تېښتې لذت یاداوه، وبه یې خندل او ډېر به یې پورته وغورځولې او په خنداکې په ووک غږ به یې ویل : ما ته یې د کولیو په باران کې دوی دا بې ایمانه تریکې خوند راکوي.

هغه به کله ناکله د شوخی له مخې ویل: زه یې له تندي پرته بل ځای نه

په نبنه ڪوم خودا بې غيرته چېرته په تندي لګېږي او هر يو په شا لګېږي هرمردار عسکر يا صاحب منصب چې ګوري نو لومړی په پونده لګېدلی وي.

د هغه به همېشه خوله له خندا ډکه وه او د جنګ په سخت او تريخ ساعت کې به هم هغه يوه نيمه ټوکه ويشتله.

له ټانک نه د يوه صاحبمنصب ڪين لاس سنګاره شو د ځنګ بحا هد ته يې وويل که مې سترګې کار کولی نو د ساعت عقرب مې يې په نبنه ڪاوه ته ڪوره ورته؛ د ټوپک له ډزسره د صاحبمنصب لاس او ساعت دواړه په هوا شول هغه به د ډز ترمخ د عسکر، صاحبمنصب، يا ټانک، لاری او . . . . . . يو ځانګړی ځای په نبنه ڪاوه په ڪوم ځای به چې د هغه زړه ورغی- او بيله دې يې هيڅکله پرما شه ڪوته نه راکا ږله.

خدای خبر چې د ڪوم مجاهد د ټوپک مرګک د جبهه خانې پر موبټر و منبت چې د تانکونو له منځه يو درز اولمبې پورته شوې.

داو رلمبې دومره ژبغرانده اوچاودنه راسپي ښخته وه چې نژدې ټانکونه او لاری يې همغلته پخپلو لمبو کې واخيستلې او د نورو چې وس ڪېده او لاره يې ايستلی شوای نو بيا يې نه سمه ڪتله او نه ڪره.

اوچې له ڪابل نه د تبنيتېدلو عسکرو او صاحبمنصبانو حال را ورسېدنو هغوی خبره دومره لو يه کړې وه چې: پدوی له ځلورو خواوو او هوا نه څه کوی چې د څمکې له تل نه هم ډزې او بريد ونه کېدل. داسې چې هرڪوم هرې ډبرې، هرې او في او هر بوټي پرې بارونه چلول.

. . . او: په جرګو مرکو نشي کارتمام

د خلقيانو له جګړې ستومانه او نهيلي حکومت د ب ته ارشو چې د زور له لارې نه بلکې د زاريو او ننواتو له لارې ځينې اقوامو ته د هغوی سپين ږيري او مشهورې څېرې چې په کابل کې د دوی د وحشت ترچرې لاندې او سېدل د جرګې په نوم واستوي.

هغه ؤ چې په ڪابل کې يې د ورېکو مشهورې څېرې او مخور داخله وزارت ته جلب ڪړل په لستونو کې د هغو ټولو مامورينو نومونه نيول شوي ؤ چې د ورډکو چک ته منسوب او لاد څرخي پله د زندان ميلمانه شوي نه وو.

دغه کسان د روژې په وروستيو ورځو کې د داخله وزارت د مامورينو د دوړی خوړلو په سالون کې راغونډ ڪړی شول.

دا هغه وخت ؤ چې اسلم وطنجار مازی تش په نوم وزير ؤ، خود دغه وزارت واک او صلاحيت ظاهراً د پوليسو لوی قوماندان انجنير علي شاه پيمان په لاس کې ؤ.

علي شاه پيمان چې يو اميني خلقي او لکه امين د مارغونډي ښايسته ؤ د

(c) ketabton.com: The Digital Library

په نبنه کوم خوداې غیرته چیرته په تندي لګېږي‌دا هرېو په شا لګېږي هرمردار عسکر یا صاحب منصب چې ګوري نولوېږي په پونده لګېدلی وي.

د هغه به همېشه خوله له خندا ډکه وه او د جنګ په سخت او تریخ ساعت کې به هم هغه یوه نیمه ټوکه ویشتله.

له ټانک نه د یوه صاحبمنصب کېن لاس سنګاره شو ځنګ بجاهد ته یې وویل که مې سترګې کار کولی نو د ساعت عقرب مې یې په نبنه کاوه ته کوره ورته؛ د ټوپک له ډزسره د صاحبمنصب لاس او ساعت دواړه په هوا شول هغه به د ډز ترمخ د عسکر، صاحبمنصب، یا ټانک، لاری او .... یو ځانګړی ځای په نبنه کاوه په کوم ځای به چې د هغه زړه ورغی- او بیله دې یې هیڅکله پرما شرکوته نه راکاړله.

خدای خبر چې د کوم مجاهد د ټوپک مرډک د جبهه خاني پرموټر ومښت چې د ټانکونو له منځه یو دزز اولمبې پورته شوې.

داورلمبې دومره ژیغرانده اوچاودنه (راسې) ښختنه وه چې نژدې ټانکونه اولاری یې همغلته پڅپلو لمبوکې واخیستلې اود نورو چې وس کیده اولاره یې ایستلی شوای نو بیا یې نه سمه کتله اونه کره.

اوچې له کابل نه د تبنېتېدلو عسکرو او صاحبمنصبانو حال راورسېدنو هغوی خبره دومره لویه کړې وه چې: پدوی له خلوو خوا او هوا نه څه کوې چې د حمکې له تل نه هم ډزې او برېد ونه کېدل. داسې چې هرکم هرې ډبرې، هرې‌ونې او هر بوټي پرې باران نه چلول.

... او: په جرګو مرکو نشي کار تمام

د خلقیانو له جګړې ستومانه او نهیلی حکومت دې ته اړ شو چې د زور له لارې نه بلکې د زاریو او نښواتو له لارې ځینې اقوام د هغوی سپین‌ږیري او مشهور خبرې چې په کابل کې د دوی د وحشت ترچړې لاندې او سېدل د جرګې په نوم واستوي.

هلته چې په کابل کې یې د ورکړو مشهورې خبرې او مخور داخله وزارت ته جلب کړل په لستونو کې د هغو ټولو ماموریتو نومونه نیول شوي چې د ورکو چک ته منسوب او لاد څرخي پله د زندان میلمانه شوي نه وو.

دغه کسان د روژې په وروستیو ورځو کې د داخله وزارت د ماموریتو د ودې خورلو په سالون کې راغونډ کړی شول.

دا هغه وخت و چې اسلم وطنجار مازی تش په نوم وزیر و، خود دغه وزارت واک او صلاحیت ظاهراً د پولیسو د لوی قوماندان انجنیر علي شاه پیمان په لاس کې و.

علي شاه پیمان چې یو امیني خلقي او لکه (امین) د مارغوندې ښایسته و د

حکومت په نمایندګۍ سالون ته په ډېرکس اوفرکې رانوټ، دحق په جانب اوغمناکه پوز په نیولو سره یې ددغو کسانو په وړاندې خبرې پیل کړې.

ده وویل: زه دیوه پښتون په توګه له وردګو سره ډېر زیات مینه لرم دا یې هم وویل چې وردګ دحکومت له نظره ډېر شریف خلک دی په تېرې بیا پر ده ډېر ګران دی.

ده په شرافت سوګند یاد کړ چې هغه دردناک حالت چې د وردګو بنځو اوماشومانو ته د جګړې له امله په غرونو کې داستوګنې څخه ودېپېښ شویدی په خاصه توګه د ده د زړه سوی وړ دی خو په ضمن کې یې د دې خبرې یادونه هم وکړه چې حکومت هغه وسایل اوامکانات په لاس کې لري چې د وردګو تېوله سیمه ورنباندې په بل ځ واړوي خوزما دا حالت بدغه مېړنيو اوغيرتي قام نه لورېږي نوداسې یو کار باید وشي چې د دواړو خواوو یعنې حکومت او وردګو حیثیتونه پکې وساتل شي:

پیمان داهم وویل: په حکومتي دستګاه کې له وردګو نه داسې کسان شته چې د وردګو په مقابل کې دسختوجګړو اوعسکري عملیاتو تجویز وړاندې کوي خوزه د یوه پښتون په توګه چې وردګ ډېر راباندې ګران دی دهغوی په مخ کې درېږم.

ده راجلب شویو کسانو ته مخ وکړ څاوه ویې وویل تاسې خپل قوم ته ورشئ ممکن هغوی له تاسو سره ښه سلوک ونکړي خوهڅه چې د رسه کوي بیاهم ستاسو قوم دی ورشئ دلاسا یې کړئ.

دپیمان په خبرو کې د چک ماموریتونه تر پلاله لاندې یو اخطار اوګواښ هم وړاندې شو او هغه دا چې داماموړین دې یاله دوی سره ودرېږي او یا دې دخپل قوم څنګ ونیسي.

په سالون یو ډېرجن سکوت حکم چلاوه دناستو کسانو له څېرو د ژړو ـ

اندېښنو لوخړې ختلې هغوی زیاتره د پیمان خبرو ته نه بلکې خپل ژوند او سبا ته په فکر کې ؤ. داسې غمناکه چوپتیا چې سری فکر کاوه په ناستو کسانو کې دمه نه چلېږي اوهسې یې ستړګې غړېږي.

اسمعیل خان چې یو وخت ډېر مقتدر والي ؤ دغه چوپتیا ماته کړه اود نورو په نمایندګۍ یې ځوخبرې وکړې ده هم دقام په دغه دردوونکي حالت اندېښنه څرګنده کړه او په ضمن کې یې د ځوښتو وردګو خلقیانو دې تجویز ته چې په وردګو دې سخت عملیات سرته ورسېږي داشاره پرته کړې وویل حکومت اوس هم د دې دول عملیاتو په برخه کې صرفه نه کړي خوله دې لارې څخه یې کامیابي نده ترلاسه کړې.

لدې وروسته پیمان له غونډې ووت او په ظاهرکې دوه تنه خلقیان یود بابالا شامحمود اوبل دبوم کلي نعیم په غونډه کې پاته شول دوی د یولږ مسکو تېتو ـ وروسته دیوه لست له مخې دهغې کسانو نومونه غونډې ته واورول چې باید وردګو ته د جرګې له پاره روان شي، غونډې پدې نومونو څه اعتراض ونه کړاو یا یې نشو کولی.

* * *

د ۲۷ روژې په ماپښین دوه هلیکوپټرالوتکې په ډېرلوړوالي سیمې ته ننوتې مجاهدین چې د خیلومورچو دپاسه ناست وو پرالوتکو یې بنې ډېرې ګولۍ وچلولې هغه ګولۍ الوتکو ته رسېدې چېرې شوې اوکېدی شي هغوی پرې خبر شوی هم نه وي خودوی پرې خپل زړونه تش کړل اوهغه یې بې ځوابه پرې نښودې.

الوتکو له پاسه سپینې پاڼې شیندلې او چې تر څو ځمکې ته را رسېدې نو تولو پام هغه خوانه وو، ماشومانو به منډې پسې وهلې اودالوبه دهغوی دلږې شيبې د ساتېرې ښه مشغولا وه، پاڼې ځمکې ته راورسېدلې چا به له قهر او خښم څخه ټوټه کړې ـ چا به بابېزه ا یستو اوچولې او یونیم به فکر ورته یووړ خوعمومي فضا داسې وه چې مجاهدینو د رژیم د ماتې سندګانه اوبېبل ته به یې د دغو پاڼو په بنودلو داسې

حکومت په نمایندګۍ سالون ته په ډېرکس اوفرکې رانوټ، دحق په جانب اوغمناکه پوز په نیولو سره یې ددغو کسانو په وړاندې خبرې پیل کړې.

ده وویل: زه دیوه پښتون په توګه له وردکو سره ډېر زیاته مینه لرم داېې هم وویل چې وردګ دحکومت له نظره ډېرشریف خلک دی په تېرو بیا پر ده ډېر ګران دی.

ده په شرافت سوګند یادکړ چې هغه دردناک حالت چې د وردګو بنځو اوماشومانو ته د جګړې له امله په غرونوکې داستوګنې څخه ورپېښ شویدی په خاصه توګه د ده د زړه سوی ور دی خو په ضمن کې یې د دې خبرې یادونه هم وکړه چې حکومت هغه وسایل اوامکانات په لاس کې لري چې د وردګو ټوله سیمه ورباندې په بل مخ واړوي خوزما دا حالت پدغه مېړني اوغیرتي قام نه لوړېږي نوداسې یوکار باید وشي چې د دواړو خواو یعنې حکومت او وردګو حیثیتونه پکې وساتل شي:

بیان داهم وویل: په حکومتي دستګاه کې له وردګو نه داسې کسان شته چې د وړدګو په مقابل کې د سختوجګړو اوعسکري عملیاتو تجویز وړاندې کوي خو زه د یوه پښتون په توګه چې وردګ ډېر راباندې ګران دی دهغوی په مخ کې درېږم.

ده راجلب شویو کسانوته مخ وکړ څاوه ویې ویل تاسې خپل قوم ته ورشئ ممکن هغوی له تاسو سره ښه سلوک ونکړي خوهر څه چې د زړه کوي بیاهم ستاسو قوم دی ورشئ دلاسا یې کړئ.

دبیان په خبرو کې د څو ځله ماموریتونه تر پلاله لاندې یو اخطار اوګواښ هم وړاندې شو او هغه دا چې داماموریت دې یاله دوی سره ودرېږي او یا دې دخپل قوم څنګ ونیسي.

په سالون یو ډېرجن سکوت حکم چلاوه دناستو کسانو له څېرو د زړو -

اندېښنو لوخرې ختلې هغوی زیاتره د بیان خبروته نه بلکې خپل ژوند او سبا ته په فکر کې وو. داسې غمناکه چوپتیا چې سرې ذکر کاوه په ناستو کسانو کې دمه نه چلېدې اوهسې یې ستړې غوړېدې.

اسمعیل خان چې یو وخت ډېر مقتدر والي وو دغه چوپتیا ماته کړه او دنورو په نمایندګۍ یې ټوخبرې وکړې ده هم د قام پدغه دردوونکې حالت اندېښنه څرګنده کړه او په ضمن کې یې د څوتنو وردګو خلقیانو دې تجویز ته چې په وردګو دې سخت عملیات سرته ورسېږي داشاره وکړه چې کې وویل حکومت اوس هم د دې دول عملیاتو په برخه کې صرفه نه کړي خوله دې لارې څخه یې کامیابي نده ترلاسه کړې.

لدې وروسته بیان له غونډې ووت او په ظاهر کې دوه تنه خلقیان بود بابالا شا محمود او الله دبوم کلي نعیم په غونډه کې پاته شول دوی دیو لړ مسکو ټیټو - وروسته دیوه لست له مخې دهغې کسانو نوم ونه غونډې ته واورول چې باید وردګو ته د جرګې له پاره روان شي، غونډې پدې نوم ونو څه اعتراض ونه کړاو یا یې نشو کولی.

* * *

د ۲۷ روژې په ماښیګر دوه هلیکوپتر الوتکې په ډېر لوړوالي سیمې ته ننوتې مجاهدین چې د خپلو مورچو دپاسه ناست وو پر الوتکو یې بنې د ډېرې کولۍ وچلولی هغه کولی الوتکوته رسېدې چېرې شوې اوکېدی شي هغوی پرې خبر شوي هم نه وي خودوی پرې خپل زړونه تش کړل او هغه یې بې څوابه پرې نښودې.

الوتکوله پاسه سپینې پاڼې شیندلی او چې تر څو ځمکې ته رارسېدې نو د تولو پام هغه خوانه ووه ماشومانو به منډې پسې وهلې او دالوبه دهغوی دلړې شېبې د ساتېرۍ ښه مشغولا وه، پاڼې ځمکې ته راورسېدلې چابه له قهر او خښم څخه توټه کړې. چابه بابېزه ا یسته واچولې او یونیم به فکر ورته یووړ خو عمومي فضا داسې وه چې مجاهدینو د رژیم دماتې سندګانه اویبل ته به یې د دغو پاڼو په ښودلو داسې

ځرګندوله چې رژیم ورته د ننواتي لمن وغوړوله خپله ناکامي یې ومنله او د دوی د ایماني پرتم پر وړاندې سلامي شول.

پر کاغذونو چې په زرګونو یاني یې په ټوله دره کې تیت شوي وې لیکل شوي ؤ:

د لوی خدای په نامه

«د وردکو کرانو او سپېڅلو اوسېدونکو ته:

ځرنګه چې د ثور د ستر انقلاب په رڼا کې د وردکو ټولو اوسېدونکو دانقلاب سره تضاد نلري. نوهغه وقایع او پېښې چې تراوسه هلته منځ ته راغلي د سوء تفاهم او د دښمنانو د تبلیغاتو ثمره ده نو ځکه خلقي دولت د وردکو ټولو اوسېدونکو ته د کمکي اختر د مبارکو ورځو په احترام پوره او بشپړه عفوه اعلانوي او ستاسو قومي جرګه چې دلاندنيو اشخاصو څخه عبارت ده تاسې ته د مفاهمې او عفوې د عملي کولو د پاره درځي.

جرګې ته د دولت لخوا د عفوې د عملي کولو له پاره چې لار هواره کړي پوره صلاحیت ورکړ شوی. د جرګې غړي لاندې قومي مشران دي:

۱- محترم محمد انور خان واحدي، ۲- غلام درویش خان (ابرکل)، ۳- عبدالغني خان
۴- بسم الله علاقدار، ۵- خدایداد خان خړ، ۶- میرافغان، ۷- عبدالحنان خان
مینه پال، ۸- ډګروال سید جان خان، ۹- شیراحمد خان، ۱۰- وکیل امین الله خان
۱۱- مامور جلال الدین خان، ۱۲- مدیر محمد آصف خان، ۱۳- عید محمد خان،
۱۴- ملک شیر آقا خان، ۱۵- ملک عبدالرؤف خان، ۱۶- پخواني والي اسمعیل خان،
۱۷- قوماندان عبدالرؤف خان، ۱۸- عبدالجلیل وجدي، ۱۹- عبدالقدیر خان،
۲۰- مدیر محمد یعقوب خان، ۲۱- رئیس محمد انور خان اکبري او ځیني نور.

دافغانستان د موکراتیک جمهوري دولت لخوا »

لدې ځکې هم وردګو ته دوې جرګې د توپونو او ټانکونو په بدرګه تللې

وې خو دهغوی دفعالیت سطحه او ساحه ډېره محدوده وه او تقریباً پټه او غیررسمي بڼه یې درلوده چې دهغو جرګو کې دغه کسان شامل وو:

۱- حاجي خدایداد خان خړ.
۲- ډګروال عبدالحق دشني په زوی مشهور.
۳- حاجي سید رسول دتنګي درې اوسېدونکی.
۴- حاجي موسی وردک دشیخ آباد.
۵- غندمشر کریم خان د سید آباد د اولسوالي اوسېدونکی.
۶- ملک شیر اقا د جلګې علاقدارۍ اوسېدونکی.
۷- حاجي جمعه ګل د شش قلعي اوسېدونکی.
۸- مدیر یعقوب د دوراخېلو اوسېدونکی.
۹- محمد کریم خان د دوراخېلو اوسېدونکی.
۱۰- ډګروال سید جان د چک ولسوالۍ اوسېدونکی. (۱)

سیمې ته د جرګې دغړو په راتلو مجاهدینو دوې مخالفې نظریې لرلې ځوان پاتې کې ورسره مخالف ؤ چې دکمونیزم او اسلام تضاد ونه دمنلو نه دی او د اد رژیم یوه دسیسه ده خو قومي سپین ږیري چې د جرګو مرکې پر کودونو وارد کسان وو د جرګې د راتلو او مرکې پلوي وو او ویل یې چې که څه هم د اتضاد ونه دمنلو نه دی خو د جرګې رد ول هم سم نه دی جرګه منو او سباېې پخپله کته یې راوغرځوو. دغه اختلاف د مجاهدینو ترمنځ د څو ورځو مباحثې او سخت جدل سبب شو دا نظر هم وړاندې کړ شو چې جرګه دې راشي خو غړي دې ونیول شي او بیا دې کابل ته د تللو اجازه نه ورکول کېږي او لدې لارې دې هم پر رژیم دیو بل فشار په توګه کار واخیستل شي.

---

(۱) وګ - پرچک او دا پېر باد وکې اسلامي پاڅون لیکوال محمد زبیر شفیقي ۱۰۸-۱۰۹ مخونه.

څرګندوله چې رژیم ورته د ننواتي لمن وغوړوله خپله ناکامي یې ومنله او د دوی د ایماني پرتم پر وړاندې سلامي شول.

پر کاغذونو چې په زرګونو یا نې یې په ټوله دره کې تیت شوې وې لیکل شوي وو:

دلوی خدای په نامه

«د وردګو ګرانو او سپېڅلو اوسېدونکو ته:

څرنګه چې د ثور د ستر انقلاب په رڼا کې د وردګو ټول اوسېدونکي د انقلاب سره تضاد نلري. نو هغه وقایع او پېښې چې تراوسه هلته منځ ته راغلي د سوء تفاهم او د دښمنانو د تبلیغاتو ثمره ده نو ځکه خلقي دولت د وردګو ټولو اوسېدونکو ته د کمکي اختر د مبارکو ورځو په احترام پوره او بشپړه عفوه اعلانوي او ستاسو قومي جرګه چې د لاندنیو اشخاصو څخه عبارت ده تاسې ته د مفاهمې او عفوې د عملي کولو د پاره درځي.

جرګې ته د دولت لخوا د عفوې د عملي کولو له پاره چې لار هواره کړي پوره صلاحیت ورکړ شوی. د جرګې غړي لاندې قومي مشران دي:

۱- محترم محمد انورخان واحدي، ۲- غلام درویش خان (ابه کل)، ۳- عبدالغني خان ۴- بسم الله علاقدار، ۵- خدایداد خان خړ، ۶- میرافغان، ۷- عبدالحنان خان مینه پال، ۸- ډګروال سید جان خان، ۹- شیراحمد خان، ۱۰- وکیل امین الله خان ۱۱- مامور جلال الدین خان، ۱۲- مدیر محمد آصف خان، ۱۳- عید محمد خان، ۱۴- ملک شیرآقا خان، ۱۵- ملک عبدالرؤف خان، ۱۶- پخواني والي اسمعیل خان، ۱۷- قوماندان عبدالرؤف خان، ۱۸- عبدالجلیل وجدي، ۱۹- عبدالقدیر خان، ۲۰- مدیر محمد یعقوب خان، ۲۱- رئیس محمد انورخان اکبري او ځیني نور.

دافغانستان د موکراتیک جمهوري دولت لخوا»

لدې څخه هم وردګو ته دوې جرګې د توپونو او ټانکونو په بدرګه تللي

وې خو د هغوی د فعالیت سطحه او ساحه ډېره محدوده وه او تقریباً پټه او غیر رسمي بڼه یې درلوده چې د هغو جرګو کې دغه کسان شامل وو:

۱- حاجي خدایداد خان خړ.

۲- ډګروال عبدالحق د شنې په نوي مشهور.

۳- حاجي سید رسول د تنګي درې اوسېدونکی.

۴- حاجي موسی وردګ د شېخ آباد.

۵- غند مشر کریم خان د سید آباد د اولسوالۍ اوسېدونکی.

۶- ملک شېر اقا د جلګې علاقدارۍ اوسېدونکی.

۷- حاجي جمعه ګل د شش قلعې اوسېدونکی.

۸- مدیر یعقوب د دوراخېلو اوسېدونکی.

۹- محمد کریم خان د دوراخېلو اوسېدونکی.

۱۰- ډګروال سید جان د چک ولسوالۍ اوسېدونکی. (۱)

سیمې ته د جرګې د غړو په راتلو مجاهدینو دوې مخالفې نظرې لرلې ځوان پاڅکي ورسره مخالف وو چې د کمونیزم او اسلام تضاد و نه د پخلاینې نه دی او دا د رژیم یوه دسیسه ده خو قومي سپین ږیري چې د جرګو مرکو پر کودونو وارد کسان وو د جرګې د راتلو او مرکې پلوي وو او ویل یې چې که څه هم دا تضادونه د پخلاینې نه دي خو د جرګې ردول هم سم نه دي جرګه منو او سبايي پخپله کتنه یې راو څرخوو. دغه اختلاف د مجاهدینو ترمنځ د څو ورځنی مباحثې او سخت جدل سبب شو دا نظر هم وړاندې کړ شو چې جرګه دې راشي خوغړي دې ونیول شي او بیا دې کابل ته د تلو اجازه نه ورکول کېږي او لدې لارې دې هم پر رژیم دیو بل فشار په توګه کار واخیستل شي.

(۱) وګ - پېرچک او د ایمرباد وګې اسلامي پاڅون لیکوال محمد زبیر شفیقي ۱۰۸-۱۰۹ مخونه.

(c) ketabton.com: The Digital Library

دغه مباحثو اوجدلونو نه یوازې د مجاهدینو د مشرانو ترمنځ بلکې د کړدو مجاهدینو اود سیمې داوسېدونکو ترمنځ د مباحثې جدي او خبښمېدلی مجلسونه تاوده کړل.

بالاخره د قومي مشرانو پرېکړه ومنل شوه او د جرګې غړو ته د راتلو اجازه ورکړشوه د چک د اسلامي انقلابي شورا غړو د علی خان په کلي کې د جرګې د غړو هرکلي وکړ که څه هم داهرکلي د زړه دپاسه هرکلي ؤ. خو په کوټه کې د جرګې غړي په عنعنوي توګه برکېنول شول او د شورا غړي اومجاهدینو دروازو ته نژدې ځایونه ونیول. خو بیاهم د جرګې له غړو د دوی او وېرې خپسې منګولې نه وې لیرې کړې اوس هم له دوی سره داانديښنه وه چې توم به څه ورسره کوي اوله دوی څخه به د رژیم دناکړدو څه وېر انتقام او غچ اخلي، دغه دوی او انديښنه د دوی له ناسته، حرکاتو، خبرو او کتلو څخه ډېره ښه څرګندېده ـ دوی ته ځانونه له توپلي مشهوريتیا، غوری اومشرتوب سره د ډېر وروکی ښکارېدل. د مجاهدینو دایماني پرتم، روحي ولاو او پې سیاله مقاومت له ارخه دوی ځانونه ډېر پیکه احساسول په تېره داچې سیمې ته د جرګې د غړو په راتلو مجاهدینو پرلس مانورې ترسره کړې دوی دلاړې په اوږدو کې په ډېر صلابت اوقوت سره ځايونه نیولي ؤ او د لاړو دواړو غاړو ته توپک پرلاس او په کارتوسو پټ ولاړو چې د لس ورانګو به د کارتوسو سره د ټکر پرځت یونول طلايي وړانګې ښندلې او ځلکونه به یې کول ـ دوی به یوه ځای کې د بڅاري نل په ډېرو او بوټو کې پټ کړي او له پاسه یې ترپال پرې غوړولی ؤ داسې ښکارېده لکه اوبوس توپ؛ چې هرچا یې په لیدو داخیال کاوه چې یوه داخوږه د روند توپ دی ـ دوی د الله اکبر په پرله پسې شعارونو اوغونډیو د جرګې د غړو هرکلي کاوه او هغوی ته یې د خپل تصمیم او همت ننداره ښودله چې څېنو ځینو به یې له ګواښنه ډک عمل هم ترسره کړ.

د اسلامي انقلابي شورا رئیس عبدالکبیرخان د جرګې له غړو څخه خبرې پیل کړې اوکله چې د دوی وېره او اضطراب یې درک کړی وی په مینه، سره سینه او په له موسکا ډکه خوله یې د جوړنا جوړه احوال ورو سته خپلې پوښتنې پدې ډول پیل کړې:

د الوتکو نه په اچول شویو کاغذونو کې ټول معرفي شوی کسان نشته د مثال په توګه د محمد انور واحدي ځای تش دی او ملک عبدالرؤف خان هم له تاسې سره نه لیدل کېږي موږ نه پوهېږو چې هغوی ولې نه دي راغلي بنديان شوي خو به نه وي؟ دغه پوښتنې هغوی نور هم تلولي کړل اوکله چې له یوې سختې او خطرناکې پوښتنې سره مخامخ شوي ؤ نو ټیو بل ته په بېره او وارخطايي وکتل او ويې ويل:

واحدي صاحب ته دعدلیې وزارت د معین په توګه ځینې ضروري کارونه پیدا شول او د هغه وزارت په غوښتنه له جرګې نه وویستل شو او په ځای یې مستوفي سلطان محمد وټاکل شو. خو د ملک عبدالرؤف په اړه هغوی هیڅ ونه شو ویلای او چوپ پاته شول. د شورا مشر هم د دوی د تلولي حالت په احساس نور څه ونه ویل هدارنګه د خانکل ماما موجودیت ته پدې جرګه کې چې نوم یې په لست کې نه ؤ د ډېر و د تعجب په سترګه کتل خانکل دناوېد وړلو او پلوله پاره آس ساتلی ؤ او په ودونوکې به د ده آس په کرایه نیول کېده او هغه پرهیڅ توګه د داسې جلسو سره د خانکل په څېر له موضوع روښانه کړه ويې ویل: چې له مدیر محمد یعقوب سره د سرک په غاړه روان ؤ چې د جرګې موټر ودرېد او دی یې هم ورسره موټر ته وخېژاوه نو په هیڅ هم ندی خبر بله پوښتنه دا وه چې د جرګې غړي ځانونه قومي بولي او که د حکومت نمایندګان ـ دغه پوښتنه بیاهم د هغوی په مخ زېږ بل درونډ ګونګوړي سره وړې لړزول او بیا یو بل ته یې کتو شول ـ د جرګې غړي په خپلو مخونو کې هم یو پر بل نه وو باوه او دا اند یښنه ورسره وه چې د دوی په منځ کې به

دغه مباحثو او جدلونو نه یوازې د مجاهدینو د مشرانو ترمنځ بلکې د کړدو مجاهدینو او د سیمې د اوسېدونکو ترمنځ د مباحثې جدي او خښمېدلي مجلسونه تاوده کړل.

بالاخره د قومي مشرانو پرېکړه ومنل شوه او د جرګې غړو ته د راتلو اجازه ورکړ شوه د چک د اسلامي انقلابي شورا غړو د علی خان په کلي کې د جرګې د غړو هرکلی وکړ که څه هم د اهرکلی د زړه د پاسه هرکلی و. خو په کوټه کې د جرګې غړي په عنعنوي توګه بر کېنول شول او د شورا غړي او مجاهدینو دروازو ته نژدې ځایونه ونیول. خو بیا هم د جرګې له غړو د ډار او وېرې خپسې منګولې نه وې لېرې کړې او س هم له دوی سره دا اندېښنه وه چې تو به څه ورسره کوي او له دوی څخه به د رژیم د ناکړدو څه وړ انتقام او غچ اخلي، دغه ډار او اندېښنه د دوی له ناستې، حرکاتو، خبرو او کتلو څخه ډېره ښه څرګندېده - دوی ته ځانونه له ټولې مشهورتیا، غرورې او مشرتوب سره د بر وروکي ښکارېدل، د مجاهدینو د ایماني پرتم، روحي ډاډ او بې سیاله مقاومت له ارخه دوی ځانونه ډېر پیکه احساسول په تېره دا چې سیمې ته د جرګې د غړو په راتلو مجاهدینو یو لړ مانورې ترسره کړې دوی د لارې په اوږدو کې په ډېر صلابت او قوت سره ځایونه نیولي و او د لارو دواړو غاړو ته ټوپک په لاس او په کارتوسو پټ ولاړو چې د لمر وړانګو به د کارتوسو سره د ټکر پر وخت یو ډول طلایي وړانګې ښندلې او ځلکونه به یې کول - دوی په یوه ځای کې د بخاري نل په ډبرو او بوټو کې پټ کړی او له پاسه یې ترپال پرې غوړولی و داسې ښکارېده لکه او بوس توپ؛ چې هرچا یې په لیدو دا خیال کاوه چې یوه دا خوږېر د روند توپ دی - دوی د الله اکبر په پرله پسې شعارونو او غورځنګ د جرګې د غړو هرکلی کاوه او هغوی ته یې د خپل تصمیم او همت ننداره ښودله چې ځینو ځینو به یې له ګواښنه ډک عمل هم ترسره کړ.

د اسلامي انقلابي شورا رئیس عبدالکبیرخان د جرګې له غړو خبرې پیل کړې او لکه چې د دوی وېره او اضطراب یې درک کړی وی په مینه، سره سینه او په له موسکا ډکه خوله یې د جوړنا جوړه احوال وروسته خپلې پوښتنې پدې ډول پیل کړې:

د الوتکو نه په اچول شویو کاغذونو کې ټول معرفي شوي کسان نشته د مثال په توګه د محمد انور واحدي ځای تش دی او ملک عبدالرؤف خان هم له تاسې سره نه لیدل کېږي موږ نه پوهېږو چې هغوی ولې ندی راغلي بندیان شوي او که څه ورپېښ نه وي؟ دغه پوښتنې هغوی نور هم تلولی کړل او لکه چې له یوې سختې او خطرناکې پوښتنې سره مخامخ شوي وي یو بل ته په بېړه او وارخطایي وکتل او و یې ویل:

واحدي صاحب ته د عدلیې وزارت د معین په توګه ځینې ضروري کارونه پیدا شول او د هغه وزارت په غوښتنه له جرګې نه وویستل شو او په ځای یې مستوفي سلطان محمد و ټاکل شو. خو د ملک عبدالرؤف په اړه هغوی هېڅ ونه شو ویلای او چوپ پاته شول. د شورا مشر هم د دوی د تلولي حالت په احساس نور څه ونه ویل هدارنګه د خانګل ماما موجودیت ته پدې جرګه کې چې نوم یې په لست کې نه و ډېر ودتعجب په سترګه کتل خانګل د ناویو د وړلو او راوړلو له پاره آس ساتلی و او په ودونو کې به د ده آس په کرایه نیول کېده او هېڅ توګه د داسې جلسونو نو خانګل څخه موضوع روښانه کړه وې ویل: چې له مدیر محمد یعقوب سره د سړک په غاړه روان و چې د جرګې موټر ودرېده او دی یې هم ورسره موټر ته وخېژاوه نور په هېڅ هم ندی خبر.

بله پوښتنه دا وه چې د جرګې غړي ځانونه قومي بولي او که د حکومت نماینده کان. دغه پوښتنه بیا هم د هغوی په مخ زېړوالی د روند ګونګو و چې سره وې لړزول او بیا یو بل ته په کتو شول. د جرګې غړي په خپلو مخکې هم یو پر بل نه و ډاډه او دا اندېښنه ورسره وه چې د دوی په منځ کې به

حتیٰ د حکومت جاسوس ځای لري نو د غه پوښتنې په ځواب د هر سړه
وخوځېدل راوخوځېدل د هرې خبرې پې وړوولې خوښاغلي وجدي دا
مېړانه وکړه چې د جرگې غړي پې قومي وبلل. وروسته د شورا رئیس او نورو
مشرانو هر یوه پخپل وار خبرې وکړې و یې ویل چې وا به خلقیانو دنژادي توپیر
پر ضد خبری کولې خو په عمل کې موږ ولیدل چې دوی هزاره د پښتنو
او پښتانه د هزاره کانو په مقابل کې لمسول. خلقیانو به ویل او لا گڼیا دي وایي
چې انقلاب پرمخ تلونکی هدفونه لري خو په عمل کې دوی غوښتل چې موږ
دوې پېړۍ په شا بوزي او په افغانستان کې د کورنیو جگړو او قبیلوي
اختلافونو زمانه بیا په موږ وویني او بیا هم دوی لگیا دي او د مرتجعینو تاپې
په موږ لگوی اوس نو تاسې وو ایاست چې موږ مرتجعین یو که دوی.
د حکومت په ابلاغیه کې موږ ته په اصطلاح عفوه اعلان شوی. عفوه
خو هغو کسانو ته کېږي چې مقصر وي او گناه یې کړې وي موږ څه
گناه کړې وه چې زموږ په سیمه سور اور بل کړې شو.
د شورا رئیس جرگې ته مخ واړاوه او څرگنده یې کړه تاسې زموږ مشران
یاست تاسې پخپله په ټول قوم کې وگرځۍ او پخپلو سترگو وویني چې د
خو موږ بې دفاع او مظلومانو کورونه او کروندې سوځول شوي. زموږ کورنۍ
چور شول. بیوا ځې زموږ ماشومان نه بلکې زموږ ښځې او روی هم د الوتکو په لیدو سره
احساسوی چې د محشر ورځ ورباندې راتلونکی ده. خو موږ به دغه رول
ستمگرو عناصرو ته چې ځانونو ته خلقیان وایي او په موږ بمونه اوروي او د توپ
تانگ او طیارې له لارې موږ ته خپل زړه ښیي د اسلامي جذبې او قومي زور له
مخې سرپټوب او انسانیت ورونښیو.
موږ فیصله کړې چې د حق او حقیقت په لار کې یو تن هم ژوندی نه پاتې
کېږو نو چې موږ داسې فیصله کړې وی بیا به ولې وسله په ځمکه بږدو بیا به نو.

زموږ له پاره سوله او د سولې جرگې څه ارزښت ولري؟ سره له دې هم موږ
مسلمان او پښتانه یو د ملامتی بار په اوږو نشو کرځولی که چېرې د سولې جرگه
زموږ ملامتیا را برسېره کولی شي را ودې نښیي موږ به پوره حوصله د هغو
خبرو اترو او ورېډو ته چمتو یو..... دا وخت د جرگې د غړو خولې په لاړو لمدې
شوې وې او د زړونو درزا یې لرې څه ناسته وه و یې ویل موږ پخپلو سترگو
ولیدل چې حکومت ستاسې کورونه سوځولي او تاسې ته یې زیات تاوان
دراړولی دی خو تاسې هم صرفه نه کړې سرکونه مو خراب کړیدی او لکه چې
حکومت ادعا کوي ښوونځي او نور اجتماعي مرکزونه مو سوځولي دي.
د شورا رئیس وویل موږ منکر نه یو د چک هو پټل خو ولسوال خپله
عسکري چوونی گرځولې وه چې د جنگ په جریان کې وران شوا و بیوا ځې یو
ښوونځي چې څو ځله حکومت زموږ پر ضد د یوې اډې په توگه ترې کار
اخیست له مینځه وړل شوی. بله دا چې دا ټول موږ جوړ کړي د قومي
اشرونو له لارې موجوړ کړي او بیا به یې هم موږ جوړوو، نو موږ
هیڅ اجتماعي مرکز ته زیان ندی رسولی. د بریښنا فابریکه چې تاسې یې
گورئ فعاله ده او سیمې ته بریښنا ورکوي خو دا په داگه وایو چې پر کابل مو بریښنا
قطع کړې. داوبو بند او نور ټول تأسیسات فعال دي.
د یو لړ آزادو مباحثو په نتیجه کې مجاهدینو غوښتل چې جرگه
خپل نظر څرگند کاندي د جرگې له خوا وویل شول چې قوم ملامته
ندی موږ هیله لرو چې د قوم او حکومت ترمنځ سرې اوبه تویې کړو
تاسې موږ ته خپلې غوښتنې او شرطونه څرگند کړي کوم چې
زموږ له صلاحیته پوره دی هدلته به یې فیصله کړو او په نورو به له
حکومت سره وغږیږو. د شورا رئیس له جرگې اجازه وغوښته چې د دغه
مسئلې په اړه د دوی په غیاب کې شورا یوه غونډه وکړي. د دغې ځانگړې

(c) ketabton.com: The Digital Library

(c) ketabton.com: The Digital Library

حتیٰ د حکومت جاسوس ځای لري نو د دغه پوښتنې په ځواب د هر سړه وخوځېدل راوخوځېدل د هرې خبرې یې وڅوولی خوښا غلی وجدي دا مېړانه وکړه چې د جرګې غړي یې قومي وبلل. وروسته د شورا رئیس او نورو مشرانو هر یوه ځپل وار خبرې وکړې ویې ویل ځوا به خلقیانو د نڅا دي توپیر پرضد خبرې کولې خو په عمل کې موږ ولیدل چې دوی هزاره د پښتنو او پښتانه د هزاره ګانو په مقابل کې لمسول. خلقیانو به ویل او لا لګیا دي وایي چې انقلاب پرمخ تلونکی هدف نه لري خو په عمل کې دوی غوښتل چې موږ دوې پېړۍ په شا بوزي او په افغانستان کې د کورنیو جګړو او قبیلوي اختلافونو زمانه بیا په موږ ووینې او بیا هم دوی لګیا دي او د مرتجعینو تاپې په موږ لګوي اوس نو تاسې ووایاست چې موږ مرتجعین یو که دوی.

د حکومت په ابلاغیه کې موږ ته په اصطلاح عفوه اعلان شوې. عفوه خو هغو کسانو ته کېږي چې مقصر وي او ګناه یې کړې وي موږ څه ګناه کړې وه چې زموږ په سیمه سور اور بل کړې شو.

د شورا رئیس جرګې ته مخ واړاوه او څرګنده یې کړه تاسې زموږ مشران یاست تاسې پخپله په ټول قوم کې وګرځئ او پخپلو سترګو ووینئ چې د څومره بې دفاع او مظلومانو کورونه او کروندې سوځول شوي. زموږ کورونه چور شول. بیا ځې زموږ ماشومان نه بلکې زموږ څاروی هم د الوتکو په لیدو سره احساسوي چې د محشر ورځ ورباندې راتلونکې ده. خو موږ به د دغه ډول ستمګرو عناصرو ته چې ځانونو ته خلقیان وایي او په موږ یې ونه او روي او د توپ تانک او طیارې له لارې موږ ته خپل زورښېي د اسلامي جذبې او قومي زوړله مخې سرټیټ او انسانیت وروښیو.

موږ فیصله کړې چې د حق او حقیقت په لار کې یو ټن هم ژوندی نه پاتې کېږو نو چې موږ داسې فیصله کړې وي بیا به ولې وسله په ځمکه بږدو بیا به نو

زموږ له پاره سوله او د سولې جرګې څه ارزښت ولري؟ سره لدې هم موږ مسلمان او پښتانه یو د ملامتۍ بار په اوږو نشو کرځولی که چېرې د سولې جرګه زموږ ملامتي را برسېره کولی شي راودې نیسي موږ په پوره حوصله د هغو خبرو اترو اورېدو ته چمتو یو.... دا وخت د جرګې د غړو خولې په لاړو لمدې شوې وې او د زړونو درزا یې لږ څه ناسته وه ویې ویل موږ پخپلو سترګو ولیدل چې حکومت ستاسې کورونه سوځولي او تاسې ته یې زیات تاوان دراړولی دی خو تاسې هم صرفه نده کړې سړکونه مو خراب کړیدي او لکه چې حکومت ادعا کوي ښوونځي او نور اجتماعي مرکزونه مو سوځولي دي.

د شورا رئیس وویل موږ منکر نه یو د چک هوټل خو ولسوال خپله عسکري چوڼۍ ګرځولې وه چې د جنګ په جریان کې وران شو او بیا ځې یو ښوونځی چې څوځله حکومت زموږ پرضد د یوې اډې په توګه ترې کار اخیست له منځه وړل شوی. بله دا چې دا ټول موږ جوړ کړي د قومي اشرونو له لارې موجوړ کړي او بیا به یې هم موږ جوړوو، نور موږ هیڅ اجتماعي مرکز ته زیان ندی رسولی. د برېښنا فابریکه لکه چې تاسې یې ګورئ فعاله ده او سیمې ته برېښنا ورکوي خو دا په ډاګه وایو چې پر کابل مو برېښنا قطع کړې. داو بند او نور ټول تأسیسات فعال دي.

د یو لړ آزادو مباحثو په نتیجه کې مجاهدینو وغوښتل چې جرګه خپل نظر څرګند کاندي د جرګې له خوا وویل شول چې قوم ملامته ندی موږ هیله لرو چې د قوم او حکومت ترمنځ سرې اوبه تویې کړو تاسې موږ ته خپلې غوښتنې او شرطونه څرګند کړې کوم چې زموږ له صلاحیته پوره دی هم دلته به یې فیصله کړو او په نورو به له حکومت سره وغږیږو. د شورا رئیس له جرګې اجازه وغوښته چې د دغه مسئلې په اړه د دوی په غیاب کې شورا یوه غونډه وکړي. د دغې ځانګړې

(c) ketabton.com: The Digital Library

غوندي حق د جرګې غړو ته هم حاصل ؤ چې بېله غونډه وکړي. په بله کوټه کې کابو یو ساعت خبرې وشوې او لومړې شرط دا وړاندې شو چې زموږ بنديان راخوشې کړي که چېرې يې زموږ بنديان راخوشې کړل بيا به نورو خبرو ته هم سر کېښېږو.

شوراد هم هیله لرله چې ټوله جرګه به کابل ته نه ځي څینې به يې له قوم سره پاتې کېږي خو جرګې غړي وېرېدل چې کښې مجاهدين يې د برمته کولو خيال لري د همدې وېرې له امله ټولو غړو ته د تلو اجازه ورکړه شوه.

جرګه کابل ته ورسېده د کورنيو چارو په وزارت کې د پوليسو قومندان علي شاه پيمان چې جرګه هم د ده د ابتکار له مخې جوړه شوې وه د هغوی هرکلی وکړ. هغه په تعجب کې ؤ چې د جرګې غړي روغ جوړ د ده مخې ته ناست دي او يوه ته هم کوم زيان ندی رسېدلی. ده ډېره تلوسه لرله چې د جرګې له جريان څخه خبر شي همدا ؤ چې اسماعيل خان مايار د جرګې په نمايندګۍ د جرګې د فعاليت جريان په مفصله توګه وړاندې کړ چې علي شاه پيمان يې مهم ټکي ياد داشت کړل اسمعيل خان ډېر دلايل لرل چې قوم ملامته ندی بلکې له دې حالت سره ولسوالانو او د خلقي حکومت نورو مامورينو د خلقي ګوند غړيو او د انقلاب د دفاع د کميټو غړيو مخامخ کړيدی.

علي شاه پيمان وويل: ماغوښتل جرګه له امين صاحب سره وګوري خو داسې ښکاري چې امين صاحب له وردګو خپه دی....

مايار په احساساتي بڼه د پيمان خبرې ورپرې کړې او په ماته ګوډه پښتو يې وويل:

... فرق نه کوي امين خپه کېږي کې تره کی، کې د مرڅه قوم مهم دی وطن مهم دی موږ غواړو خدای پدې قوم ورحم وکړي کې حکومت مهرباني

وکړي...

پيمان موسکی شو خپلې خبرې يې ترميم کړې ويې ويل وبخښئ ما لکه چې خپل مطلب سم ونشو ويلی امين صاحب له وردګو نه خپه ندی وردګ ډېر ورباندې ګران دي نازورباندې لري.

بيا يې وويل رښتيا چې قوم ملامت ندی ماته دوه ژړل شوی ولسوال ورو نه راغلل او راته يې وويل: چې زموږ ورور وردګو شهيد کړيدی. خو ما ورته وويل شهيد نه بلکې مردار شويدی. پيمان وويل ما ځکه خپل ولسوال مردار شوی وګاڼه چې هغه د وردګو په پښتو او غيرت باندې ملندی وهلی دی زه هم پښتون يم که چېرې زما په ولس کې داکار شوی وای او زما خلک په زور په موټرونکې د جګړې له پاره استول شوي وای ما به هم د وردګو په څېر اقدام کاوه.

پيمان د خپلو مخصوصو اکتونو په ملتيا کله د نرمۍ او د پستې غاړې او کله بيا ګواښونکې او شخصي خبرې کولې پدې کې د ټيلفون زنګ راغی د هغه له خبرو داسې څرګنده شوه چې مقابل لوری يې د مرکزي قواوو قومانداني ده چې قوماندان يې د وردګو د ټنګي اوسېدونکی محمد دوست دی.

پيمان په ټيلفون کې په نسبتاً جدي بڼه مقابل لوري ته وويل: نه نه، ګوره د سولې جرګه دا ده زما سره ناسته ده، دوی له قوم سره مفاهمه کړې د سولې اميد نور هم زيات شوی تا سې عمليات مه کوئ د وردګو مسئله ماته پرېږدئ زه د وردګو ضامن يم وردګ ښه خلک دي.

دا معلومه نشوه چې د پيمان دا ټيلفوني مرکه مصنوعي وه که حقيقي.

پيمان بيا ورو ځي اواوږې يو ځای وغوځولې غاړه يې تازه کړه چپه ستر ګه يې لږ چوغه کړه د خولې ښی وښکی يې يوې خوا ته کوږ کړ ويې ويل د هغه اعتماد له مخې چې زه يې د وردګو د هيوادپالنې پر روحيه لرم که چېرې

غونډي حق د جرګې غړو ته هم حاصل وُ چې بېله غونډه وکړي. په بله - کوټه کې کابو يو ساعت خبرې وشوې او لومړې شرط دا وړاندې شو چې زموږ بنديان راخوشې کړي که چېرې يې زموږ بنديان راخوشې کړل بيا به نورو خبرو ته هم سره کېنو.

شوراد اهم هيله لرله چې بېرته جرګه به کابل ته نه ځي ځينې به يې له قوم سره پاتې کېږي خو جرګې غړي وېرېدل چې کنې مجاهدين يې د برمته کولو خيال لري د همدې ويرې له امله ټولو غړو ته د تلو اجازه ورکړې شوه.

جرګه کابل ته ورسېده د کورنيو چارو په وزارت کې د پوليسو قوماندان علي شاه پيمان چې جرګه هم د ده د ابتکار له مخې جوړه شوې وه د هغوی هر کلی وکړ. هغه په تعجب کې وُ چې د جرګې غړي روغ جوړ د ده مخې ته ناست دي او يو ه ته هم کوم زيان ندی رسېدلی. ده ټول تلوسه لرله چې د جرګې له جريان څخه خبر شي همدا وُ چې اسماعيل خان ما يار د جرګې په نماينده‌ګۍ د جرګې د فعاليت جريان په مفصله توګه وړاندې کړ چې علي شاه پيمان يې مهم ټکي ياد داشت کړل. اسمعيل خان دېر دلايل لرل چې قوم ملامته ندی بلکې لدې حالت سره ولسوالۍ او د خلقي حکومت نورو مامورينو د خلقي ګوند غړيو او د انقلاب د دفاع د کمېټو غړيو ناخامخ کړيدی.

علي شاه پيمان وويل: ما غوښتل جرګه له امين صاحب سره وګوري خو داسې ښکاري چې امين صاحب له وردګو خپه دی....

ما يار په احساساتي بڼه د پيمان خبرې ورپرې کړې او په ماته کوره پښتو يې وويل:

... فرق نه کوي امين خپه کېږي کې تړه کی، کې د هر څه قوم مهم دی وطن مهم دی موږ غواړو خدای پدې قوم ورحمېږي کې حکومت مهرباني

وکړي...

پيمان موسکی شو خپلې خبرې يې ترميم کړې ويې ويل وبخښئ ما لکه چې خپل مطلب سم ونشو ويلی امين صاحب له وردګو نه خپه ندی وردګ ډېر ورباندې ګران دی ناز ورباندې لري.

بيا يې وويل ربښتيا چې قوم ملامت ندی ماته دوه ټل شوی ولسوال وروږه راغلل او راته يې وويل: چې زموږ ورور وردګو شهيد کړيدی. خو ما ورته وويل شهيد نه بلکې مردار شويدی. پيمان وويل ما ځکه خپل ولسوال مردار شوی وګاڼه چې هغه د وردګو پر پښتو او غيرت باندې ملنډې وهلې دي زه هم پښتون يم که چېرې زما په ولس کې داکار شوی وای او زما خلک په زور په موټرونو کې د جګړې له پاره استول شوی وای ما به هم د وردګو په څېر اقدام کاوه.

پيمان د خپلو مخصوصو اکتونو په ملتيا کله د نرمۍ او د پستې غاړې او کله بيا ګواښونکې او شخصي خبرې کولې پدې کې د تيلفون زنګ راغی د هغه له خبرو داسې څرګنده شوه چې مقابل لوری يې د مرکزي قواوو قوماندانې ده چې قوماندان يې د وردګو د تنګي اوسېدونکی محمد دوست دی.

پيمان په تيلفون کې په نسبتاً جدي بڼه مقابل لوري ته وويل نه نه، کوږه د سولې جرګه دا ده زما سره ناسته ده، دوی له قوم سره مفاهمه کړې د سولې اميد نورهم زيات شوی تاسې عمليات مه کوئ د وردګو مسئله ماته پرېږدئ زه د وردګو ضامن يم وردګ ښه خلک دي.

دا معلومه نشوه چې د پيمان دا تيلفوني مرکه مصنوعي وه که حقيقي.

پيمان بيا وروځی او اوږې يې ځای وغورځولې غاړه يې تازه کړه چې ستړکه يې لږ چوغه کړه د خولې ښې وښکی يې بوې خواته کوږ کړ ويې ويل د هغه اعتماد له مخې چې زه يې د وردګو د هېوادپالنې پر روحيه لرم که چېرې

ږما په اختیار کې وای ما به وردکو ته ویلي وای چې ځانته جلا جمهوریت جوړ کړي خوزما له واکه وتلی خبره ده خو هغه څه چې زما له واکه پوره دی زه وردکو ته د هغې لوز ورکوم چې د بندیانو په خوشې کولو کې به ورسره مرسته وکړم کوم بندیان چې له ما سره دی د هغوی په باب خو هیڅ خبره نشته .

خو له وردکو نه ږما غوښتنه داده چې خپل ښوونځي دې پرانیزي خپل سرکونه دې جوړکړي ولسوالي دې پخپله فعاله کړي هرڅوک چې د دوی خوښ وي هغه دې ولسوال وټاکي او ولسوال به د قوم مشرانو لکه والي اسمعیل خان او ابکل ته مسئوولیت ولري - ترڅو چې پرحکومت د وردکو اعتماد نه وي راغلی ترهغو دې خپل اخیستل شوي ټوپک حکومت ته نه تحویلوي او غوښتنه یې وکړه چې جرګه یو ځل بیا قوم ته ورشي . او دی به ترهغې د وردګو د بندیانو لستونه او نور کار او بار برابر کړي .

پدې ډول جرګه بیا وردکو ته لاړه . خو دا ځل جرګې هیڅ کومه نوی خبره له ځان سره نه وه وړې مجاهدینو یو ځل بیا هغوی ته خپله پخوانی خبره تکرار کړه چې لومړی دې ږمونږ بندیان خوشې کړي شی بیا به مونږ خپلې نورې غوښتنې وړاندې کړو .

جرګه چې له وردکو بېرته ستنه شوه بیا یې طبق معمول علي شاه پیمان له تول جریان څخه خبر کړ هغه ظاهراً د لستونو د برابرولو خبره بیا تکرار کړه پدې ډول چې پیمان به د کورنیو چارو د وزارت لستونه برابروي او علي جان به کوښښ کوي چې د اکسا د دوارو نظامي او ملکي برخو څخه د بندي شویو وردکو لستونه برابر کړي .

جرګې مجاهدینو ته د جریانا تو په اړه یو لیک واستاوه او له دوی څخه یې غوښتنه وکړه چې دوی هم د بندیانو لست برابر او جرګې ته یې واستوي . د دوی د لیک په ځواب کې مجاهدینو دا ډول ځوابیه لیک ور واستاوه .

د سولې د جرګې محترمو غړو !

له یوې خوا ستاسې ترنظر لاندې د سولې خبرې روانې دي او له بلې خوا د کابل او د کرزن هیواد په بېلو بېلو ځایونو کې د وردکو ګرفتارۍ روانې دي دغه کار مونږ ته ښیي چې حکومت د چل او د سیسې فکر لري .

تاسې ته معلومه ده چې د وردکو زیاتره خلک د ماموریت - منصبدار ښوونکي - کارګر - سوداګر او نور په بېلو بېلو برخو کې ژوند کوي او له بلې خوا د وردکو خلکو په بیو پراخه سیمه کې استوګنه لري چې هغوی ته په او سنیو شرایطو کې زمونږ لاسونه نشي رسېدی نو د ټولو وردکو د بندیانو لست جوړول زمونږ له پاره امکان نه لري خبره دا ده - که چېرې حکومت په ریښتیا سره پخپله اعلامیه کې صادق وي او ښه نیت ولري نو بیا به زمونږ شرایط چې د بندیانو - خوشې کول او په پیشنهاد شوي چوکاټ کې د خبرو اترو له جریان څخه عبارت دی سخت کارندی - د وردکو د بندیانو شمېر حکومت ته پوره څرګند دی نو حاجت نشته چې خبرې اوږدې شي او تاسې هم تکلیف او تنګ کړئ مونږ بالڅه نه غواړو یوازې دومره چې حکومت پخپله وعده وفا وکړي .

د چک د سپین زیړو له خوا

۱۴ / ۶ / ۱۳۵۸

لدې سره د جرګې غړو د ده بوریو په جومات کې خپله غونډه راوبلله او څه نوي کسان هم په غونډه کې برخه واخیسته .

مایار د غونډې غړو ته ټول جریان تکرار کړ . داوخې د موسی خېلو او سپېدونکي دا کسا غړی عمر وردک چې د پرشیک زلمی او د نوی مومن ثلث پټلون یې اغوستی او ښیتلي طلایي وښیتانو یې د یوې پېغلې له -

(c) ketabton.com: The Digital Library

(c) ketabton.com: The Digital Library

زما په اختیارکې وای ما به ورډکو ته ویلي وای چې ځانته جلا جمهوریت جوړ کړي خوزماله واکه وتلې خبره ده خو هغه څه چې زماله واکه پوره دی زه وردکو ته دهغې لوز ورکوم چې دبند یانو په خوشې کولوکې به ورسره مرسته وکړم کوم بندیان چې له ماسره دی دهغوی په باب خوهیڅ خبره نشته.

خوله وردکو نه زما غوښتنه داده چې خپل سپینږیرې دې پرانیزي دې خپل سرکونه دې جوړکړي ولسوالي دې پخپله فعاله کړي هرڅوک چې د دوی خوښ وي هغه دې ولسوال وټاکي او ولسوال به د قوم مشرانو لکه والي اسمعیل خان او ابکل ته مسئولیت ولري - ترڅو چې پرحکومت دوردکو اعتماد نه وي راغلی ترهغو دې خپل اخیستل شوي ټوپک حکومت ته نه تحویلوي اوغوښتنه یې وکړه چې جرګه یوځل بیا قوم ته ورشي. اودی به ترهغې دوردګو دبندیانو لستونه او نورکار او بار برابرکړي.

پدې دول جرګه بیا وردکو ته لاړه - خوداځل جرګې هیڅ کومه نوې خبره له ځان سره نه وه وړې مجاهدینو یوځل بیا هغوی ته خپله پخوانی خبره تکرارکړه چې لومړی دې زموږ بندیان خوشې کړی شي بیا به موږ خپلې نورې غوښتنې وړاندې کړو.

جرګه چې له وردکو بیرته ستنه شوه بیایې طبق معمول علي شاه پیمان له تول جریان څخه خبرکړ هغه ظاهراً دلستونو د برابرولو خبره بیا تکرار کړه پدې دول چې پیمان به د کورنیو چارو د وزارت لستونه برابروي او علي خان به کوښښ کوي چې د اکسا د دوارو نظامي او ملکي برخو څخه د بندي شویو وردکو لستونه برابرکړي.

جرګې مجاهدینو ته د جریانا تو په اړه یو لیک واستاوه اوله دوی څخه یې غوښتي وه چې دوی هم د بندیانو لست برابر او جرګې ته یې واستوي. ددوی دلیک په رسید وجاهدینو د ادول ځوابیه لیک ورواستاوه.

د سولې د جرګې محترمو غړو !

له یوې خوا ستاسې ترنظرلاندې د سولې خبرې روانې دي اوله بلې خوا د کابل او دګران هیواد په بیلو بیلو ځایونو کې د وردګو ګرفتارۍ روانې دي دغه کارموږ ته ویښوده چې حکومت دچل او دسیسې فکر لري.

تاسې ته معلومه ده چې د وردکو زیاتره خلک د مامور- منصبدار ښوونکي - کارګر - سوداګر او نورو په بڼه د هیواد په بیلو بیلو برخو کې ژوند کوي اوله بلې خوا د وردکو خلکو په بیو پراخه سیمه کې استوګنه لري چې هغوی ته په اوسنیو شرایطو کې زموږ لاسونه نشي رسیدی نو د ټولو وردکو دبندیانو دلست جوړول زموږ له پاره امکان نه لري او تلې خبره ده - که چیرې حکومت په ریښتیا سره پخپله اعلامیه کې صادق وي او ښه نیت ولري نوبیا به زموږ شرایط چې د بندیانو - خوشې کول او په پیشنهاد شوی چوکاټ کې د خبرو اترو له جریان څخه عبارت دی سخت کاروندی - د وردکو د بندیانو شمیر حکومت ته پوره څرګند دی نو حاجت نشته چې خبرې اوږدې شي او تاسې هم تګ او راتګ وکړئ موږ بل څه نه غواړو یوازې دومره چې حکومت پخپله وعده وفا وکړي.

د چک د سپین بیرو له خوا

۱۴ / ۶ / ۱۳۵۸

لدې سره د جرګې غړو د ده بوریو په جومات کې خپله غونډه راوبلله او څه نوي وکسانو هم په غونډه کې برخه واخیسته.

ما یار د غونډې غړو ته ټول جریان تکرارکړ. داوخې دموسی خیلو او سپید ونکی داکسا غړی عمر وردګ چې د پرشیک زلمي ؤ او د نوی موړ مثلث پتلون یې اغوستی ؤ او بیتلي طلایي وښتانو یې دیوې پیغلې له -

وپښتانو سره سيالي کوله او پدې سيالۍ کې يو څه وړاندې هم و د روشنفکرانو (۱) په نمايندګۍ پداسې حال کې چې ژاولې يې په خوله کې وې داکسا په زور او طاقت خبرې وکړې او ورد ک يې سخت محکوم کړل ده له خپلو سترګو نه د سردنمو و پښتانو دليري کولوله يوه جانانه حرکت سره دوږخوا او سترګو په بېلوبېلو اشارو ويل: وردګوله بشريت سره خيانت کړيدی د ېرسترجنايتکاران دی چې دافغانستان پوزه يې پرې کړې ده - خارجي اتباع يې وژلي - جنايت وردګو کړې خو تور او تومت يې په خلقي دولت ورتپل شويدی .

ده بيا د ناز، کرشمو او وجديت په کډه اندازکې زياته کړه: داخبره دروغ ده چې د وردګو بنديان به خوشې کړېږي - جنايتکاران څوک نه خوشې کوي وردګو داسې جنايتونه کړيدی چې که حکومت د خپلو نازولو سترګو ته ونه ګوري دوردګو ټوله سيمه به په بل مخ واړوي - همدغه خونازولي دی چې پرحکومت ګران دي اود هغوی په خاطر وردګو ته صبرکوي خو دا حوصله دېردوام نشي کولای .

ماېار د عمرخبرې تر هغه ځايه چې وردګ يې جنايتکاران بلل رد کړې او بو ځل بيا يې دقوم دلايل بيان کړل چې دغه ټول حالت به قوم تيل شويدی او هغه مجبور شوی چې وسلې ته لاس کړي .

بيا يې شاه محمود او نعيم ته چې له پيمان سره ليدنه اوکتنه د دوی په وسيله برابره شوه مخ ورواړاوه وې ويل: دعمرجان په خبرو کې ځينې داسې ټکي راپيدا شول چې اصلاً د جرګې د دوام ضرورت له منځه وړي هيله ده پيمان صاحب نورمونږ معاف کړي. شاه محمود او نعيم د عمرخبرې رد کړې اود پيمان په اړه يې وويل چې وردګو ته د ده نيت سنه دی هغه غواړي چې داسې يوه روغه وشي چې د دواړو خوا وحيثيت پکې خوندي شي

خو عمر بياله سترګو نه د سر د وپښتانو دليري کولو په يوه اتومات حرکت سره په خبرو کې مداخله وکړه وې ويل: سوله امکان نلري ځکه چې د جرګې غړي او مشران د زړه له اخلاصه پدې کار کې برخه نه اخلي په جرګه کې داسې کسان شته چې يو ورور يې دلته په جرګه کې ناست دی او بل ورور يې د اشرارو (مجاهدينو) قوماندان دی. ده د مثال په توګه وويل: حاجي خداېدادخان دلته دی او ورور يې مدير غمی په جغتو کې د اشرارو (مجاهدينو) مشرتوب کوي .

هدارنګه زمونږ د اونخي يو دګروال دلته ناست دی چې سيد حکيم نوميږي زه يې سنه پېژنم لاس يې داشارې په توګه هغه ته ونيو او پدې جرګه کې غريتوب لري مګر ورور يې په اونخي کې زمونږ پرضد په جګړه کې بوخت دی.

جرګې بيا له پيمان سره وليدل خو پيمان داځل هغه پخوانی پيمان نه ؤ، په غوسه ناک د د غږ يې جرګې ته وويل: تاسې له جرګې نه ښځې دچين اوشوروي ترمنځ د کشالو غوندې يوه مسأله جوړه کړې ده تاسې اصلاً دا مسأله نه حل کوئ اولا يې غځوئ او ددې له پاره چې دوردګو په باب خپل سنه نيت ثابت کاندي او وښيي چې پدې مساله کې څومره ترفشار لاندې دی خپل ياور يې راوغوښت او هغه ته يې سوګند وکړ چې څوشېبې د مخه د مرکزي قواوو قوماندان محمد دوست په تيلفون کې څه وويل ؛ ياور په خدای سوګند ياد کړ چې د مرکزي قواوو قوماندان وويل: چې چون نور وردګو ته حوصله نشو کولی د عمليا تو پلان تر لاس لاندې لرو.

پيمان د دغه شهادت له اوريدو وروسته وويل: چې د سولې په

وپښتانو سره سيالي کوله او پدې سيالي کې يو څه وړاندې هم و. د
روښنفکرانو (۱) په نمايندګۍ پداسې حال کې چې ژاولې يې په خوله کې
وې داکسا په زور او طاقت خبرې وکړې او وردګ يې سخت محکوم کړل
ده له خپلو سترګو نه د سردنرمو وپښتانو دليرۍ کولوله يوه جانانه حرکت
سره دوړځو او سترګو په بېلوبېلو اشارو ويل: وردګوله بشريت سره
خيانت کړېدی د پرستر جنايتکاران دی چې د افغانستان پوزه يې پرې کړې
ده- خارجي اتباع يې وژلي- جنايت وردګو کړې خو تور او تومت يې په
خلقي دولت ورتپل شويدی.

ده بيا د ناز، کرشمو او جديت په کډه اندازکې زياته کړه: داخبره دروغ
ده چې د وردګو بنديان به خوشې کېږي- جنايتکاران څوک نه خوشې کوي
وردګو داسې جنايتونه کړېدی چې که حکومت د خپلو نازولو سترګو ته
ونه ګوري د وردګو ټوله سيمه به په بل مخ واړوي- همدغه غونازولي دي چې
پر حکومت ګران دي او د هغوی په خاطر وردګو ته صبر کوي خو دا
حوصله د پېردوام نشي کولای.

مايار دعمرخبرې تر هغه ځايه چې وردګ يې جنايتکاران
بلل رد کړې او بو ځل بيا يې د قوم دلايل بيان کړل چې دغه ټول حالت به
قوم تپل شويدی او هغه مجبور شوی چې وسلې ته لاس کړي.
بيا يې شاه محمود او نعيم ته چې له پيمان سره ليدنه او کتنه د دوی
په وسيله برابر بده مخ ورواړاوه وې ويل: دعمرجان په خبرو کې ځينې
داسې ټکې راپيدا شول چې اصلاً د جرګې د دوام ضرورت له منځه وړي
هيله ده پيمان صاحب نو رمونږ معاف کړي. شاه محمود او نعيم د عمرخبرې
رد کړې او د پيمان په اړه يې وويل چې وردګو ته د ده نيت سنه دی هغه
غواړي چې داسې يوه روغه وشي چې د دواړو خواو حيثيت پکې خوندي شي

خو عمربياله سترګو نه د سر د وپښتانو دليرۍ کولو په يوه اتومات حرکت سره
په خبرو کې مداخله وکړه وې ويل: سوله امکان نلري ځکه
چې د جرګې غړي او مشران د زړه له اخلاصه پدې کار
کې برخه نه اخلي په جرګه کې داسې کسان شته چې يو وروړ
يې دلته په جرګه کې ناست دی او بل ورور يې د اشرارو
(مجاهدينو) قوماندان دی. ده د مثال په توګه وويل: حاجي
خدايدادخان دلته دی او ورور يې مدير غمي په جغتو کې
د اشرارو (مجاهدينو) مشرتوب کوي.
هدارنګه زمونږ د اونځي يو ډګروال دلته ناست دی چې
سيد حکيم نوميږي نه يې سنه پېژنم لاس يې داشارې په توګه
هغه ته ونيو او پدې جرګه کې غړيتوب لري مګر وروړ يې په اونځي
کې زمونږ پرضد په جګړه کې بوخت دی.
جرګې بيا له پيمان سره وليدل خو پيمان داځل هغه پخوانی پيمان نه
ؤ، په غوسه ناک د د غږ يې جرګې ته وويل: تاسې له جرګې نه بهځې
د چين او شوروي ترمنځ د کشالو غونډې يوه مساله جوړه کړې ده تاسې
اصلاً دا مساله نه حل کوئ اولا يې غوړېږوئ او ددې له پاره چې دوردګو
په باب خپل سنه نيت ثابت کاندې او وښيي چې پدې مساله کې څومره
ترفشار لاندې دی خپل ياور يې راوغوښت او هغه ته يې سوګند ورکړ
چې څوشېبې د مخه د مرکزي قواوو قوماندان محمد دوست په ټيلفون کې
څه وويل؛ ياور په خدای سوګند ياد کړ چې د مرکزي قواوو قوماندان وويل:
چې چورن نور وردګو ته حوصله نشو کولی د عمليا تو پلان تر لاس لاندې
لرو.
پيمان د دغه شهادت له اوريدو وروسته وويل: چې د سولې په

(c) ketabton.com: The Digital Library

(c) ketabton.com: The Digital Library

جریان کې ورډکو خپلې پښې لا اوږدې کړې - په میدان، نرخ کې یې بې امنیتي لا زیاتې کړې دي حتی په پنجشیر کې هم د اشرارو - (مجاهدینو) ځینې ډلې د وردکو په کډون تخریبکاري کوي.

ده له چا سره په ټیلفون کې له یوې لنډې مرکې وروسته زیاته کړه موږ دقیق اطلاعات تر لاسه کړیدي.

د جرګې غړو هغه ته ګیله وکړه چې د جرګې په جریان کې د جرګې دوه تنه غړي مستوفي سلطان محمد او عبدالقدیر حکومت نیولي دا کار د جرګې له اصولو سره د بنمنی معنا نلري؟

پیمان وویل: د عبدالقدیر جرم ډېر سخت دی خو دهغه بل په برخه کې به دادی ستاسې په مخ کې پوښتنه وکړم. ټیلفون یې را واخیست او ویې ویل، که چېرې د صوفي سلطان محمد...

د جرګې غړو یې خبره ورپرې کړه چې صوفي نه بلکې مستوفي سلطان محمد...

ده خپلو ټیلفوني خبرو ته دوام ورکړ، که چېرې تاسو یې ورځو کې د مستوفي سلطان محمد په نامه کوم وردګ نیولی وي موضوع ژر ماته راولیږئ وروسته څرګنده شوه چې هغه نه وو نیول شوی.

د هېواد پیاوړی لیکوال عبدالجلیل وجدي چې پخپله د دغه جرګې غړی و، په دې اړه داسې لیکي:

«... له بلې خوا جرګې زما په غیاب کې یوه بله غونډه کړې وه د دې غونډې په نتیجه کې داسې فیصله شوې وه چې دا جرګه محدوده ده باید د جرګې غړي زیات شي او هغه باید په بېلو بېلو ګروپونو ووېشل شي او د وردګو نورو برخو لکه جغتو، اونخي، شنیز او شیخ آباد ته واستول شي. پدې موده کې عبدالقدیر چې د جرګې یو غړی و بندي شوی و او په جرګه کې زما غیاب نورو غړو

هم داسې اشتباه پیدا کړې وه.

مستوفي سلطان محمد د شپې په ۸ بجې خپل ورور رحیم زما د حال احوال اخیستلو له پاره رالیږلی و او ماته یې وویل: چې د جرګې یو غړی عبدالقدیر یې بندي کړی ته او مستوفي دواړه په خطر کې یاست. ده وویل چې سبا به جرګه بیا په نهو بجو د ده بورې په جامع جومات کې راغونډېږي خو مستوفي نظریه داده چې د نهو بجو نه دمخه د اوو بجو په شاوخوا کې له تا سره د میرویس میدان په یوه برخه کې وګورې که چېرې حالات خراب وي نو سره به وپوهېږو او د فرصت نه په استفادې سره به خپلې پښې وباسو!

سهار د اوو بجو نه دمخه زه میرویس میدان ته ورسېدم په ختو اختنا قي شرایطو کې د ساعتونو دانتظار لګول هڅو کسانو ته معلومېدای شي چې د یوه چپې نظامي حکومت ترتیخ لاندې ژوند کوي له اوو بجو تر اته نیمو بجو پورې ما د لته انتظار وویست پدې د ومره موده کې د ېرو کسانو زه پوره او کتنه وکړم دوی زیاتره د حکومت جاسوسان و. او یا هغه کسان وو چې زه د یو خطرناک جاسوس په بڼه ورته ښکارېدم د انتظار شیبې یوه په بله پسې سختېدلې او خطرناکې کېدلې، د مستوفي سلطان محمد پته ونه لګېده زړه ته مې ورسېده چې دغه سړی یې نیولی دی خو وروسته معلومه شوه چې هغه یې نه و نیولی او بالاخره دغه معما باندې څوک پوه نشول.»

د جرګې د غړو له خوا د یو لړ مباحثو وروسته داسې فیصله وشوه چې جرګه دې بېلو بېلو سیمو ته په بېلو بېلو ګروپونو کې لاړه شي چې ته هېڅ هم زړه نه شو ښه ګڼلی ځکه دا حل چې ته تلل د جرګې د غړو په نزد له سره د تېرېدلو معنی ورکوله ځکه دوی له ځان سره بېله خپلې ناکامی څخه د ورلو هېڅ نه لرل حکومت لکه چې پخپله طرحه او پلان کې خپله ناکامي

(c) ketabton.com: The Digital Library

جریان کې ورډګو خپلې پښې لا اوږدې کړې. په میدان، نرخ کې یې بې امنیتي لا زیاتې کړې دی حتی په پنجشیر کې هم د اشرارو – (مجاهدینو) ځینې ډلې د وردګو په کډون تخریبکاري کوي.

ده له چا سره په تیلفون کې له یوې لنډې مرکې وروسته زیاته کړه موږ دقیق اطلاعات ترلاسه کړیدي.

د جرګې غړو هغه ته ګیله وکړه چې د جرګې په جریان کې د جرګې دوه تنه غړي مستوفي سلطان محمد او عبدالقدیر حکومت نیولي دا کار د جرګې له اصولو سره د بې‌معنی معنا نلري؟

پیان وویل: د عبدالقدیر جرم ډېر سخت دی خو دهغه بل په برخه کې به دادی ستاسې په مخ کې پوښتنه وکړم. تیلفون یې راواخیست او ویې ویل، که چېرې د صوفي سلطان محمد...

د جرګې غړو یې خبره وررېبې کړه چې صوفي نه بلکې مستوفي سلطان محمد...

ده خپلو تیلفوني خبروته دوام ورکړ، که چېرې تاسو یې ورځو کې د مستوفي سلطان محمد په نامه کوم ورډګ نیولی وي موضوع ژر ماته راولېږئ وروسته څرګنده شوه چې هغه نه وو نیول شوی.

د هېواد پیاوړی لیکوال عبدالجلیل وجدي چې پخپله د دغه جرګې غړی و، پدې اړه داسې لیکي:

«... له بلې خوا جرګې زما په غیاب کې یوه بله غونډه کړې وه د دې غونډې په نتیجه کې داسې فیصله شوې وه چې دا جرګه محدوده ده باید د جرګې غړي زیات شي او هغه باید په بېلو بېلو کروپونو ووېشل شي او د وردګو نورو برخو لکه جغتو، اونغي، شنیز او شیخ آباد ته واستول شي. پدې موده کې عبدالقدیر چې د جرګې یو غړی و بندي شوی و او په جرګه کې زما غیاب نورو غړو

هم داسې اشتباه پیدا کړې وه.

مستوفي سلطان محمد د شپې په ۸ بجې خپل ورور رحیم زما د حال احوال اخیستلو له پاره رالېږلی و او ماته یې وویل: چې د جرګې یو غړی عبدالقدیر یې بندي کړی ته او مستوفي دواړه په خطر کې یاست. ده وویل چې سبا به جرګه بیا په نهو بجو د ده بورۍ په جامع جومات کې راغونډېږي خو مستوفي نظریه داده چې د نهو بجو نه دمخه د اوو بجو په شاوخوا کې له تاسره د میرویس میدان په یوه برخه کې وګورې که چېرې حالات خراب وي نو سره به و پوهېږئ او د فرصت نه په استفادې سره به خپلې پښې وباسئ!

سهار د اوو بجو نه د مخه زه میرویس میدان ته ورسېدم په سختو اختناقي شرایطو کې د ساعتونو د انتظار لګول هغو کسانو ته معلومېدای شي چې د یوه چپې نظامي حکومت ترتېغ لاندې ژوند کوي. له اوو بجو تر اته نیمو بجو پورې ما دلته انتظار وویست پدې دومره موده کې ډېر کسانو زه پورته او کښته و کتلم دوی زیاتره د حکومت جاسوسان و. او یا هغه کسان وو چې زه دیو خطرناک جاسوس په بڼه ورته ښکارېدم د انتظار شیبې یوه په بله پسې سختېدلې او خطرناکې کېدلې، د مستوفي سلطان محمد پته ونه لګېده زړه ته مې ورسېده چې دغه سړی یې نیولی دی خو وروسته معلومه شوه چې هغه یې نه و نیولی او بالاخره د غه معما باندې څوک پوه نشول.»

د جرګې د غړو له خوا دیولړ مباحثو وروسته داسې فیصله وشوه چې جرګه دې بېلو بېلو سیمو ته په بېلو بېلو کروپونو کې لاړه شي چک ته هېڅ هم زړه نه شو نېنګولی ځکه دا حل چک ته تلل د جرګې د غړو په نزد له سړي د تېرېدلو معنی ورکوله ځکه دوی له ځان سره بېله خپلې ناکامۍ څخه د ورلو هېڅ نه لرل حکومت لکه چې پخپله طرحه او پلان کې خپله ناکامي

(c) ketabton.com: The Digital Library

لیدلي وي نوځکه یې د جرګې له غړو سره وضعه سره شوه.

چک ته د جرګې په رسېدو او له مجاهدینو سره د لومړنۍ ورځې د ملاقات په ورځ له یو لړ خبرو او بحثونو وروسته مجاهدینو خپله فیصله سبا ته پرېښوده خو سبا خبر راغی چې سیمې ته یوه لویه قوا راتلونکې ده.

د شورا رئیس د جرګې غړو ته خبر ورکړ چې حکومت د الاسنګ نه چې د چک ولسوالۍ په ختیځ کې پروت دی حمله شروع کړېده - موږ د زما نخېلو کلي ستاسې له پاره انتخاب کړېدی موږ پخپله یو نامعلوم ځای ته روانېږو نور نو ستاسې خوښه چې له موږ سره په قوم کې پاتې کېږئ او که نه.

د جرګې په غړو د مرګ وېرې پرده غوړولې وه ډېر وارخطا وو. له دوی سره داوېره وه چې مجاهدین به دا فکر وکړي چې جرګه یوازې د دوی د اغفال له پاره په کار اچول شوې وه او مجاهدین به حتماً له دوی څخه غچ اخلي. او دوی به په دغه جرم محاکمه کوي چې دوی مجاهدین د جرګې په نامه په اغفال کې ساتلي وو خو داسې و نه شوه د دوی د وېرې او توقع خلاف د اسلامي انقلابي شورا رئیس عبدالکبیر په بشاشه څېره لکه چې د دوی دغه وېره یې درک کړې وي د لطف او متانت نه په ډک آواز له دوی نه پوښتنه وکړه وې ویل: زموږ خو همدا حال دی چې تاسې خپه شوی نه واست نورو مشرانو هم دا ډول د مهربانۍ او داډ خبرې ورته وکړې.

مجاهدینو دغه شپه د جرګې له غړو سره تېره کړه او دوی یې په ښو ښو خبرو چې د مذهبي احساساتو، ملي دردونو او نورو په نړه پورې مفاهیمو څخه ډکې وې خوشاله ساتل او د هغوی د وېرې او اندېښنې د له منځه وړلو له پاره یې له هغوی سره له مطایبو ډکې خبرې وکړې او په سبا یې هغوی ته وویل: موږ ته ثابته شوه چې تاسې هیڅکله هم د حکومت نشئ کېدی (په رېښتیا هم چې جرګه د حکومت نه شوه د جرګې

غړي وار په وار له مجاهدینو سره یو ځای شول ښاغلی عبدالجلیل وجدي همغلته له مجاهدینو سره پاتې شو، اسمعیل خان ما یار هم وروسته د هجرت لاره ونیوله. خدایداد خان او ډېرو نورو هم هجرت وکړ او یا له مجاهدینو سره یو ځای شول. او اوس یې کړ شمېر د مجاهدینو په لیکو کې ځای لري،)

ستاسې او ستاسې د جرګې قدر یوازې موږ ته معلوم دی موږ جهاد هم کوو او سیاست هم. تاسې حکومت موږ ته تش لاس راولېږلې که څه هم موږ ترې د خیر توقع نلرو خو تاسې چې زموږ مشران یاست خالي لاس مو نه لېږو موږ د پولیسو د قوماندان علي شاه پیمان په بنوم یو لیک لیکلی چې تاسې ته یې درکوو ښایي دومره مهم څه نه وي خو موږ ته هغوی یوازې دومره اهمیت لري چې د هغه په وړلو تاسې تش لاس لاړ نشئ.

د جرګې د تګ پر وخت ځینو مجاهدینو غوښتل چې له جرګې خپل غچ واخلي ځکه د حکومت حملې دوی ډېر پارولي وو خو مشرانو یې پرېښودل هغوی دا جرګه د حکومت یو خطرناک کوښښ او توطیه ګڼله او دلایل یې هم وړاندې کول چې د دغه جریان د جرګې په پیل او پای کې ډېر جدي بڼه درلوده.

د جرګې له خوا پیمان ته د ولس سرپېټی لیک وړاندې کړی شو د لیک له لوستلو سره د پولیسو عمومي قوماندان داسې تاو راتاو شو چې تا به ویل غومبسو وچیچه او په عصباني حالت کې یې د کاغذ په لیکونکي لفظي حملې وکړې او د دې له پاره چې د جرګې غړي د کاغذ لیکونکي په سار سلوک قضاوت کولو ته رابولي هغه یې جرګې ته ولوست.

لیک داسې و:

د سترګو تورو علي شاه جان پیمان!

موږ قصداً ستاسې له پاره ستاسو رسمي القاب په کار وانه چول او د پښتني میني لقب مو درته غوره کړ. دا ځکه چې تاسې موږ ته د قومي جرګې

لیدلي وي نوځکه یې د جرګې له غړو سره وضعه سره شوه.

چک ته د جرګې په رسېدو او له مجاهدینو سره د لومړنۍ روغې د ملاقات په ورځ له یولړ خبرو او بحثونو وروسته مجاهدینو خپله فیصله سبا ته پرېښوده خوسبا خبر راغی چې سیمې ته یو لویه قوا راتلونکې ده.

د شورا رئیس د جرګې غړو ته خبر ورکړ چې حکومت د الاسنګ نه چې د چک ولسوالۍ په ختیځ کې پروت دی حمله شروع کړېده - موږ د زما نخیلو کلی ستاسې له پاره انتخاب کړیدی موږ پخپله یو نامعلوم ځای ته روانېږو نور نو ستاسې خوښه چې له موږ سره په قوم کې پاتې کېږئ او که نه.

د جرګې په غړو د مرګ ویرې پرده غوړولې وه د هر وارخطا وو. له دوی سره داویره وه چې مجاهدین به دا فکر وکړي چې جرګه یوازې د دوی د اغفال له پاره په کار اچول شوې وه او مجاهدین به حتماً له دوی څخه غچ اخلي. او دوی به په دغه جرم محاکمه کوي چې دوی مجاهدین د جرګې په نامه په اغفال کې ساتلي وو خوداسې و نه شوه د دوی د ویرې او توقع خلاف د اسلامي انقلابي شورا رئیس عبدالکبیر په بشاشه څېره لکه چې د دوی دغه ویره یې درک کړې وي د لطف او متانت نه په ډک آواز له دوی نه پوښتنه وکړه ویې ویل: زموږ خو همدا حال دی چې تاسې خپه شوئ نه واست نور و مشرانو هم دا دولت د مهربانۍ او دا د خبرې ورته وکړې.

مجاهدینو دغه شپه د جرګې له غړو سره تېره کړه او دوی یې په شو نبو خبرو چې د مذهبي احساساتو، ملي دردونو او نورو په نړه پورې مفاهیمو څخه ډکې وې خوشاله ساتل او د هغوی د ویرې او اندېښنې د له منځه وړلو له پاره یې له هغوی سره له مطایبو ډکې خبرې وکړې او په سبا یې هغوی ته وویل: موږ ته ثابته شوه چې تاسې هېڅکله هم د حکومت نشئ کېدی (په رښتیا هم چې جرګه د حکومت نه شوه د جرګې

غړي وار په وار له مجاهدینو سره یوځای شول بناغلی عبدالجلیل وجدي همغلته له مجاهدینو سره پاته شو، اسمعیل خان ما یار هم وروسته د هجرت لاره ونیوله. خدایداد خان او د پرونورو هم هجرت وکړ او یا له مجاهدینو سره یوځای شول. او اوس یې کښې شمېر د مجاهدینو په لیکو کې ځای لري)،

ستاسې او ستاسې د جرګې قدر یوازې موږ ته معلوم دی موږ جهاد هم کوو او سیاست هم - تاسې حکومت موږ ته تش لاس راولېږلې که څه هم موږ ترې د خیر توقع نلرو خو تاسې چې زموږ مشران یاست خالي لاس مو نه لېږو موږ د پولیسو د قوماندان علي شاه پیمان په نوم یو لیک لیکلی چې تاسې ته یې درکوو ښایي دومره مهم څه یکې نه وي خو موږ ته هغوی یوازې دومره اهمیت لري چې د هغه په ورلو تاسې تش لاس لاړ نشئ.

د جرګې د تګ پر وخت حُسینو مجاهدینو غوښتل چې له جرګې خپل غچ واخلي ځکه د حکومت حملې دوی د هر یار ولي ځو مشرانو یې پرېښې و د ل هغوی دا جرګه د حکومت یو خطرناک کوابش او توطیه گڼله او دلایل یې هم وړاندې کول چې دغه جریان د جرګې په پیل او پای کې د پرجدی بنه درلوده

د جرګې لخوا پیمان ته د ولس سرپېتي لیک وړاندې کړی شو دلیک له لوستلو سره د پولیسو عمومي قوماندان داسې تاو راتاو شو چې تا به ویل غومبسو وچیچه او په عصباني حالت کې یې د کاغذ په لیکونکي لفظي حملې وکړې او ددې له پاره چې د جرګې غړي د کاغذ لیکونکي په ساره سلوک قضاوت کولو ته راوبولي هغه یې جرګې ته ولوست.

لیک داسې و:

د ستړګو تورو علي شاه جان پیمان!

موږ قصداً ستاسې له پاره ستاسو رسمي القاب په کار وانه چول او د پښتني میني لقب مو درته غوره کړ - دا ځکه چې تاسې موږ ته د قومي جرګې

په وسیله د یوه ځوان په توګه پیغام رالیږلی ؤ او لکه چې د جرګې غړو مونږ ته — وویل تاسې د وردګو په حال چې بې کلتور او بې شعوره جټ الوتکو کوماندوی هلیکوپترونو داوبوس توپونو، غرنیو هاوانونو، زره دارو — زره پوشو- درنو او سپکو ماشینګنو او درنو بمونو بې کورونه وران کړي ندونه یې سوري کړي او جوماتونه او قرآنونه یې سوځولي. ښځې او ماشومان یې په غرونو کې د روزګار سړو او تودو ته سپارلي دي او په ځای د دې چې دوی ته کور، کالي او ډوډۍ ورکړي شي کالي یې حکومت په غلا وړي، کورونه یې سوځول شوي او ډوډۍ یې له خولې نه اخیستل شوې ده یوځه ژړلي وو او زمونږ په غم کې موځان راسره شریک ښودلی ؤ- دا د یوه ریښتیاني افغان وظیفه ده چې د نورو په غم کې ځان شریک کړي.

خوګوره په پښتو او پښتونولي کې سیاسي چل او دوکه نه بخښونکې ګناه ده، پښتانه د تور او پیغور په چا نه پرېږدي که هغه دوردګو غوندې بې دفاع قوم هم وي، دومره کولی شي چې تر وروستي کس پورې ځانونه د خپل ایمان او افغانیت په ځای کولو د پاره قرباني کړي.

البته تاسو ته دا هم معلومه ده چې پښتانه ملامتي په ځان نشي زغملای خو ښه کار وشو چې تاسې ته معلومه شوه چې په وروستیو پیښو کې وردګو کوم مسئولیت نه درلود.

مونږ خپله قامولي له پلیتو عناصرو څخه پاکه کړه- نو بیا په تاسې اړه لري چې پخپل دولت او حزب کې هغوی ته ځای ورکوئ او که نه ؟

پاتې شوه دروغجنې جوړې خبرې که چیرې تاسې اسلامي شریعت حقوقي پرنسیپونه او یاد پښتونولا ږي نرخونه او کاڼي په نظر کې ونیسئ او د بندیانو او نورو موضوعاتو په باره کې خپلې وعدې ترسره کړئ نو زمونږ نورې غوښتنې او شرایط به هم ولېږدي کړی شي او خبرې به دوام پیدا کړي د قوم له خوا تاسې ته دا او درکولی

کېږي مونږ هیڅکله د ملامتي تورلو پیغور په ځان نه منو.

کړانه ! که تاسو واقعاً د وردګو د حق په جانب او خپل شوي قوم سره مینه لرئ نو بیا هم د یوه پښتون په توګه د دوی د مظلومیت او نه ملامتي حالات لکه څنګه چې ستاسې وجدان حکم کوي او د جرګې غړیو ته موشرح کړی دی - هماغسې خپلو سترو مقامو ته وړاندې کړئ.

په پای کې بنا یې و وایو چې دوردګو مظلوم او خپل شوی قوم به هیڅکله هم د زور او ظلم په مقابل کې تسلیم نه شي.

په ځوانۍ دې برکت شه
د چګ د سپین بیرو له خوا

وګورئ د لیک په سرخط کې د څارندوی لوی قوماندان دیپلوم انجنیر علي شاه پیمان د ماشوم غوندې د سترګو تور علي شاه جانه په القاب مخاطب شوی په دې دول د مخاطبو معنا داوه چې قومي مشران له هغه سره د یوه داسې چا په حیث مکاتبه لري چې د قوم د مشرانو په مقابل کې د برکوچنی دی.

په عین حال کې دوی حکومت په رسمیت نه پېژني یوازې د علي شاه جان پیمان د شخصي احساس له مخې هغه ته لیک استول شوی.

د لیک د متن په اوریدو جرګې پیمان ته وویل چې داسې نده دوردګو سپین بیرو تاسې ته په درنښت کتلی او تاته یې د دې ویاړ بخښلی چې د یوه پښتون ځوان په توګه ستاسو د هیلې او آرزو سره سم درته وظیفه وسپاري ترڅو تاسو خپلو مربوطه مقاماتو ته د قوم مشکلات او پدوی باندې د وروستیو پېښو بدو حالاتو په اړه معلومات ورکړئ !

علي شاه پیمان په احساساتو راغئ له چوکۍ ولاړ شو څو قدمه یې وړاندې وروسته واخیستل بېرته میز ته راوګرځېد سترګې یې را وایستلې او پر میز یې د سوک له یوه سخت ګوزار سره وویل، زه خپلې پښتو او پښتونولۍ نه تېرېږم

(c) ketabton.com: The Digital Library

په وسیله د یوه ځوان په توګه پیغام رالیږلی ؤ او لکه چې د جرګې غړو مونږ ته – وویل تاسې د وردګو په حال چې بې کلتور او بې شعوره جټ الوتکو کوماندوی هلیکوپټرونو داوبوس توپونو، غرنیو هاوانونو، زره دارو – زره هپوشو – درنو او سپکو ماشینګڼو او درنو بمونو یې کورونه وران کړي نږدونه یې سوری کړي او جوماتونه او قرآنونه یې سوځولي – ښځې او ماشومان یې په غرونو کې د روزګار سړو او تودو ته سپارلي دي او په ځای د دې چې دوی ته کور، کالي او ډوډۍ ورکړي کالي یې حکومت په غلا وړي، کورونه یې سوځول شوي او ډوډۍ یې له خولې نه اخیستل شوې ده یو څه ژړلي وو او زمونږ په غم کې موځان راسره شریک ښودلی ؤ – دادیوه رښتیاني افغان وظیفه ده چې د نورو په غم کې ځان شریک کړي.

خوکوم په پښتو او پښتونولي کې سیاسي چل او دوکه نه بخښونکی ګناه ده، پښتانه د تود او پیغور پوړ چاته نه پرېږدي که هغه د وردګو غونډې بې دفاع قوم هم وي، دومره کولی شي چې تر وروستي کس پورې ځانونه د خپل ایمان او افغانیت په ځای کولو دپاره قرباني کړي.

البته تاسو ته داهم معلومه ده چې پښتانه ملامتي په ځان نه شي زغملای خوبنه کار و شو چې تاسې ته معلومه شوه چې په وروستیو پېښو کې وردګو کوم مسئولیت نه درلود.

مونږ خپله قامولي له پلیتو عناصرو څخه پاکه کړه – نو ونو په تاسې اړه لري چې پخپل دولت او حزب کې هغوی ته ځای ورکوئ او که نه ؟

پاتې شوه دروغجې جوړې خبرې که چیرې تاسې اسلامي شریعت، حقوقي پرنسیپونه او یاد پښتو لارې نرخونه او کاږنې په نظر کې ونیسئ او دبندیانو او نورو موضوعاتو په باره کې خپلې وعدې ترسره کړئ، نو زمونږ نورې غوښتنې او شرایط به هم ولاړې کړې شي او خبرې به دوام پیدا کړي د قوم له خوا تاسې ته دا نو د رکول

کېږي مونږ هیڅکله د ملامتي تورلو پیغور په ځان نه منو.

کرانه ! که تاسو واقعاً د وردګو د حق په جانب او خپل شوي قوم سره مینه لرئ نو بیا هم دیوه پښتون په توګه د دوی د مظلومیت او نه ملامتي حالات لکه څنګه چې ستاسې وجدان حکم کوي او د جرګې غړیو ته موشرح کړي دي – هماغسې خپلو ستړو مقاموته وړاندې کړئ.

په پای کې بنا یې وایو چې دوردګي مظلوم او خپل شوی قوم به هیڅکله هم د زور او ظلم په مقابل کې تسلیم نه شي.

په ځواني دې برکت شه
د څڼې دسپین بېرو له خوا

وکورئ د لیک په سرخط کې د ښارندوی لوی قوماندان دیپلوم انجنیر علي شاه پیمان دماشوم غوندې دستړګو تور علي شاه جانه په القاب مخاطب شوی پدې پول د مخاطب معنا داوه چې قومي مشران له هغه سره د یوه داسې چا په حیث مکاتبه لري چې د قوم دمشرانو په مقابل کې ډیر کوچنی دی.

په عین حال کې دوی حکومت په رسمیت نه پېژني یوازې د علي شاه جان پیمان د شخصي احساس له مخې هغه ته لیک استول شوی.

دلیک د متن په اوږده وجرګې پیمان ته وویل چې داسې نده دوردګو سپین بیري تاسې ته په درنښت کتلی او تاته یې د دې ویاړ بخښلی چې د یوه پښتون ځوان په توګه ستاسو دهیلې او آرزو سره سم درته وظیفه وسپاري تر څو تاسو خپلو مربوطه مقاماتو ته د قوم مشکلات او بدوی باندې د وروستیو شویو بدو حالاتو په اړه معلومات ورکړئ !

علي شاه پیمان په احساساتو راغئ له چوکۍ ولاړ شو څو قدمه یې وړاندې وروسته واخیستل بیرته میز ته راوګرځېد سترګې یې را وایستلې او پرمینږ یې د سوکړ له یوه سخت ګوزار سره وویل، زه خپلې پښتو او پښتونولی نه تېر

نیم ، څه چې مې ویلې هغه سرته رسوم ، زه د ورډکو مشران خپل مشران بولم او زیاته تلوسه لرم چې له هغوی سره خپله مخامخ وکورم ، که دوی دلته راځي مونږ به یې په درنښت هرکلی وکړو تاسې د جرګې غړي به د دوی دژوند تضمین وکړئ او که چیرې ما وربولی زه هم چمتو یم چې ورشم خو زما د ژوندانه تضمین هم ضروري نه چې دا خبره کوم له مرګه نه ویریږم - یوازې دومره اندیښنه لرم چې که چیرې ورډک ما مړکړي زموږ دبین اللملي دښمنانو نیوونه به یخ شي او په خپلو اډیوګانو کې به وواېي چې ورډکو د داخله وزارت دامنیې یوستر قومانداان وواژه - بیا یې قلم راواخیست او د قوم په نوم لیک چې د ننواتې بڼه یې درلوده ولیکه ؛

دېر و قدرمنو پښتنو زړورو سپېڅلو او نازولو د ورډکو د چک سپین ږیرو!

له ټولو نه اول السلام علیکم !

ستاسو خط ما ته راورسېد د ستاسو د خط د ویلو نه ډېر خوشحاله شوم زه ډېر شیان نه لیکم - خو د پښتانه یوه خبره وي زه هم یو پښتون یم په پښتو کې یو پښتون بل پښتانه ته تن نه ورکوي - نو زه هم تاسو ته تن نه ورکوم - خو زه وایم چې تاسې ټول زما پښتانه مسلمان ورونه یاست زما ستاسې په ماشومانو ، ښځو ، غویانو ، چرګو او سپو زړه سوځي - پښتون خپل مړي په ننواتي بخښي - زه وایم چې خپله خاوره موده ، خپله ځمکه موده خپله آرامه ژوندکی وکړئ - د خلکو کوندتاسې سره کوم مخالفت تربورګلوي او دښمني نلري - د دغې ضامن زه یم نور مو په خدای سپارم - خوشحاله - کامیابه اوسئ ، زه ستاسو سپین ږیرو د لیدو انتظار لرم .

د خدای پامان

قوم د جرګې یو غړي ته چې د علي شاه لیک یې وړی و ، وویل ؛

مونږ له لومړي سره پوهېدو چې خلقیان قومي او اخلاقي ارځښتونو ته اهمیت نه ورکوي خو مونږ چې غوره اسلامي اخلاق او معیارونه لرو هیڅ ډول ملامتي مو په ځان ونه منله نو جرګې ته حاضر شو خو بڼه شوه چې تاسو او نورو مشرانو ته

ثابته شوه خلقیان څه چې وایي هغسې نشي کولی .

قوم له لومړي سره پوهېده چې خلقیان پر جرګو او د پښتنو پر عنعناتو هیڅ عقیده نلري منتهي غواړي چې پدې حساسه مرحله کې ورځنه پخپله ګټه استفاده وکړي پدې ډول د ولسونو دا ییللو په اړه درځیم دا حربه هم د ورډکو د مجاهدو مشرانو د تدبیر ، کارپوهنې او درایت له مخې له کاره ولوېده او خپله د دوی د غاړې زړیندی شوه .

او هغه د خوشال بابا خبره ؛

یا تکیه دیوه خدای ده یاد تو ري
په جرګو مرکو نشي کار تمام

یادونه :

پدغه لیکنه کې د محترم عبدالجلیل وجدي د کتاب (په افغانستان کې د عنعنوي جرګو نن او پرون) څخه زیاته استفاده شوې او په ځینو ځایونو کې د هغه نه په مستقیمه توګه عبارات هم راخیستل شویدي .

د نوموړي کتاب یو فصل د ورډکو د هغو جرګو په اړه چې لیکوال خپله د هغې برخوال وُ کښل شویدی لوستونکی کولی شي چې د زیات تفصیل له پاره هغه کتاب ته مراجعه وکړي .

ثابته شوه خلقیان څه چې وایي هغسې نشي کولی.

قوم له لومړي سره پوهېده چې خلقیان پرجرګو او د پښتنو په عنعناتو هېڅ عقیده نلري منتهي غواړي چې پدې حساسه مرحله کې ورڅخه پخپله ګټه استفاده وکړي پدې ډول د ولسونو دا ییللو په اړه درڅېم دا حربه هم دوردګو د مجاهدو مشرانو د تدبیر، کارپوهنې او درایت له مخې له کاره ولوېده او خپله د دوی د غاړې زهیندی شوه.

او هغه د خوشال بابا خبره :

یا تکیه دیوه خدای ده یاد توري
په جرګو مرکو نشي کار تمام

یادونه :

پدغه لیکنه کې د محترم عبدالجلیل وجدي د کتاب (په افغانستان کې د عنعنوي جرګو نن او پرون) څخه زیات استفاده شوې او په ځینو ځایونو کې د هغه نه په مستقیمه توګه عبارات هم را خیستل شوېدي.

د نوموړي کتاب یو فصل د وردګو د هغو جرګو په اړه چې لیکوال خپله د هغې برخوال وګڼل شوېدی لوستونکي کولی شي چې د زیات تفصیل له پاره هغه کتاب ته مراجعه وکړي.

نیم، څه چې مې ویلی هغه سر ته رسوم، زه د وردګو مشران خپل مشران بولم او زیاته تلوسه لرم چې له هغوی سره خپله مخامخ وکورم، که دوی دلته راځي مونږ به یې په درنښت هرکلی وکړو تاسې د جرګې غړي به د دوی د ژوند تضمین وکړئ او که چېرې ما ورېولی زه هم چمتو یم چې ورشم خو زما د ژوندانه تضمین هم ضروري نه چې دا خبره کوم له مرګه نه ویرېږم - یوازې دومره اندېښنه لرم چې که چېرې وردګ ما مړ کړي زمونږ د بین اللملي دښمنانو نیږېږنه به یخ شي او په خپلو راډیوګانو کې به ووایي چې وردګو د داخله وزارت د امنیې پوستو قوماندان ووژه - بیا یې قلم را واخیست او د قوم په نوم لیک چې د ننواتي بڼه یې درلوده ولیکه،

د ډېرو قدرمنو پښتنو زړورو سپېڅلو او نازولو د وردګو د جګ سپین ږیرو!

له ټولو نه اول السلام علیکم !

ستاسو خط ما ته راورسېد د ستاسو د خط د ویلو نه ډېر خوشحاله شوم زه ډېر شیان نه لیکم - خو د پښتانه یوه خبره وي زه هم یو پښتون یم په پښتو کې یو پښتون بل پښتانه ته تن نه ورکوي - نو زه هم تاسو ته تن نه ورکوم - خو زه وایم چې تاسې ټول زما پښتانه مسلمان ورونه یاست زما ستاسې په ماشومانو، ښځو، غویانو، چرګو او سپو زړه سوځي - پښتون خپل مړي په ننواتي بخښي - زه وایم چې خپله خاوره موده، خپله ځمکه موده خپله آرامه زندګي وکړئ - د خلکو کوندتا سې سره کوم مخالفت تر بوړ ګلوي او دښمني نلري - د دغې ضامن زه یم نور مو په خدای سپارم - خوشحاله - کامیابه اوسئ، زه ستاسو سپین ږیرو د لید و انتظار لرم.

د خدای پامان

قوم د جرګې یو غړي ته چې د علي شاه لیک یې وړی و ووېل ؛

مونږ له لومړي سره پدې پوهېدو چې خلقیان قومي او اخلاقي ارزښتونو ته اهمیت نه ورکوي خو مونږ چې غوږ اسلامي اخلاق او معیارونه لرو هېڅ ډول ملامتي مو په ځان ونه منله نو جرګې ته حاضر شو خو بنه شوه چې تاسو او نورو مشرانو ته

... او حق د سربښندونکو خپل او د ټوپکونو نړه دک پاتې شول

وفادار شاګرد خپل نابغه استاد خوله له خاورو ډکه کړې وه - اوس نو هغه ځان د میدان یکه تاز ګڼلو - په رژیم کې يې هم مخالفین ځپل کومان تس نس کړي وو - د قانونیت عدالت او مصئونیت ټکي يې یکنواخته غورول - ځوانی جنایات، نیونې، وژنې، وحشت او دهشت یې پر ترو کي ورتیلي ؤ - او په همدې توسه یې د څرخي پله په خونړي زندان کې د دیوولس زره بندیانو وژنې تورلست د خپل ناروا حاکمیت د قانوني ښودنې په تمه د داخله وزارت تر مخې ځړولی ؤ.

هرمازیګر به د کابل له محکومې راډیو څخه له آمونه ترا باسینده د عزیزولي سندره د هغه په سټغ آواز سره غبرګېده خولدې ناخبوه چې   د آمو او اباسیند همدغه اسره به د ده سرخوري.

دغوی د بدمرغې کودتا د خونړي سیاوون قوماندان ځان له نورهر ډول خطر څخه یې غمه ځکانه د پرچمیانو کار یې کړی وو - د تره کي ډلګی یې د روسي پر سفارت ورننیستلی وه او پوزانوف یې له سفارت څخه شرلی ؤ خود روسانو غلچکی برید او کمین نیونه یې په فکر کې هم نه تېرېده چې د ده غاړې تړلې ورو ورو د وړښمنو

زړینډی ورا چوله.

د ده پر وړاندې یواځې د مجاهدینو مقاومت پاته ؤ له نورو ګردو د ننیزو مخالفینو او ګواښونو د هغه زړه تول ؤ ځکه خو هغه په پوره وحشت سره د هېواد په کوټ کوټ کې د مقاومت ټکولو ته مخه وکړه ځوله.

ورد ګوته یې له ځخواړه ډک ؤ ځکه له ده سره یې دوکه کړې وه او د لس په خپلوکې د جنګونې تمه یې ورته طاعون او په شرمونو شرموله ولې د همدې امله یې د خپل بې جلبه اقتداره پیله په ورد ګونا نکونه او الوتکې وربمارش کړې. هغه وخت له مجاهدینو سره نه راکټ ؤ، نه د هشکه او نه هاوان. ماشینګڼ هلته داسې ښکارېده لکه نن چې په کومه جبهه کې ستنګر ښکاري.

خو د جهاد د جذبې زړه را نه د لمبې پر آسمان لګېدې او د طاغوتیانو او ستمګرو د استبداد پرمانې یې او ربل کړې ؤ د احساسات غرغرېزه څپو یو په بله پسې د خوځښت سېلابي موجونه توپاني کول - ځکه هغه وخت په زړونو کې یواځې او یواځې د جهاد تلوسه او مینه وه د خدای (ج) رضا او خوښې هدف - نه د دنیاوي لاس ته راوړونو لېوالې غوښتنې. وسله او وسیله کمه څه چې په نشت شمار وه مجاهدینو په تړوله سینه کې اعلان وکړ چې که هر څوک په کورکې هر رنګه ټوپک او وسله لري جبهې ته یې دې وسپاري د خوات او سپېدونکي چې د سیپي په لومړۍ برخه کې او سېږي له یوې مخې بې وسلې وو او ددې له پاره چې له خپلې سیپي ځخپله دفاع وکړي بنایې یوه جبهه ولري که څه هم په چرپې او موشکش ټوپکونو هېڅ نه شوي کېدای خو د جهاد جذبې څه نه کېدل نیپژندل او د دغې متل پرېنا چې وسله هغه ده چې په لاس درغله هغوی هم پر همدغه ورپټوپکونو جبهه جوړه کړه او هغه هم د سیپي په لومړنې دفاعي کرښه کې.

د سیپي پر لومړنې دفاعي کرښه د همدغې جبهې د مجاهدینو او تانکونو، توپونو او الوتکو مقابله پیل شوه - ګردونه آسمان ته وختل د توپونو له غورځېدو سره ځمکه لکه د زلزلې رپېدله - جازونو داو بارانا ن اوراوه - دغازیانو پر سینو د دښمن د وحشت ګولیو خولې

(c) ketabton.com: The Digital Library

...او حق د سربښندونکو خپل او د توپکونو نه د ک پاتې شول

وفادار شاګرد خپل نابغه استاد خوله له خاورو ډکه کړې وه - اوس نو هغه ځان د میدان یکه تاز ګڼلو - په رژیم کې یې هم مخالفین پخپل ګومان تس نس کړي وو - د قانونیت عدالت او مصؤنیت بګنی یې یکناخته غبرولـه - پخوانی جنایات، نیونې، وژنې، وحشت او دهشت یې پر تره کي ورتیلی وُ- او په همدې توسه یې د څرخي پله په خونړی زندان کې د دوولس زره بندیانو د وژنې تورلست د خپل ناروا حاکمیت د قانوني ښودنې په نمه د داخله وزارت تر مخې ځړولی وُ.

هرمازیګر به د کابل له محکومې راډیو ځغه له آمونه ترا باسینده د عزیز ولی سندره د هغه په ستغ آواز سره غبرګېده خو لدې ناخبره چې د آموا و ابا سیند همدغه اسره به د ده سر خوري.

دغوبي د بد مرغي کودتا د خونړي سپاوون قوماندان ځان له نور هر د ولځطر څخه بې غمه ګانه د پرچمیانو کار یې کړی وو- د تره کي د لګې پې د روسي پرسفارت ورتیستلی وه او پوزانوف یې له سفارت څخه شرلی وُ خو د روسانو غلچکی برید اوکمین نیونه یې په فکر کې هم نه تېرېده چې د ده غاړې تېرې ورو ورو دو ر ښمنو

زړبندي وراچوله.

د ده پر وراندې پیواځې د مجاهدینو مقاومت پاته وُ له نورو ګرد و د ننیزو غالفتونو او ګواښونو نړد هغه زړه ترول وُ ځکه خو هغه په پوره وحشت سره د هېواد په کوټ کوټ کې د مقاومت ټکولو ته مخه وکړځوله.

وروډګوته یې له پخوا زره ډک وُ ځکه له ده سره یې دوکه کړې وه او د اوس په خپلو کې د جنګوني تمه یې ورته طاعون او په شرمونو شرمولی وو له همدې امله یې د خپل بې جلبه اقتدار له پیله په وردګو تانکونه او الوتکې وریارش کړي. هغه وخت له مجاهدینو سره نه راکټ وُ، نه د هشکه او نه هاوان. ماشینګڼ هلته داسې ښکارېده لکه نن چې په کومه جبهه کې ستنګر ښکاري.

خو د جهاد د جذبې ژړهغړانده لمبې پر آسمان لګېدې او د طاغوتیانو او ستمګرو د استبداد پرماتې پې او ربل کړي وُ د احساساتو غرغړېزه څپو په بله پسې د خوځښت سېلابي موجونه توپاني کول - ځکه هغه وخت په زړونو کې یواځې او یواځې د جهاد تلوسه او مینه وه او د خدای (ج)، رضا او خوښې هدف - نه د دنیاوي لاس ته راوړنو لوېد لې غوښتنې. وسله او وسیله کمه څه چې په نشت شمار وه مجاهدینو په ټوله سیمه کې اعلان وکړ چې که هر څوک په کور کې هر رنګه ټوپک او وسله لري جبهې ته یې د یې وسپاري د خوات او سپدونکی چې د سیمې په لومړي برخه کې او سېږي له یوې مخې یې وسلې وو او ددې له پاره چې له خپلې سیمې پخپله دفاع وکړي بیا یې یوه جبهه ولري که څه هم په چړې او موشکش ټوپکونو هېڅ نه شوی کېدای خو جهاد جذبې څه نه کېدل نیپژندل او ددغې متل پرېنا چې وسله هغه ده چې په لاس درغله هغوی هم پر همدغه وړټوپکونو جبهه جوړه کړه او هغه هم د سیمې په لومړني دفاعي کرښه کې.

د سیمې پر لومړني دفاعي کرښه د همدغې جبهې د مجاهدینو او تانکونو، توپونو او الوتکو مقابله پیل شوه - ګردونه آسمان ته وختل د توپونو له غوړمبې سره ځمکه لکه د زلزلې رېږېدېده - جاروتونو داو بهاران اوراوه - دغازیانو پر سینو د دښمن د وحشت ګولیو خولې

بنخولي او په وينو کې لمبېدل د شهيدانو د سرلوړي کاروان بهير غازيان نور هم د انتقام اوکسات د جذبو توپاني څپو ته سپارل.

د جنګ په سرولمبو او د ګوليو په بڼلی کې تور سرو زخميان پخپلو کورونو کې ځای په ځای کول او د شهيدو د کې خمرې به يې ترنيمايي لارې د ماشومانو په لاس مجاهدينو ته ورسولې.

د جګړې پر دوهمه ورځ د مجاهدينو لومړنی ګروپونه د کمو شهيدانو او زخميانو له ورکولو وروسته په شا شول، تا څکونه پرتشو مورچو ورو ختل خو په دوهمه ليکه کې مقاومت د لومړنيو ګروپونو له يو ځای ېنې سره نور هم پياوړی شو.

له پاسه د ليری ليری سيمو مجاهدينو د اوږدو منزلونو په وهلو سره ځانونه د جګړې ډګر ته را رسول په دوړو او ګردونو کې به داسې پټ وو چې د سر او مخ په کاسه کې به يې يوا ځې ځيرو او عقابي سترګو د ناخوالو او بې وسيو ترشا د وروستی بری د سوبې او د پادامید ږنها ښندله او د انتقام بځری ترې باد ېدل په اوږدو اوږدو کتارونو کې د مجاهدينو ليکې لکه د سيند څپې خوځېدلې چې مخ پر وړاندې روان وو. د سيمې په کوټ کوټ کې د غزا چيغه پورته وه او د غزا ډول وهل کېده.

سخت جنګ روان ؤ د يو ټوپک په وړاندې ټانک، توپ او جهاز مقابله کوله چې اتومات يې بارونه چلول او د اورېزلي يې وروليې او هليکوپټرونو د مجاهدينو د مورچلونو د پاسه را ګښتونه غوږځول او ماشيندار يې چلول ـ جګړې دومره شدت غوره کړ چې د جنګ سيمې ته يې د مجاهدينو له پاره د ډوډۍ وړل ناممکن وګرځول ـ غازيان د دوو شپو نهر په سنګرونو کې د د ښمن د اور او ګوليو مقابلې ته اوږې ورکړې او سينې سپر کړې وې.

د سيمې عمده پرابلم د بې وسلې وګړو ؤ ـ هغوی چې يو ډول نه يو ډول وسله درلوده تکليف يې ږوښانه ؤ او په سنګرونو کې په نره جنګېدل، ټپيا نېدل او شهيدانېدل خو هغوی چې تش لاس وو هغوی څه کړي وای، چې د جنګ شدت او خپلې ځوانی او د خپلو همځولو سربښندنې او مېړانې ته به يې وکتل نو ځانونه به ورته پيکه ښکاره شول خو چې لاس يې تش

ؤنو بيا:

اوکه خدای مکړه سيمې ته قوه ننوځي هله به بيا څه کېږي.

د هرې قوې له آوازې سره ټک او جنګ پر وخت د بې وسلې وګړو همدغه ستونزه وه چې د دوی د وجود غوښې يې ويلولې.

د جنګ په لومړيو مياشتو کې به چې کله د قوې آوازه شوه نو خلکو به خپل واړه غرونو ته لېږدول ـ کورونه به تول تش پاته وو او ترهغې به چې د قوې پته لګېده او بېرته به نه وه ستنه شوی هغوی به په غرونو کې تره برو او کمرونو لاندې شپې تېرولې.

خو وروسته بيا داسې نه وه سپين ږيري به په کورونو کې وو وسله والو به جنګ کاوه، او بې وسله ځوانانو به په نژدې غرونو کې قوه څارله او ځانونه به يې ګوښه کول.

مجاهدينو ځای پر ځای سړک بند کړی ؤ. او همدغه ځايونو ته ځېرمه به چې پوځ او ټانکونه د لارې په بېرته کولو اخته وو د مجاهدينو د بريدونو د پر مناسب وخت ؤ ـ مجاهدينو به پر دغسې وختو او ځايونو کې ښه د خوند حمله پرې وکړه او خپل او د خپلو توپکو زړونه به يې له يوې مخې پرې تش او د پوځيانو پر تنو به يې سره مردک يخ کړل.

د جنګ زخميان د نژدې کليو په کورونو کې ځای په ځای کېدل او هلته د تور سرو له خوا د هغوی پالنه او د دارو درملو غم خوړنه کېده ـ داکلي او کورونه طبعاً د سړک غاړې ته نژدې پراته وو ځکه ليری ځايونو ته د سخت جنګ په جريان کې د زخميانو لېږد ډېر ګران ؤ.

په نژدې کليو او کورونو کې سره له دې چې د پوځيانو د بريد او تالاشی او د ټول کور او کلي د تباهی ويره وه د تور سرو له خوا په کلک هوډ او پخه اراده د زخميانو سمبالښت کېده.

له هرې ترې، کمر او شېلي څخه د جنګ، وينو او اور فوارې او ترېغړا نده لمبې ختلې د هر کلي او هر کور د هر بوډا، هرې تور سرې او هر ماشوم د ورانی، بربادی

ښځولي او په وينو کې لمبېدل د شهيدانو د سرلوړي کاروان بهير غازيان نور هم د انتقام اوکسات د جذبو توپاني څپو ته سپارل.

د جنګ په سرولمبو او د ګوليو په بڼلی کې تور سرو زخميان پخپلو کورونو کې ځای په ځای کول او د شېدو د کې خمرې به یې ترنيمايي لارې د ماشومانو په لاس مجاهدينو ته ور رسولې.

د جګړې پر دوهمه ورځ د مجاهدينو لومړني ګروپونه د کمونو شهيدانو او زخميانو له ورکولو وروسته په شا شول، تانکونه پر تشو مورچو وروختل خو په دوهمه ليکه کې مقاومت د لومړنيو ګروپونو له يو ځايېدو سره نور هم پياوړی شو.

له پاسه د ليری ليری سيمو مجاهدينو د اوږدو منزلونو په وهلو سره ځانونه د جګړې ډګر ته راورسول په دوړو اوګردونو کې به د اسې پټ وو چې د سر او مخ په کاسه کې به يې يوازې ځيرو او عقابي سترګو د ناخوالو او بې وسيو ترشا د وروستي بری د سوبې او د ډېر د اميد رڼا ښندله او د انتقام بځری ترې باد ېدل په اوږدو اوږدو کتارونو کې د مجاهدينو ليکې لکه د سيند څپې خوځېدلې چې مخ پر وړاندې روان وو. د سيمې په کوټ کوټ کې د غزا چيغه پورته وه او د غزا ډول وهل کېده.

سخت جنګ روان ؤ د يو توپک په وړاندې ټانک، توپ او جهاز مقابله کوله چې اتومات يې بارونه چلول او د اوربل يې وروليې او هليکوپټرو د مجاهدينو د مورچلونو د پاسه راکټونه غورځول او ماشيندار يې چلول. جګړې دومره شدت غوره کړ چې د جنګ سيمې ته يې د مجاهدينو له پاره د ډوډۍ وړل ناممکن وګرځول. غازيان د دوو شپو نهر په سنګرونو کې د دښمن د اور او ګوليو مقابلې ته اوږې ورکړې او سينې سپر کړې وې.

د سيمې عمده پرابلم د بې وسلې وګړو ؤ. هغوی چې يو ډول نه يو ډول وسله درلوده تکليف يې نه و ښانه ؤ او په سنګرونو کې په نړه جنګېدل، ټپيانېدل او شهيدانېدل خو هغوی چې تش لاس وو هغوی څه کړي وای، چې د جنګ شدت او خپلې ځوانۍ او د خپلو همځولو سربښندنې او ميړانې ته به يې وکتل نو ځانونه به ورته پيکه ښکاره شول خو چې لاس يې تش

ونو بيا:

اوکه خدای مکړه سيمې ته قوه ننوځي هله به بيا څه کېږي.

د هرې قوې له آوازې سره اوجنګ پر وخت د بې وسلې وګړو همدغه ستونزه وه چې د دوی د وجود غوښې يې ويلولې.

د جنګ په لومړيو مياشتو کې به چې کله د قوې آوازه شوه نو خلکو به خپل واړه غرونو ته لېږدول. کورونه به ټول تش پاته وو او ترهغې به چې د قوې پته لګېده اوبېرته به نه وه ستنه شوې هغوی به په غرونو کې ترېږوا وکمرونو لاندې شپې تېرولې. خو وروسته بيا داسې نه وه سپين ږيري به په کورونو کې وو وسله والو به جنګ کاوه، او بې وسله ځوانانو به په نږدې غرونو کې قوه څارله او ځانونه به يې ګوښه کول.

مجاهدينو ځای پر ځای سړک بند کړی ؤ. او همدغه ځايونو ته ځېرمه به چې پوځ او ټانکونه د لارې په بېرته کولو اخته وو د مجاهدينو د بريدونو د پر مناسب وخت ؤ. مجاهدينو به پر دغسې وختو او ځايونو کې بنه د خوند حمله پرې وکړه او خپل او د خپلو ټوپکو زړونه به يې له يوې مخې پرې تش او د پوځيانو پرتنو به يې سره مړدګ يخ کړل.

د جنګ زخميان د نږدې کليو په کورونو کې ځای په ځای کېدل او هلته د تورو سرو له خوا د هغوی پالنه او د دارو درملو غم خوړنه کېده. دا کلي او کورونه طبعاً د سړک غاړې ته نږدې پراته وو ځکه ليری ځايونو ته د سخت جنګ په جريان کې د زخميانو لېږد ډېر ګران ؤ.

په نږدې کليو او کورونو کې سره له دې چې د پوځيانو د بريد او تالاشۍ او د ټول کور او کلي د تباهۍ وېره وه د تورسرو له خوا به کلک هوډ او ټينګه اراده د زخميانو سمبالښت کېده.

له هرې ترې، کمراو شېلې څخه د جنګ، وينو او اور فوارې او ږغونه لمبې ختلې د هر کلي او هر کور د هر بودا، هرې تورسرې او هر ماشوم د ورانې، بربادۍ

او مرګ انتظار ته سترګې خټلې وې.

له بمباریو سره د کورونو د کړکیو ښیښې ماتېدې او له هر بم سره به ځمکه دامې ولړزېده چې سړي به ویل پر سر یې د کور چت او د یوالونه راپرېوتل.

د مجاهدینو تلفات په همغه جبهه کې زیات وو چې د سیمې په لومړۍ کرښه کې وه او وسله یې چړې او موشکش توپکونه وو. پدغه جبهه کې به د سیمې وګړو پنځلس ورځې په نوبت سره پېره کوله او معین مجاهدین یې نه لرل.

قوه ترولسوالۍ ورسېده مجاهدین هم په یوه یوه نیمه ورځ کې بېرته سره راغونډ شول او ځانونه یې د یوه کاري برید له پاره چمتو کول دلته وه چې د غه قوه به هم لکه مغکنۍ قوې تس نس کېږي او لکه د پخوا په شېر نه د مجاهدینو د ایماني پرتم پس وړاندې پوځیان یوځل بیا د خپلو اسلافو په شېر سلامي کېږي او د حق د لارې د سربښندونکو د ډلې په مقابل کې به یوځل بیا د باطل او ناروا د سرټیټي او شرمېدلې ماتې صحنه تکرارېږي.

خو چې مجاهدین د همدغسې یوې حماسې په لارکې په خپلو لیکو کې ځای په ځای کېدل چې اوس به نو یوه بله ویاړمنه سوبه او پرسوا شکست یوله بل سره سترګې لګوي او هود به ازموېږي نو د تانکونو کتار د دوړو او لوګیو په تویان کې د تېښتې غه اخیستی وه او د غسې د حق د لارې سرټېرو خپل او د توپکو زړونه دک پاته شول.

...او تول یې د روس پر ضد یوه کوټلی سرتاسري قیام ته چمتو کړي وو!

د ژمي سره هوا چلېده - پرځمکه د واورې سپینه برېښتن غوړېدلې وه - خلک له کار او خوارۍ ورزګار شوي وو؛ هسې هم د کلو ژمی په بېکارۍ او د ساده کلیوال محیط په مجلسونو کې تېرېږي. ځکه خو پېښاوو ته هماغسې د پخوا په څېر مجلسونه ګرم وو. د جوماتونو تاواخانې بنې تودې وې - د مجاهدینو په مرکزونو کې د پېښو لړۍ دوام درلود او کلي ته به چې هر مجاهد له پېرې راغبرګ شو نو د جوماتونو د تبي سر او پېټاوو بندوار به د هغې په لید لوری کتنو سره ګرم وو.

خلک د پسرلي په تمه وو او دا یې نره منلې وه چې د یخنۍ په تېرېدو به مجاهدین پر کابل یو عنیز یرغل کوي ، په ځانګړې اندازې به یې ترلیږې لېږې د او رې غوړېدلی خادر ته وکتل او بیا به یې په داد منه لهجه وویل چې پس له د او رې لمن ورټوله شي بیا به وګوری چې پر کابل د اسلام بیرغ وړپېږي او نور د کابل په فتحې پاته غه دي تر ارغندي شا و خوا سیمه ټوله مجاهدینو نیولې، له قضا ما پښین وروسته د کابل کندهار په پاد شاهي سړک بیله مجاهدینو

اومرګ انتظارته سترګې خټلي وي.

له بمبارۍ سره د کورونو د کړکیو ښیښې ماتېدې او له هرې سره به ځمکه داسې ولړزېده چې سړي به ویل پر سر یې د کور چت او دېوالونه راپرېوتل.

د مجاهدینو تلفات په همغه جبهه کې زیات وُ چې د سیمې په لومړي کرښه کې وه او وسله یې چړې او موشکش توپکونه وُ. پدغه جبهه کې به د سیمې وګړو پنځلس ورځې په نوبت سره پېره کوله او معین مجاهدین یې نه لرل.

قوه تر ولسوالۍ ور رسېده مجاهدین هم په یوه یوه نیمه ورځ کې بېرته سره راغونډ شول او ځانونه یې د یوه کاري برید له پاره چمتو کړل دلته وه چې د غه قوه به هم لکه مغکنۍ قوې تس نس کېږي او لکه د پخوا په شان به د مجاهدینو د ایماني پر تم پر وړاندې پوځیان یو ځل بیا د خپلو اسلافو په شان سلامي کېږي او د حق د لارې د سر ښندونکو د ډلې په مقابل کې به یو ځل بیا د باطل او ناروا د سر ټیټي او شرمېدلي ماتي صحنه تکرارېږي.

خو چې مجاهدین د همدغسې یوې حماسې په لاړکې په خپلو لیکو کې ځای په ځای کېدل چې اوس به نو یوه بله ویاړمنه سر به او ړوسوا شکست یو له بل سره سترګې لګوي او هوډ یې ازموېي نو د ټانکونو کتار د دوړو او لوګو په توپان کې د تېښتې مخه اخیستې وه او د غسې د حق د لارې سرتېرو خپل او د توپکو زړونه ډک پاته شول.

...او تول یې د روس پر ضد یوه کوټلي سرتاسري قیام ته چمتو کړي وو!

د ژمي سړه هوا چلېده. پر ځمکه د واورې سپینه بړستن غوړېدلې وه. خلک له کار او خوارۍ وزګار شوي وو؛ هسې هم د کلو ژمې په بېکارۍ او د ساده کلیوال محیط په مجلسونو کې تېرېږي ځکه خو پېښاور ته هماغسې د پخوا په څېر مجلسونه ګرم وو. د جوماتونو تاواخانې بنې تو دې وې. د مجاهدینو په مرکزونو کې د پېرې لړۍ دوام درلود او کلي ته به چې هر مجاهد له پېرې راغبرګ شو نو د جوماتونو د تبۍ سر او پېټاوي بند او به د هغې په لید نوکتنو بنه ګرم وُ.

خلک د پسرلي په تمه وُ او دا یې نه منلې وه چې د یخني به تېرېدو به مجاهدین پر کابل یو عنیز یرغل کوي، په ځانګړې اندازې کې به یې تر لیرې لیرې د واورې غوړېدلې څادر ته وکتل او بیا به یې په داد منه لهجه وویل چې یو وار دا د واورې لمن ورټوله شي بیا به وګورې چې پر کابل د اسلام بیرغ رپېږي او نو د کابل په فتحه کې یا ته څه دي ستا رغندي شا و خوا سیمه یتوله مجاهدینو نیولې، له قضا ما پښین وروسته د کابل کندهار په پاد شاهي سړک بېله مجاهدینو

(c) ketabton.com: The Digital Library

ځوک پرهم نشي وهلی.

* * *

له کابل سره د ولس رابطه بالکل غوڅه وه تګ راتګ بند و. په کابل کې رسمي مامورین زیاتره په خپلو سیمو کې و او چې ځوک مامور به سیمې ته راغی نو د بېرته تګ اجازه یې نه درلوده.

خلک د مالګې، چای، بورې او نورد ضرورت وړ لومړنیو موادو له مخې کاختي سره مخ و له کابل څخه ورد کوټه د دغه وړ موادو د وړلو سخت بندیز لګول شوی و او پېدې نامه چې "تاسې اشرار چاغوئ" د سوداګرو توکې مالونه ضبطېدل.

په هغه وږ شرایطو کې یوه شپه چې د کابل راډیو په خپلو عادي خپرونو لګیا وه او د امین د آمو او باسیند سندرې او د هغه ستونې شلول یې خپرول د تاشکند راډیو له خپرو څخه د ببرک ناره سودې پورته شوې او چې پر سبا یې خلک پیتا وونو ته راووتل نو دا خبره خوله په خوله ګرځېده چې کابل ته روسان راغلي او ببرک یې پر ټانک سپور راوستلی او د کابل پر تخت یې کېنولی دی.

سیمې ته لدې مخکې هم دا آوازې رارسېدلې وې چې په کابل کې څه - کېدونکي دي ځکه د کابل رژیم د راډیو او تلویزیون له لارې خورو څې مسلسل دا اعلان او خبرتیا خپرول چې کله هم د خطر هغه مخصوص زنګ وغږول شي نو سمدستي به د کورو ته څراغونه وژنئ او پر کړکیو به پردې غوړوئ.

د جدي پر شپږمه د مجاهدینو راډیو نژدې کړی وږ خپرونې وکړې او د حالاتو په اړه یې ولس ته خبرتیا ورکوله کله به هم چې سړي د کابل راډیو نشرات او د مجاهدینو د راډیو خپرونې سره پرتله کړې نو له هماغه لومړي ورځې څخه د مجاهدینو موقف - مورال، عظمت، برې او برلاسي او د ببرک د رژیم او بادار وارخطایي دوه ډېږ - رسوایي او شرمېدلې ماته جوته وه د

روسانو یرغل د خلکو د جذباتو په انګار داسې کار وکړ لکه چې په دغه ساړه او کرخت ژمي کې پراوین پټرول وشیندل شي.

اوس نو هیڅ ته هیڅ ډول سوال او شک نه و پاته - کافر روس پر وطن تیری کړی او په مقابل کې یې غزا او جهاد په هر مسلمان داسې فرض دی لکه لمونځ او روژه د نژدې کلیو مجاهدین په هماغه ساعت کې سر راغونډ شول او د مرکز لوری یې ونیو ———— مرکز ته یې په بیړه بیړه ځانونه ورسول څوله حالاتو او راتلونکي له پاره له پروګرام څخه ځانونه خبر کاندي.

مازیګر خواته د توپ پر یو چې څوکی د مجاهدینو عملیات پیل شول. مجاهدینو په ډېره قهرماني په نیم ستر واوره کې چې نه سنګرو او نه کوم کمر او د برېد وکړ په مېړانه وجنګېدل او د یو چې څوکې زیاتره برخې یې ونیولې.

له حملې مخکې مجاهدینو په لوډ سپیکر کې د څوکی پر عسکرو او صاحبمنصبانو غږ وکړ چې پر وطن روسي یرغل تېرې کړې اوس دا د هر افغان مکلفیت او فریضه ده چې د دغه تیري په وړاندې ودرېږي، موږ او تاسې بنایي په ګډه د خپل وطن او شرف دفاع وکړو له خپلو مجاهدو وروڼو سره یو ځای شئ، تاسې زموږ وروڼه یاست موږ باید له همدې لارې د خپل وطن او شرف د دښمن پر ضد په یوه لیکه کې مقاومت ته دوام ورکړو.

خو د هغوی ضمیر داسې خپسې لاندې کړی و چې د وطن ناموس او شرف په معنا نه پوهېدل او دا هر څه یې له هغوی څخه هېر کړی وو او له غلامانه ذهنیت او الحادي مغزو یې د آزادی احساس داسې کډه کړی و چې بېرته راګرځېدل یې ناشوني و.

مجاهدینو هسې هم د یخنۍ په له منځه تلو او پسرلي په رارسېدو د خپلو برید وتو د پراختیا او پیاوړتیا طرحې تر لاس لاندې لرلې خو د روسي پرځونو وحشیانه یرغل نور هم دې ته اړ کړل چې خپلې لیکې غښتلې او ځانونه

(c) ketabton.com: The Digital Library

څوک پرې هم نشي وهلی.

* * *

له کابل سره د ولس رابطه بالکل غوڅه وه تګ راتګ بند و. په کابل کې رسمي مامورين زياتره په خپلو سيمو کې و او چې څوک مامور به سيمې ته راغی نو د بېرته تګ اجازه يې نه درلوده.

خلک د مالګې، چای، بورې او نورو ضروري ورځنيو موادو له سختې کاختې سره مخ و له کابل څخه ور د کوته د دغه ورمواد و په ورن سخت بنديز لګول شوی و او پدې نامه چې «تاسې اشرار چاغوئ» د سوداګرو ټول مالونه ضبطېدل.

په هدغه ورشرايطو کې يوه شپه چې د کابل راډيو په خپلو عادي خپرونو لګيا وه او د امين د آمو او اباسيند سندرې او د هغه ستونې شلول يې خپرول د تاشکند راډيو له خپرونه څخه د ببرک ناری سورې پورته شوې او چې پر سبا يې خلک پيتا وونوته راووتل نو دا خبره خوله په خوله کرځېده چې کابل ته روسان راغلي او ببرک يې پر ټانک سپور راوستلی او د کابل پر تخت يې کېنولی دی.

سيمې ته لدې ځکې هم دا آوازې رارسېدلې وې چې په کابل کې څه کېدونکي دي ځکه د کابل رژيم د راډيو او تلويزيون له لارې څو ورځې مسلسل دا اعلان او خبرتيا خپروله چې کله هم د خطر هغه مخصوص زنګ وغږول شي نو سمدستي به د کورونو څراغونه وژني او پر ځمکو به پرې دي ځړوي.

د جدي پر شپږمه د مجاهدينو راډيو نژدې کړی وو څ خپرونې وکړې او د حالاتو په اړه يې ولس ته خبرتيا ورکوله کله به هم چې سره د کابل راډيو نشرات او د مجاهدينو د راډيو خپرونې سره پرتله کړې نو له هماغه لومړۍ ورځې څخه د مجاهدينو موقف - مورال، عظمت، برې او برلاسي او د ببرک د رژيم او بادار وارخطايي دوه نرې - رسوايي او شرمېدلې ما ته جوته وه د

روسانو يرغل د خلکو د جذباتو په انکار داسې کار وکړ لکه چې په دغه ساړه او کرخت ژمي کې پراور مېتږولي و شيندل شي.

اوس نو هيچا ته هيڅ ډول سوال او شک نه و پاته - کافر روس پر وطن تېرى کړى او په مقابل کې يې غزا او جهاد په هر مسلمان داسې فرض دی لکه لمونځ او روژه. د نژدې کليو مجاهدين په هماغه ساعت کې سرراغونډ شول او د مرکز لوری يې ونيو. ــــــــــ مرکز ته يې په بيړه بيړه ځانونه ورسول ځوله حالاتو او د راتلونکی له پاره له پروګرام څخه ځانونه خبر کاندي.

مازيګر خواته د توپ پر پوځي څوکی د مجاهدينو عمليات پيل شول. مجاهدينو په ډېره قهرماني په نيم ساعت واوره کې چې نه سنګر و او نه کوم کمر او د بره بريد وکړ په مېړانه وجنګېدل او د پوځي څوکی زياتره برخې يې ونيولې.

له حملې مخکې مجاهدينو په لوډ سپيکر کې د څوکی پر عسکرو او صاحب منصبانو غږ وکړ چې پر وطن روسي پوځونو تېری کړی اوس دا د هر افغان مکلفيت او فريضه ده چې د دغه تېري په وړاندې ودرېږي، موږ او تاسې بنايي په ګډه د خپل وطن او شرف دفاع وکړو له خپلو مجاهدو ورونو سره يو ځای شئ، تاسې زموږ ورونه ياست موږ بايد له همدې لارې د خپل وطن او شرف د دښمن پر ضد په يوه ليکه کې مقاومت ته دوام ورکړو.

خو د هغوی ضمير داسې ښکته خپسې لاندې کړی و چې د وطن ناموس او شرف په معنا نه پوهېدل او دا هر څه يې له هغوی څخه هېر کړي وو او له غلامانه ذهنيت او الحادي مغزو يې د آزادۍ احساس داسې کنده کړی و چې بېرته راکرځېدل يې ناشوني و.

مجاهدينو هسې هم د يخنۍ په له منځه تلو او د پسرلي په رارسېدو د خپلو بريد ونو د پراختيا او پياوړتيا طرحې تر لاس لاندې لرلې خو د روسي پوځونو وحشيانه يرغل نور هم دې ته اړ کړل چې خپلې ليکې غښتلې او ځانونه

سنبه چمتو کړي څکه له روسي ججتو پوځ سره مقابله ړاروانه وه دوی دا هم اټکل کړی و چې روسي لښکري به پر دوی سختې حملې کوي او خونړۍ جګړه به دوام پیدا کوي. هلته روسانو ذبیرګ په واسطه یو لړ مانوری تر لاس لاندي ونیول خو بیا هم دینو ته د هغو مانورو اجرا یو څه فرصت په لاس ورکړ.

رژیم د اوازو خوړ ولو مانور ته ډېره پراختیا ورکړه آوازې داسې وې چې روسانو داسې کیمیاوي او مکروبي بمونه راوړي چې د استعمال په صورت کې د سیمې ګرد استوګن به سیل یا سرطاني ناروغیو اخته کېږي - داسې وسلې یې راوړي چې له کابله هر ځای چې وغواړي په څنډه کولی یې شي پدې ډول هر مرکز او حتیٰ هر کور په آسانۍ سره له منځه وړلی شي - داسې بمونه ور سره دي چې د یوې سیمې وګړي د یوې ورځې له پاره بې هوښه کوي - دوی به سیمې ته ننوزي او په آسانۍ سره به ټرې وسلې ټولوي او هغوی به نیسي.

داسې تربیه شوي سپي ور سره دي چې د هر ډول وسلې او نورو موادو پته لګولی شي.

دا هغه آوازې او پروپاګنډ و چې د زور پله یې درنېدلو ، د دې په څنګ کې یې د تزویر دامونه هم غوړول او هغه دا چې اوس قدرت د پرچم ډلې ته رسیدلی دا د خلقیانو غوندي وحشیان ندي چې وژنه او جیل ته وا چوه - دا ښاري او متمدنه ډله ده، لکه د خلقیانو د غرو او شپنو زامن ندي دوی هر څه لیدلی په غمو غمو کورونو کې لوی شوي او بله دا چې د خلقیانو له وحشیانه اعمالو تجربه هم لري - بڅیله ببرک د یوه غټ جنرال زوی دی له خلقیانو سره د پرچمیانو مخالفت هم له همدې امله و چې د هغوی د وحشیانه اعمالو او وژنو نیونو مخالفت یې کاوه.

دوی په لاروکې د تالاشي لړۍ تر یوه وخته ختمه کړه ورډګو ته له کابل څخه د غذایي او نورو لوازمو را دوله ورلو څخه بندیز و نه لیرې کړي شول.

خو دولس په مغزو کې د «روس راغلی» خبره ناسته وه - روس کافر دی او دغه

کافر روس په یوه اسلامي هېواد تیری کړی او س که روس دوی ته د نیو یارک او پاریس غوندي ترقي هم ورکړي دوی یې نه مني - نه یې پرېږدي، مقابله ور سره کوي وژني، او ځان پرې وژني.

دولس ذهن کې د روس کلمې او پر افغانستان تیري هیڅ ډول توجیه نشوای منلی - روس چې خدای نه مني - له دین او مذهب څخه منکر دی - بخارا او سمرقند یې نیولي هلته یې جوماتونه وران کړي او په هوټلونو او شرابخانو یې بدل کړي، دغو خبرو او پېښو د ولس په حافظه کې داسې ځای نیولی و چې د دیپلوماسۍ کوښښ د سیاست لوبو او مانورو هغه نشوای ترې هېرولی. په ریښتیا هم چې د ولس په حافظه ډېره غښتلې وې.

اوس نو د نر او ښځې واړه او زاړه ټولو په ذهن کې د روس او روسي یرغل فاجعه د روس د خدای نه منلو او د بخارا او سمرقند ساني کلکې منکولې ښخې کړې وې چې دوی یې هیڅ کراره نه پرېښود او دغه ورپې ټول د روس او د هغوی د ببرکي پرضد یوه کوټلې سرتاسري او نه ماتېدونکي قیام او مقاومت ته چمتو کړي وو داسې مقابله او مقاومت چې برې یې په تقدیر کې کېنل شوی و.

سنبه چمتوکړې ځکه له روسي ججهز پوځ سره مقابله رارونه وه دوی داهم اټکل کړی و چې روسي لښکرې به پر دوی سختې حملې کوي او خونړۍ جګړه به دوام پیدا کړي. هلته روسانو ذبیرګ په واسطه یو لړ مانورې تر لاس لاندې ونیولې خو بیا هډینو ته د هدغو مانورو اجرا یو څه فرصت په لاس ورکړ.

رژیم د لوار وخوړ ولو مانور ته ډېره پراختیا ورکړه آوازې داسې وې چې روسانو داسې کیمیاوي او مکروبي بمونه راوړي چې د استعمال په صورت کې دسیمې کرد استوګن په سیل یا سرطاني ناروغیو اخته کېږي - داسې وسلې یې راوړې چې له کابله هر ځای چې وغواړي په غښته کولی یې شي پدې ډول هر مرکز او حتی هر کور په آسانۍ سره له منځه وړلی شي - داسې بمونه ورسره دي چې دیوې سیمې وګړي دیوې ورځې له پاره بې هوښه کوي - دوی به سیمې ته ننوزي او په آسانۍ سره به ترې وسلې ټولوي او هغوی به نیسي.

داسې تربیه شوې سپي ورسره دي چې د هر ډول وسلې او نورو موادو پته لګولی شي.

دا هغه آوازې او پروپاګند و چې د زور پله یې درنده وه، ددې په څنګ کې یې د تزویر دامونه هم غوړول او هغه دا چې اوس قدرت د پرچم ډلې ته رسېدلی داد خلقیانو غونډې وحشیانې ندې چې ووژنه او جیل ته واچوه - دا ښاري او متمدنه ډله ده، لکه دخلقیانو دغرو او شپنوزامن ندي دوی هر څه لیدلي په غموغمو کورونوکې لوی شوي او بله دا چې د خلقیانو له وحشیانه اعمالو تجربه هم لري. پڅیله ببرک د یوه غټ جنرال زوی دی له خلقیانو سره د پرچمیانو مخالفت هم له همدې امله و چې د هغوی د وحشیانه اعمالو او وژنو نیو نو مخالفت یې کاوه.

دوی په لاروکې د تالاشۍ لړۍ تر یوه وخته ختمه کړه وروسته کرته له کابل څخه د غذایي او نورو لومړنیو موادو وړلو څخه بندیز و نه لیرې کړې شول.

خود ولس په مغزو کې د «روس راغلی» خبره ناسته وه - روس کافر دی او دغه

کافر روس په یوه اسلامي هیواد تیری کړی او س که روس دوی ته د نیویارک او پاریس غونډې ترقي هم ورکړي دوی یې نه مني - نه یې پرېږدي، مقابله ورسره کوي وژني، او ځان پرې وژني.

د ولس ذهن کې د روس کلمې او پر افغانستان تیرې هیڅ ډول توجیه نشوای منلی - روس چې خدای نه مني - له دین او مذهب څخه منکر دی - بخارا او سمرقند یې نیولي هلته یې جوماتونه وران کړي او په هوټلونو او شرابخانو یې بدل کړي، دغو خبرو او پیښو د ولس په حافظه کې داسې ځای نیولی و چې د دیپلوماسۍ څخه د سیاست لوبو او مانورو هغه نشوای ترې هیرولی. په دې پسې هم چې د ولس په حافظه ډېره غښتلې وې.

اوس نو د نر او ښځې واړه او زاړه ټولو په ذهن کې د روس او روسي یرغل فاجعه د روس د خدای نه منلو او د بخارا او سمرقند سانحې کلکې منګولې ښخې کړې وې چې دوی یې هیڅ کرار نه پرېښودل او دغه وریې ټول د روس او د هغوی د برېښو پر ضد یوه کوټلې سرتاسري او نه ماتېدونکې قیام او مقاومت ته چمتو کړي و داسې مقابله او مقاومت چې بری یې په تقدیر کې کښل شوی و.

(c) ketabton.com: The Digital Library

... اوښکې په غوړځنګ وي!

بیا هم داسې میاشت وه - یوه درنده، ګرمه، اوږده او دوې په شپه چې هېڅ سبا کېده نه.

ستوري ټوله شپه تت تت او پټ پټ کېدل، نن آسمان روڼ او تک شین نه معلومېده - سپوږمۍ د دوپجن آسمان پروېر تتې وروورو او په نه زړه پل اخیست داسې چې هغه هم د دغه دوپجنې شپې په - سبا کېدو نه وې خوښه - نن د سپوږمۍ وړېښمینو وړانګو هغه ځواني ځلا نه درلوده، داوړتکه سره برېښېده لکه چې همدا اوس د وینو له سیند څخه لېبه لغړه راختلې وي.

بیا هم دروژې میاشت وه د ۱۳ مې روژې - پېښنې د همداسې یوې هیبتناکې او درندې شپې د تېرېدو مزې رالنډول او یوې ویرجنې او غملړلې ورځې ته یې ځنه پرانستله.

یوه مهیب سکوت یوې ژورې چوپتیا او یوې درندې خاموشۍ په زړونو او خولو لاسونه ایښي وو - اوږ دو سوچونو او بوږنونو ونکو

خیالونو په سرونو او مغزو وزړونه غوړولي وو.

نن د پېشمینې په چرګ بانګونوکې هغه ځواني کشش نه لیدل کېده داسې ښکارېده لکه چې د چرګانو په مریوهم چا منګولې ښخې کړې وي - د سپوږمۍ ونه یې تېپ توپ وو بیواځې ستغې او سوې انګولا به یې د درې په اوږدو کې څه ویروونکې انګازې خپرې کړې. د سیند د څپو شور او زوږ نه وو داسې معلومېده چې نن شمال هم په درانه خوب بیده دی او د وینو له پانو سره کوټې نه خوږوي سرې به ویل چې نن دا هرڅه یوه خوبجن ویرپخپله غېږ کې نغښتي دي او بیواځې همدا سترې او ناکراره انسانان دي چې خپلې ځوانیمرګه اوتنکۍ هیلې یې آرام نه پرېږدي - بوږنونکو سوچونو په سراخیستي - ترخو خاطرو او یادونو یې مخې ته داړې جېنګې کړې او پرېوړلي خیالونه یې سترګې پټېدو او دمې ته نه پرېږدي.

د دغې غمجنې شپې د روند سکوت د درې په اوږدو کې د سهار دلمانځه یو په بل پسې اذانونو مات کړ او د ستومانه بنرګرانو له پاره یوه بله سترې ورځ د کار او مزدورۍ د درانده پېټي او چټولو ته رادبره شوه.

دغې شپې د هغوی هېڅ دمه نه وه جوړه کړې د دغې شپې دناکراره لحظو د هغوی پر اوږ و دیوه دېر درانده بارنه هم درنده موقفیته اوږ مولو ونکې تمامېده او اوس بیا د یوې ستومانه او سرګردانه ورځې راختل له هغوی څخه بیا د آرام ساه اخیستله.

داو داسه له پاره کلیوال یو یو دوه یالې غاړې ته راتلل، داو بو نالاندوله حرکت او د څپو ناکراره آوازونو د خلکو د ستومان او کړاوجن ژوند ویرجنې نغمې غږولې او د دوی پر دردمند او خوار ژوند یې یوه بله غمونکې ورځ وراضافه کوله په لنډه شېبه کې نیمایي جومات ډک

(c) ketabton.com: The Digital Library

... اوښکې په غوږ ځنګ وي!

بیا هم د اسد میاشت وه - یوه درنده، ګرمه، اوږده او دوبه
شپه چې هیڅ سبا کېده نه .

ستوري بوله شپه تت تت او پټ پټ کېدل ، نن آسمان روڼ او
تکشین نه معلومېده - سپوږمۍ د دوېجن آسمان پروېرېتهس ووورو
او په نه زړه پل اخیست داسې چې هغه هم د دغه دوېجنې شپې په -
سبا کېدو نه وې خوښه - نن د سپوږمۍ وږېښمینو وړانګو هغه ځواني
ځلا نه درلوده ، داوړتکه سره بریښېده لکه چې همدا اوس د
وینو له سیند څخه لېه لغړه راختلې وي .

بیا هم د روژې میاشت وه د ۱۳ مې روژې - پېښنې د همداسې یوې
هیبتناکې او درنډې شپې د تپر بدومېزې رالندو ول او یوې ویرجنې
او غملړلې ورځې ته یې ځه پرانستله .

یوه مهیب سکوت یوې ژورې چوپتیا او یوې درنډې خاموشۍ
په نړه ونو او خولو لاسونه ایښي وو - اوږدو سوچونو او بوږنوونکو

خیالونو په سرونو او مغزو وزړونه غوږولي وو .

نن د پېښمینې په چرګ بانګونوکې هغه ځواني کشش نه لیدل کېده
داسې ښکارېده لکه چې د چرګانو په مریو هم چا منګولې ښخې کړې وي -
د سپوږمۍ ونه یې تپ توپ وو یواځې ستغې او سوې انګولا به یې د درې
په اوږدو کې څه ویرونیکې انګازې خپرې کړې . د سیند د څپو شور او زوږ
نه وو داسې معلومېده چې نن شمال هم په درانه خوب بیده دی او د ونو له
پاڼو سره کوتې نه خوږوي سرې به ویل چې نن داهرڅه یوه خوځښ
وېرېخپله غېږکې نغښتي دي او یواځې همدا ستړې اوناکراره انسانان
دي چې خپلې ځوانیمرګه اوتنګې هیلې یې آرام نه پرېږي دي - بوږنوونکو
سوچونو په سرلخیستي - ترخو خاطرو او یادونو یې مخې ته داري ځنګې
کړې او پېرهژولې خیالونه یې ستړګې پټېدو او دمې ته نه پرېږي دي .

د دغې غمجنې شپې د روند سکوت د درې په اوږدو کې د سهار
دلماځه یوه پېپه بلېپسې اذانونو مات کړ او د ستوماټه بزګرانو له پاره
یوه بله ستړې ورځ دکار او مزدورۍ د درانده پېټي اوچتولو
ته رادبره شوه .

دغې شپې د هغوی هیڅ دمه نه وه جوړه کړې د دغې شپې
د ناکرارو لځو د هغوی پر اوږو دیوه ډېر دراننده بار نه هم درنده
اوږمولوونکې تمامېده او اوس بیا دیوې ستومانه او سرګردانه ورځې
راختل له هغوی څخه بیا د آرام ساه اخیستله .

داو داسه له پاره کلیوال یو یو دوه یا لې غاړې ته راتلل ، داو بو
نالانډوله حرکت او دڅپو ناکراره آوازونو د خلکو د ستومان او کراوجن
ژوند ویرجنې نغمې غږولې او د دوی پر دردمند او خوار ژوند یې
یوه بله غمونکې ورځ وراضافه کوله په لنډه شیبه کې نیمایې جومات ډک

(c) ketabton.com: The Digital Library

شو- لمونځ هم شو- دعاګانې وشوې، وظيفې او تلاوتونه خلاص شول.
خلک راولاړ شول راووتل. د سهار خوا لا نه وه ايسته شوې د غرونو په
څوکو لا پروني پرېوتي لمر خپلې وړانګې پورې نه وې غوړولې چې کرسهار شو
داکرسهار لکه د خطر زنګ په ټوله دره خپور شو. شپږ جوړې جيټ الوتکې
په دوو موازي کرښو درې ځله په ټوله دره راغبرګې شوې.

اوس نو د ټولو زړو و منله چې د قوې دراتګ دا شور ځني اوازې حقيقت
ته نژدې کېدونکې دي.

اوس نو د هر يوه زړه ته ولوېده چې دا يوه اونۍ له سهاره تر ماښامه
اکتشافي الوتکو هسې نه دا ټوله سيمه لاندې باندې کوله.

سترګې او خبرې ټول سوال سوال وې چې څه به کېږي. له څه سره
به مخامخ کېږي او څه به پرې راځي.

د سوالونو او اندېښنو په دغه کشمکش کې وسله وال مجاهدين په يوه
لحظه کې د جومات مخې ته راغونډ شول تا به ويل له هره يوه سره مخابره
ده او چا د تيارسۍ او برېد قوماندې ورکړې ده.

بې له دې چې بحث او جدل وکړي، بې له دې چې سر و ټينګي،
بې له دې چې د حزب او قوماندان نوم واخلي، ټول له يوې مخې او له يوه
پلوه راغونډ شول. کمربندونه يې وتړل، د ټوپکو مجورې يې ډکې
کړې، ټوپکونه يې سنبه وکړل، څپلې يې کش کړې. ملاوې يې ټينګې
کړې پټکي يې سم کړل او پاڅې يې بډ وهلې. د حرکت لوری معلوم
وُ د دغرې ډګر ښکاره وُ او د قربانۍ او ازموينت مهال راد بره. داسې لکه
چې څوک بولۍ ورکوي، وخت غېږ پرې کوي، جذبات ورته لوری ښيي،
احساس يې قدمونه ښکلوي، ولولې ورته لارې جاروکوي - حالات يې د انتقام
او مقابلې ولولې توپاني کوي او وينې ورته د توپېدو پېشکشونه کوي.

نه دا خبره وه چې ته څوک يې او هغه څوک - دا د کوم تنظيم دی او
هغه د کوم...

هر څه څرګند وُ، هدف روښانه وُ، لار سپېڅلې او ښځه وه. دښمن
معلوم وُ. مقابله فرض وه او د شهادت هيله حتمي. سړي فکر کاوه چې
يوه روحاني تړون، يوې قلبي رابطې، يوې آفاقي قوماندې، يوه
آسماني غږ او يوه الهامي احساس هغوی ټول دغه يوه ځای، يوې
خبرې، يوې پرېکړې، يوه دريځ او يوه سنګر ته بولۍ ورکړې.

د جبهې لومړنيو کرښو ته د مجاهدينو کتارونه وخوځېدل -
دوړې پورته شوې - د تکبير چيغو دره په سر واخيسته - د حق د شمې
پټنګانو سرونه په لاس کې د قربانۍ ډګر ته په مينه او جوش يوله بل مخکښه
وړاندې کېدل ته به وايې د چاپه وړا روان دي د خوښۍ زړي کوي
او د ساتېرۍ ننځښې ولي.

نن دغه لار داسې درنده، پخوا او قوي قدمونو لنډوله چې منزل
يې دايثار او سرښندنې هغه تلپاته مقام وُ چې د حق شمه يې د خپلو
وينو په تېلو بله ساتله.

نن په سينو کې د زړونو درزا داسې ناکراره وه لکه چې د سرو
ګوليو مخې ته په ډېر هوس له سينې د باندې راوځي.

د جذباتو او احساساتو توپانونه الوتلي وُ يو سيلاب وُ چې په -
غرمبېدو راروان وُ يوه سمندر دې خوا ځه اخيستي وه د انسانانو يو
څپانده سمندر په دره کې په خوځېدو وُ؛ موجونو غرغرې وهلې،
څپې په غورځنګ وې قربانۍ سر په تلي کې ولاړې وې او د آزادۍ
يوه طغياني وږمه په ټوله دره کې په چلېدو وه.

سړي فکر کاوه چې ټوله دره لړزېږي او هرکمر، هره تېږه، هر

(c) ketabton.com: The Digital Library

شو- لمونځ هـ شو- دعاګانې وشوې، وظيفې او تلاوتونه خلاص شول.
خلک راولاړ شول راووتل. د سهار خړه لا نه وه ايسته شوې د غرونو په
څوکو لا پروني پرېوتي لمر ځيلې وهلې پوره نه وې غوړولې چې کړسهار شو
داکړسهار لکه د خطر زنګ په ټوله دره خپور شو. شپږ جوړې جيټ الوتکې
په دوو موازي کرښو درې ځله په ټوله دره راغبرګې شوې.

اوس نو د ټولو زړونو منله چې د قوې دراتګ دا څو ورځنۍ اوازې حقيقت
ته نژدې کېدونکې دي.

اوس نو د هر يوه زړه ته ولوېده چې دا يوه اونۍ له سهاره تر ماښامه
اکتشافي الوتکو هسې نه دا ټوله سيمه لاندې باندې کوله.

سترګې او خبرې ټول سوال سوال وې چې څه به کېږي. له څه سره
به مخامخ کېږي او څه به پېښ راځي.

د سوالونو او اندېښنو په دغه کشمکش کې وسله وال مجاهدين په يوه
لحظه کې د جومات مخې ته راغونډ شول تا به ويل له هره يوه سره مخابره
ده او چا د تيارسۍ او بريد قومانده ورکړې ده.

بې له دې چې بحث او جدل وکړي، بې له دې چې سر وپوښتي،
بې له دې چې د حزب او قوماندان نوم واخلي، ټول له يوې مخې او له يوه
پلوه راغونډ شول. کمربندونه يې وتړل، د ټوپکو ججورې يې ډکې
کړې، ټوپکونه يې سنبه وکتل، ځيلې يې کش کړې - ملاوې يې ټينګې
کړې پټکي يې سم کړل او پايڅې يې بېډ وهلې. د حرکت لورې معلوم
و. د دغې ډګرښکاره ګۍ او د قربانۍ او ازموينت مهال راد برو. داسې لکه
چې څوک بولنه ورکوي، وخت ګړندۍ کوي، جذبات ورته لورې ښيي،
احساس يې قدمونه ښکلوي، ولولې ورته لار جاړوکوي - حالات يې د انتقام
او مقابلې ولولې توپاني کوي او ويني ورته د توېدو پېشکشونه کوي.

نه دا خبره وه چې ته څوک يې او هغه څوک - دا د کوم تنظيم دی او
هغه د کوم. ...

هر څه څرګند و، هدف روښانه و، لار سپېڅلې او نيغه وه. دښمن
معلوم و، مقابله فرض وه او د شهادت هيله حتمي. سړي فکر کاوه چې
يوه روحاني تړون، يوې قلبي رابطې، يوې آفاقي قوماندې، يوه
آسماني غږ او يوه الهامي احساس هغوی ټول دغه يوه ځای، يوې
خبرې، يوې پرېکړې، يوه دريځ او يوه سنګر ته بولنه ورکړې.

د جبهې لومړنيو کرښو ته د مجاهدينو کتارونه وخوځېدل -
دوړې پورته شوې - د تکبير چيغو دره په سر واخيسته - د حق دښمن
پتنګانو سرونه په لاس کې د قربانۍ ډګر ته په مينه او جوش يو له بل څخه
وړاندې کېدل ته به وايې د چاپه وړ روان دي د خوښۍ دوزې کوي
او د ساتېرۍ نخښې ولي.

نن دغه لار داسې درنده، پخوا او قوي قدمونو لنډوله چې منزل
يې د ايثار او سربښندنې هغه تلپاته مقام و چې د حق شمع يې د ځپلو
وينو په تېلو بله ساتله.

نن په سينو کې د زړونو درزا داسې ناکراره وه لکه چې د سرو
ګوليو مخې ته په ډېر هوس له سينې د باندې راوځي.

د جذباتو او احساساتو يو توپان راالوتلی و، يو سيلاب و چې په -
غرمبېدو راروان و، يوه سمندر دې خوا ته اخيستی وه د انسانانو يو
څپاند سمندر په دره کې په خوځېدو و؛ موجونو غرغرې وهلې،
څپې په غورځنګ وې قربانۍ سر په تلي کې ولاړې وې او د آزادۍ
يوه طغياني وږمه په ټوله دره کې په چلېدو وه.

سړي فکر کاوه چې ټوله دره لړزېږي او هر کمر، هره تره، هر

ناو او هر بوټی د آزادۍ د دغه سربښندونکي لښکر قدمبوسي ته ځان رسوي.

کولۍ وچلېدلې، ټانکونه وغورځېدل او میزایل په غرمبېدو شول، سیمه د اورلمبه شوه د کولیو باران او د بمونو باران په اورېدو شو، د آسمان پرمخ د الوتکو ټولۍ او کتارونه داسې معلومېدل لکه چې هوايي مرغان په دغه کردجنه فضا کې د خپل سفر لار لټوي، دوړې شوې، لوګي شول نه دیو بل غږ اورېدل کېده او نه یو بل سره لیدلی او پېژندل شوای.

جیټ بمبارۍ کولې آتشې ... نیپام ... او کیمیاوي بمونو داسې محشر جوړ کړی و لکه چې ځمکه یې ستوله په بل غ اړولې وي هر سړي فکر کاوه چې همدا دې ژوند دی نور به نو د ځمکې پر مخ هېڅ هم نه وي پاتې.

هلیکوپټرو راکټونه اورول او کوماندویي پوځیان یې کوزول ترماز دیګره پر هره غونډۍ، هرناو او هره حاکمه نقطه د کوماندویي پوځیانو بهیر راماتو. او په هره غونډۍ او هرځوړ کې پنډ ووښن له دېرو او کمرو نو پوځیان زیات معلومېدل - هره دېره به چې سړي ولیدلی شوای نو به بمبارېده او پوځي به ترې جوړېدو له الوتکو ټانکونه اونوري درنې وسلې هم کوزې کړې شوې، ټانکونه، توپونه، میزایل او ... تا به ویل له هرناو او غونډۍ سره یو یو ځای ګوند اړولی وي.

بنا یې پوځي متخصصین او عسکري ماهرین یې ونه منسي - دوی به د خپلو شمېرنو او فرضیو له مخې حساب کوي - د ځمکې ساحه به اټکلوي وایې به، دا اراضي د دومره لوی پوځ او وسلو ایجاب نه کوي عسکري قوانین داشي منلی دا اراضي د دومره ټانکونو او پوځیانو ګنجایش نلري او ...

خو دا سترګو لیدلی واقعیت دی خپله یې د کابل پوځي افسرانو هم تصدیق کړی. د متخصصینو او ماهرینو شمېرنې او فرضیې خو ځغه وخت هم اپوټه، غلطې او ناسمې وختې کله چې د روسي پوځونو له یرغل سره دوی په دوو دریو میاشتو کې د مقاومت د ټکولو او له منځه وړلو پېشبیني کړې وه او د افغانانو غورځنګ او مقاومت یې د روس د منظم او مجهز پوځ په مقابل کې انتحار او خودکشي ګڼله، او که اصلاً دغه شمېرنو فرضیو او نظریاتو ته کتل شوي وای نو د افغانستان جهاد باید له سره پیل شوی او د بریې تر درشل هدو رسېدلی نه وای.

د افغانستان جهاد خو د نړۍ د ډېرې شمېرنې او اټکلونه اپوټه ونیول ډېرې ځکي وېښې او سنجونې یې ناسمې ثابتې کړې او ډېر نظریات او موضعګیرۍ یې بدلون ته اړ کړې.

د دغه مقاومت هڅه، وسله، تکیه او قوت، هغه مادي وسایل او جهات ندي چې د پوځي زېرمو له تشېدو سره په شا شي او ماتې وخوري د دغه جنګ مهمات نه خلاصیږي، وسله یې له کاره نه لوېږي او قوت یې نه کمزوری کیږي ځکه خو یې شومیخانیکي او نظري درسونه او نظریات مستقبل نشي ټاکلی.

دلته ایمان، عقیده، تصمیم او اراده د روس غونډې ستر او وحشي قوت په ګونډو کوي - د وارسا بلاک لړزوي، نړۍ ته د استعمار ماتونې ژوندی درس ورکوي او د روس د نه ماتېدونې طلسم دړې وړې کوي او د نړۍ اسکړلو او تحلیلو ته په ګوته کوي چې د وینې په بیه آزادي حتماً اخیستلی شي.

(c) ketabton.com: The Digital Library

ناو او هر بوټي د آزادۍ د دغه سربښندونکي لښکر قدمبوسي ته حاضر شوي.

کوڅې وچلېدلې، ټانکونه وغرېدل او مزايل په غرمبېدو شول، سيمه داورلمبه شوه دکولېو بزلو او د بمونو باران په اوريدو شو، د آسمان پرمخ د الوتکو ټولۍ او کتارونه داسې معلومېدل لکه چې هوايي مرغان په دغه کرجنه فضا کې دخپل سفر لار لټوي، دوري شوي، لوګي شول نه ديو بل غږ او ريدل کېده او نه يو بل سره ليدل او پېژندل کېدای شوای.

جيټ بمبارې کولې آتشي ... ناپام ... او کيمياوي بمونو داسې کړي لکه چې حکه يې ستوله په بل غ ارولي وي هر سړي فکر کاوه چې همدا دې ژوند دی نور به نو د ځمکې پرمخ هيڅ هم نه وي پاتې.

هليکوپټرو راکټونه او رول او کوماندويي پوځيان يې کوزول ترمازديګره پر هره غونډۍ، هرناو او هره حاکمه نقطه دکوماندويي پوځيانو بهير رامات وُ. او په هره غونډۍ او هرځوړ کې پنډ ووښن له دبرو او کمرونو پوځيان زرات معلومېدل - هره دبره به چې سرې وليدلی شوای نو به سورېده او پوځي به ترې جورېشو له الوتکو ټانکونه اونورې درندې وسلې هم کوزې کړي شوي، ټانکونه، توپونه، ميزايل او... تا به ويل له هرناو او غونډۍ سره يو يو ځانکي او غونډ ارولي وي.

بناپه پوځي متخصصين او عسکري ماهرين يې ونه منسي - دوی به د خپلو شميرنو او فرضيو له مخې حساب کوي - د ځمکې ساحه به اټکلوي، وايې به، دا اراضي د دومره لوی پوځ او وسلو ايجاب نه کوي عسکري قوانين دا نشي منلی دا اراضي د دومره ټانکونو او پوځيانو ګنجايش نلري او...

خو دا د ستر کو ليدلې واقعيت دی خپله يې د کابل پوځي افسرانو هم تصديق کړی. د متخصصينو او ماهرينو شميرنې او فرضيې خو هغه وخت هم اپوټه، غلطې او ناسمې وختې کله چې د روسي پوځونو له يرغل سره دوی په دوو دريو مياشتو کې د مقاومت د ټکولو او له منځه وړلو پښتنې کړې وه او د افغانانو غور او او مقاومت يې د روس د منظم او مجهز پوځ په مقابل کې انتحار او خودکشي ګڼله، او که اصلاً د دغه شميرنو فرضيو او نظرياتو ته کتل شوي واي نو د افغانستان جهاد بايد له سره پيل شوی او بريې تر درشل هد و رسيدلی نه وای.

د افغانستان جهاد خو د نړۍ د پرې شميرنې او اټکلونه اپوټه وښودل د پرې غلطې وپېنې او سنجونې يې ناسمې ثابتې کړې او د پرې نظريات او موضعګيرې يې بدلون ته ار کړې.

د دغه مقاومت هڅنه، وسله، تکيه او قوت، هغه مادي وسايل او مهمات ندی چې د پوځي زېرمو له تشېدو سره په شا شي او ماتې وخوري د دغه جنګ مهمات نه خلاصېږي، وسله يې له کاره نه لوېږي او قوت يې نه کمزوری کېږي ځکه خو يې شوميخانيکي او نظري درسونه او نظريات مستقبل نشي ټاکلی.

دلته ايمان، عقيده، تصميم او اراده د روس غونډې ستر او وحشي قوت په ګونډو کوي - د وار سابلاک لړزوي، نړۍ ته د استعمار ماتونې ژوند درس ورکوي او د روس د نه ماتېدونې طلسم درې وري کوي او د نړۍ اسکېرلو او محلو ته په ګوته کوي چې د وېښې په بيه آزادي حتماً اخيستلی شي.

... او هغوی خپل لارښانه تر ورسېدل

فضا تورو دوړو لاندې کړې وه. د لمر ستر ګه سمه نه ښکارېده. د بارود سوې بوی له هر لوري پورته کېده. له هرې خوا د اوربارانو او د ګولیو ږلې اورېده، په سترګو کې اوښکې وچې وې. خوږېنې بهېدلې. سرونه ستي کېدل. سینې غلبیل کېدلې. هډونه په هوا الوتل. غوږونه باد بېدلې او لمبو او لوګي وار په وار ځمکه، هوا او دښمنو هستي لاندې کوله.

نن وینې وې. اوږونه وو. لوګي و او د بارود د سوځنده بوی. نن هر خبره لوهر تصور د قربانۍ و، د جنګ و، د غړې و، د شهادت و، د برېد و، د یرغل و، د بم و، د ټانک او توپ و، د زخم و او د ټپ او پرهر.

له کومې پڼې، له کومې ډبرې او له کوم لوري به چې د ټوپک ډزې شو هلته به بیا اوربل و. د بمونو باران او د ګولیو د ندو کار به و. هلته به بیا نه بوټی پاتې و نه کس او نه ډبره. هغه ځای به سور اور شو، لمبه به شو، لوګی به شو او وران او ویجاړ.

د هر سړي دا خیال و چې تر د غو ډېر ږېو او کوله بار ږیو لاندې به نه څوک روغ پاتې وي او نه کوم کور و دان. هر یوه دا فکر کاوه او همدا یې انګېرله چې یواځې دې ژوندي دي، نور ټول به د دغو اورونو په لمبو د بمونو په باران

او د ګولیو په ږلې او د ندو کار کې هیڅ ژوی روغ نه وي پاتې.

هلته چې د هر د زغراب مرګ د هر سنګر انجام په اوربستي کېدل او د ډېر لږ مقاومت قیمت د سرحتمي قرباني وه.

هلته چې د دښمن د بمونو، توپونو او ټانکونو له چلېدو سره د هغوی د برېځو د دهشت خپرونکو پروپاګندو ونوي هم همدا ور چلېدې او هداسې ژبغرانده لمبې یې ښندلې.

هلته چې مقاومت د حتمي نابودۍ نوم و او هلته چې مقابله د مرګ غېږې ته له ځان غورځولو پرته بل څه نه و.

هملته او په همغه ځای کې د خدای (ج) دلاور سرښندونکي د وطن له مینې سرشار، د حق په مینې مست او د شهادت لېوالو له مقاومت اخوا. له شهادت پرته او له دغې او مقابلې لار د بخوا بله لار، بله اسم، بل لوری او کوم درنه لیده.

نه یې پېژانده او فکر او تصور یې نشو ای کولی. د مرګ پر لوري د شهادت په طرف، د وینو توپیو نې پر خوا او د سرښندنې په لاره یې پاخه درانده او دادمن قدمونه اوچتول. دا ورلکه چې هغوی یو تجارت په لار اچولی وي. دا سې تجارت چې ځانونه یې سکې ګټندوی بلل او هغه د خپلې وینې په بدل کې د خپل سر په عوض کې د خدای (ج) د رضا ګټل و. سبحان الله څومره ویاړمن تجارت او څومره عظیمه ګټه.

* * *

زه د دلته د همدغه سنګر خبره کوم یواځې د یوه سنګر کیسه د هغه سنګر خبره چې د خپل مثالي مقاومت او قربانۍ له لارې یې د دښمن زور او وحشت او به او به کړ او بو ځل بیا یې ثابته کړه، یو وار بیا یې وښوده چې کوم اولس په وینه او سر د آزادۍ قیمت ادا کولی شي هغه غلام کېدلی نشي.

وطن به یې وران شي خو غلام به نشي او سر به ټیټ نکړي.

... او هغوی خپل ارمانونو ته ورسیدل

فضا توره د دوړو لاندې کړې وه - د لمر سترګه سمه نه ښکارېده - د باروت
سوی بوی له هر لوري پورته کېده - له هرې خوا د اوربارانو او د ګولیو ږنګ
اورېده، په سترګو کې اوښکې وچې وې خو وینې بهېدلې - سرونه ستي کېدل -
سینې غلبیل کېدلې - هډونه په هوا الوتل - غوښې باد یوړلې او لمبو او لوګي وار په
وار ځمکه، هوا او د ژوندو هستي لاندې کوله.

نن وینې وې - اورونه وو - لوګي و او د بارودو سوځنده بوی. نن هر خبره
او هر تصور د قربانۍ و، د جګړې و، د ډغرې و، د شهادت و، د برید و، د یرغل و، د
بم و، د ټانک او توپ و، د زخم و او د تپ او پرهر.

له کومې پرېښې، له کومې ډبرې او له کوم لوري به چې د ټوپک ډزې شوې هلته
به بیا اور بل و - د بمونو باران او د ګولیو د ندو کار به و - هلته به بیا نه بوټي
پاتې وو نه کس او نه ډبره - هغه ځای به سور اور شو، لمبه به شو لوګي
به شو او وران او ویجاړ.

د هر سړي دا خیال و چې تر دغو بمباریو او ګولهباریو لاندې به نه څوک
روغ پاتې وي او نه کوم کور ودان - هر یو دا فکر کاوه او همدا یې انګېرله
چې یواځې دی ژوندی دی، نور ټول به د دغو اورونو په لمبو د بمونو په باران

او د ګولیو په ږنګ او د ندو کار کې هېڅ ژوی روغ نه وي پاتې.

هلته چې د هر ډزن خوب مرګ، د هر سنګر انجام په اور ستي کېدل او د ډېر
لږ مقاومت قیمت د سر حتمي قرباني وه.

هلته چې د دښمن د بمونو، توپونو او ټانکونو له چلېدو سره د هغوی د
بریځو د دهشت خپرونکو پروپاګنډو نو ژبې هم همدا ورچلېدې او همدا یې
ژبغږانده لمبې پې ښندلې.

هلته چې مقاومت د حتمي نابودۍ نوم و او هلته چې مقابله د مرګ
غېږې ته له ځان غورځولو پرته بل څه نه و.

هلته او په همغه ځای کې د خدای د لارې سرښندونکي د وطن له مینې
سرشار، د حق په مې مست او د شهادت لېوالو له مقاومت اخوا - له شهادت پرته
او له ډغرې او مقابلې راډډ بله لار، بله اسم، بل لوری او ګودر نه لیده.
نه یې پېژانده او فکر او تصور یې نشوای کولی - د مرګ پر لوري
د شهادت په طرف، د وینو تویونې پر خوا او د سرښندنې په لاره یې پاخه،
درانده او داومهن قدمونه اوچتول - داو لکه چې هغوی یو تجارت په
لاره چولی وي - داسې تجارت چې ځانونه یې پکې ګټهندوي بلل او هغه د خپلې
وینې په بدل کې د خپل سر په عوض کې د خدای ج، د رضا ګټل و - سبحان الله
څومره ویاړمن تجارت او څومره عظیمه ګټه.

* * *

زه دلته د همدغه سنګر خبره کوم یواځې د یوه سنګر کیسه د هغه سنګر
خبره چې د خپل مثالي مقاومت او قربانۍ له لارې یې د دښمن زور او وحشت
اوبه اوبه کړ او بې ځلی بیا یې ثابته کړه، یو وار بیا یې وښوده چې کوم اولس
په وینه او سر د آزادۍ قیمت ادا کولی شي هغه غلام کېدلی نشي.
وطن به یې وران شي خو غلام به نشي او سر به ټیټ نکړي.

(c) ketabton.com: The Digital Library

دهغو سرتېرو د سربښندنې یاد چې له یوې غونډۍ په خپلو وینو کې ولمبېدل
دهغه سنګر یاد چې ټولو ساتونکو یې په دفاع کې دشهادت په غېږ کې سرونه
کېښودل او هغه سنګر چې د جنګیالیو د وینو رود یې په هغه جګړه کې د دښمن
د زور او وحشت ستنې ونړولې او دهغوی د شهېدلی ماتې تاریخ یې انځور
کړ. او هغه مورچل چې په خپلو وینو یې د وحشي دښمن د وحشت او بربریت
ټولې سرې کړې.

زه اوس هم دغه پوښتنې ته یې ځواب یم چې څه وړ په دغه سنګر
کې د دغو لېرو سیمو او بېلابېلو حزبونو مجاهدین راغونډ شوي وو. چا
راغونډ کړي وو. چا قومانده ورکړې وه. کله څه ور او چېرته یې دا
پرېکړه غوټه کړې وه، داسې لکه چې قدرت پخپل لاس راټول کړي او
انتخاب کړي وي. یو یو یې له هره حزبه او هرې سیمې راغونډ او ټاکلي وي
لکه چې په دوی کې یې د داسې سترې مقابلې او مثالي قربانۍ قوت او
صلاحیت لیده چې دا دوله به دلته یو مثالي یادګار پرېږدي د قربانۍ یادګار
او د سرلوړۍ د خاطرو یادګار.

په رښتیا هم داد قدرت کرشمه وه او د قدرت لوړ بېنه.

سړی حیران شي. اوس هم بېدې سم نه شي پوهېدلی او یې له دې چې د
قدرت لاس یې وبولي بل فکر نشي کولی.

دغه جنګ سهار ماښام نه مهال ونښت. الوتکو د وسپنو او اور باران
ورباوه او ټانکونو، د کوليو ږلۍ، خو د حق په مینه مستو ځوانانو ورته
خپل سرونه او سینې سپر کړي وې. غرمه شوه تکنده غرمه. ځمکه د اور
لمبو نیولې وه او هوا لوخړو او توږلوګي. کمرونه رغړېدل. غرونه نړېدل. د
ډبرو پرخچې یې ځوېدلې خو خدای د لارې د دغه قهرمان سربښندونکي له ځایه
نه خوځېدل. د دوی ګونه له ماشي نه اېسته کېده او ایله به هغه وخت

پر ماښه د دوی ګوتو حرکت پر ښود چې د دښمن کومه سرګوله به یې په ټټر
کې سره شوه.

ژبې په تالو پورې کلکې نښتې وې خو د دوی د ټوپکونو بارونه چلېدل.
د مرګ ویروونکې هیولا ورته مخامخ خپلې دارې را بیستلې وې خو د دوی
سترګو هغه نه لیدله. د دوی نظرونو نور لیرې بل څه لیدل. بل څه یې
تصور کول او د هغه لېوال وو.

تر دې وخته نه. لس کسه شهیدان شوي وو. ماسپښین وُ چې درې
نور ملګري یې هم شهیدان شول. دراکټ او دهشکې مرمۍ خلاصې
شوې وې اوس له هغوی سره دا فکر وُ چې له شهادت وروسته یې دا
وسلې د دښمن لاس ته ورنشي. په ډېر اطمینان یې پایې بېرته کړې. میل یې
خلاص کړا او په بوټو او شکوکې یې ښخې کړې.

د دښمن الوتکو، توپونو او ټانکونو خپل وس ختم کړ خو د دغه سنګر
د مقاومت غږ یې غلی نشوی کړی. د کومک مخابرې چالانې وې. د سره پوځ
هغو سترو جنرالانو ته یې خبره ورسوله. نقشه او د ټول کیفیت تفصیلات او
خپله یې وسې یې ور تشرح کړه ماښام نږدې کېدونکی وُ او که یو ځل بیا ره خپره
شوی وای نو بیا خو دغه ټوله قوه او پوځ د دغه سنګر په ولکه کې وُ. زر زر یې
د قوماندې او کومک غوښتنې کولې د عاجل کومک او فوري مرستې.

* * *

مجاهد عبدالباقي له جیب څخه قلم را وېوست د کاغذ پر یوه ټوټه یې په ډېر
اطمینان ولیکل: "... اوس قضا مازیګر دی زموږ د دهشکې او راکټ مرمۍ خلاصې
شوې او تر هغو بوټو او شکو لاندې ښخې کړې. تر اوسه زموږ دیارلس
تنه ملګري شهیدان شوي او موږ [illegible] خپل لوړ هدف ته نږدې کېدونکي یو..."
دا کاغذونه یې له خپلو [illegible] سره دیوه نړېدلي کمره په

UKOA

(c) ketabton.com: The Digital Library

د هغو سرتيرو د سربښندنې ياد چې له يوې غې په خپلو وينو کې ولمبېدل
د هغه سنګر ساتونکي چې ټولو ساتونکو يې په دفاع کې د شهادت په غېږ کې سر ونه
کېښودل او هغه سنګر چې د جنګياليو د وينو رود يې په هغه ځګره کې د دښمن
د زور او وحشت ستنې ونړولې او د هغوی د شرهېدلی ماتې تاريخ يې اغږور
کړ. او هغه مورچل چې په خپلو وينو يې د وحشي دښمن د وحشت او بربريت
غږلمبې سړې کړې.

زه اوس هم دغه پوښتنې ته ځواب نه يم چې څه ور په دغه سنګر
کې د دغو ليرو سيمو او بېلابېلو حزبونو مجاهدين راغونډ شوي وو. چا
راغونډ کړي وو - چا قومانده ورکړې وه - کله څه ور او چېرته يې دا
پرېکړه غوڅه کړې وه، داسې لکه چې قدرت پخپل لاس را ټول کړي او
انتخاب کړي وي - يو يو يې له هر حزب او هرې سيمې راغونډ او ټاکلي وي
لکه چې په دوی کې يې داسې ستري مقابلې او مثالي قرباني قوت او
صلاحيت ليده چې دا دله به دلته يو مثالي يادګار پرېږدي د قربانۍ يادګار
او د سرلوړۍ د خاطرو يادګار.

په رښتيا هم داد قدرت کرشمه وه او د قدرت لوربينه.

سړی حيران شي - اوس هم پيدې سر نه شي پوهېدلی او نې له دې چې د
قدرت لاس يې وبولې بل فکر نشي کولی.

دغه جنګ سهار لمانځه مهال ونښت - الوتکو د وسپنو او اور باران
پيل او ټانکونو، د کوليو بزل. خو حق په مينه مستو ځوانانو ورته
خپل سرونه او سينې سپر کړي وې - غرمه شوه ټکنده غرمه - ځمکه د اور
لمبو نيولې وه او هوا لوخړو او سرولوګي. کمرونه رغړېدل - غرونه نړېدل د
ټوپو پر ځيچې يا وېدلی خو خدای د لارې دغه قهرمان سربښندونکي له ځايه
نه خوځېدل - د دوی ګوته له ماښې نه ايسته کېده او ايله به هغه وخت

پر ماشه د دوی ګوتو حرکت پرېښود چې د دښمن کومه سره ګولۍ به يې په تندي
کې سره شوه.

ژړ يې په تالو پورې کلکې نښتي وې خو د دوی د ټوپکو نو بار ونه چلېدل.
د مرګ ويروونکې هيولا ورته غاغ خپلې دارې را ايستلې وې خو د دوی
سترګو هغه نه ليده. د دوی نظرونو د هر ليرې بل څه ليدل - بل څه يې
تصور کول او د هغه لپاره لېوال وو.

تر دې وخته نه - لس کسه شهيدان شوي وو - ماسپښين وُ چې دريو
نورو ملګرو يې هم شهيدان   شول - د راکټ او د هشکې مرمې - خلاصې
شوې وې اوس له هغوی سره دا فکر وُ چې له شهادت وروسته يې دا
وسلې   د دښمن لاس ته ورنشي - په ډېر اطمينان يې ياپې بېرته کړې - ميل يې
خلاص کړ او په بوټو او شګو کې يې ښخې کړې.

د دښمن الوتکو، توپونو او ټانکونو خپل وس ختم کړ خو دغه سنګر
د مقاومت غږ يې غلی نشوی کړی - د کومک غابرې چالانې وې - د سره پوځ
د هغو سترو جنرالانو ته يې خبره ورسوله - نقشه او د ټول کيفيت تفصيلات او
خپله يې وسپې يې وتر شرح کړه ماښام نږدې کېدونکی وُ او که يو ځل تيار خپره
شوې وای نو بيا خو دغه ټوله قوه او پوځ د دغه سنګر په ولکه کې وُ - زر زر بيا
د قوماندې او کومک غوښتنې کولې د عاجل کومک او فوري مرستې.

* * *

مجاهد عبدالباقي له جيب نه قلم راويوست د کاغذ پر يوه ټوټه يې په ډېر
اطمينان وليکل: "... اوس قضا مازيګر دی زموږ د د هشکې او راکټ مرمې خلاصې
شوې او   تر هغو بوټو او شګو لاندې [illegible] کړې - تراوسه زموږ ديارلس
ته ملګري شهيدان شوي او موږ [illegible] خپل لوړ هدف ته نږدې کېدونکي يو ..."
دا کاغذونه يې له [illegible] سره د يوه نهېدلی کمر په

UKOA

(c) ketabton.com: The Digital Library

چوله کې کښېنول. تا به ویل چې هېڅ هم ندي پېښ شوي، هېڅ خبره نشته او دچا نوک هم نه دی وېنې شوی. دومره ډاډه، داسې مطمئن او داور باوري لکه چې د هېڅ کوم خطر هېڅ ډول اندېښنه ورسره نه وي.

د مازیګر وروستۍ شېبې وې دوه نوي الوتکې راورسېدې. په نوي بنه او خونړي الوت. په دغه سنګر یې درې څلور دورې وخوړې او بمبارۍ یې پیل کړه. یو شېبې بخون لوګي پورته شو او دغسې وروو د سنګر دزې کار بند ل.

بله ورځ چې خلک ورغلل هلته یې د کمر په چاک کې دا کاغذونه وموندل. هلته له ډېرو داوسپنو ټوټې ډېرې معلومېدې. له کانو د تشو مردکو نالې ډېرې پرتې وې. د هر شهید څنګ ته د تشو مردکو انبارونه پراته وو. ترلاسه هم او سپینې او تشو نالیو هلته پس د ډېرو اوکانو څپله غلبه تېنګه ساتلې ده. هلته او س دغه ویاړمن سنګر د شهیدانو قبرونه د حال په ژبه د خپل سرلوړي شهادت او ویاړمن مقاومت ترانې غږوي، د جهاد او شهادت د کاروان جرس زوږ نند ساتي او د قبرونو ډیوې یې د آزادۍ لار ځلنده او روښانه.

د ډېر دغیرت کیسې یې خوله کښې د هر زخم دی
چاویلي داچې شهیدان خبرې نه کوي

Get more e-books from www.ketabton.com
Ketabton.com: The Digital Library